

Sa Maayad Ha Tultulanen Mahitenged

Ki Jesu Cristo Ha Insulat Hi Lucas

1 ¹⁻³Minahal ha Teofilo, madakel en sa migsulat hu naul-ulahan su anay dini ta kanuy daw sa insulat dan iyan sa inikagi kandan hu mga etaw ha nakaahà taena ha iyan daan migsangyaw duun hu kaet-etawan. Tumenged ta sinusi ku gayed sa alan sugud su anay nahenhenaan ku ha maayad ku ipanday ku isulat haini ⁴ta daw matun-an nu gayed sa kamatuuran ha intudlù inyu.

Sa Pagsangyaw Hu Kabataa Ki Juan Ha Bautista

⁵Duun taena ha panahun ha si Herodes iyan harì diyà ta Judea amin sinaligan hu paghalad ha tagngaranan ki Zacarias saena kaliwat hi Abias sa sinaligan daan hu paghalad. Sa asawa hi Zacarias iyan si Elisabet ha kaliwat daan hi Aaron. ⁶Si Zacarias daw si Elisabet inisip hu Dios ha matareng daw tinuman dan gayed sa alan ha Kasuguan hu Dios. ⁷Ba hurà dan gayed batà ta si Elisabet harì agpamatà daw mga laas en daan sidan.

⁸Kandan en ha panahun ki Zacarias daw hu mga duma din ha sinaligan hu paghalad sa pag-alagad hu Dios duun hu Timplo. ⁹Sumalà hu batasan hu mga sinaligan hu paghalad iyan dan naripahan si Zacarias ha sumeled duun ku Timplo hu pagsunug hu insenso. ¹⁰Su panahun hu pagsunug taena ha insenso madakel daan sa mga etaw diyà ta guwà ha tag-ampù.

¹¹Dayun amin balinsuguen hu Dios ha nakahiwal diyà ki Zacarias ha tuminiyadeg duun hu kawanan ku halaran ha kamulu daan tagkasunug sa insenso duun. ¹²Su maahà haena hi Zacarias nakignat gayed daw nahaldek. ¹³Ba inikagiyan ku balinsuguen hu Dios hu “Zacarias, harì

ka agkahaldek ta sa pag-ampù nu napaliman hu Dios aman sa asawa nu ha si Elisabet magbatà hu maama daw sa ingaran nu asem taena iyan si Juan. ¹⁴Makapalipay haena ikaw daw malipay daan sa kaet-etawan ku ibatà asem haena ¹⁵ta bantugan gayed ha batà duun hu atubangan hu Dios. Harì haena uminum hu binu daw bisan inu ha inumen daw ulinan hu Balaan ha Ispiritu sugud hu kabataa taena. ¹⁶Pinaagi kandin madakel ha mga kaliwatan hi Israel sa lumikù duun hu Dios ha iyan Magbabayà dan. ¹⁷Iyan haena agkauna di hu Ginuu daw sa gahem din iling ki Elias ha propita ta daw makag-uliay sa maayad ha pagdapità hu mga batà duun hu mga laas dan, daw sa mga etaw ha masinupaken makaghinulsul daan dayun makalikù duun hu maayad ha panghenà-henà. Iyan haena makapangandam hu kaet-etawan hu pagpakauma hu Ginuu.”

¹⁸Nakaikagi si Zacarias hu “Inu sa ipakatuu ku tayana ha magulang kay en man ki Asawa ku?”

¹⁹Tuminubag su balinsuguen hu Dios ha “Iyan a si Gabriel ha sinaligan hu Dios diyà ta langit. Sinugù a kandin dini ta daw matultulan ku ikaw taini ha maayad ha tultulanen. ²⁰Ba tumenged ta harì ka man agtuu hu inikagi ku ikaw sugud iman maemaw ka taman ha matuman en haena.”

²¹Agkangabeleng sa mga etaw ha tag-angat diyà ta guwà ku imbà agkalugay si Zacarias diyà ta seled. ²²Su gumuwà en si Zacarias harì en pakaikagi diyà ta kandan. Natun-an dan dayun ha amin din naahà diyà ta seled taena ha Timplo ta bà dà paman pakagsingyas kandan.

²³Su maiwas en sa kandan ha panahun hu pag-alagad uminulì dayun si Zacarias. ²⁴Hurà kalugay nabedes si Elisabet sa asawa din daw hurà magguwà-guwà diyà ta balay dan seled hu lalima ha bulan. ²⁵Nakahenà-henà si Elisabet hu “Binuligan a gayed hu Dios ta human ad en magbatà na harì ad en magayhà hu mga duma ku.”

Sa Pagsangyaw Hu Kabataa Ki Jesus

²⁶Su haenem en ha bulan sa tigkabedes hi Elisabet sinugù hu Dios sa balinsuguen din ha si Gabriel diyà ta Nazaret ha sakup ta Galilea ²⁷ta pinaikagiyan duun sa sabuwa ha laga ha si Maria sa kinagunan en ki Jose ha kaliwat hi David. ²⁸Su makauma en sa balinsuguen diyà ki Maria inikagiyan din haena hu “Maria, napanalanginan ka gayed hu Dios. Sa Dios duma ikaw.”

²⁹Su mapaliman haena hi Maria tungkay gayed nasamuk daw pighenhenaay din ku inu sa kahulugan taena. ³⁰Ba inikagiyan ku balinsuguen hu “Maria, harì ka agkasamuk ta napanalanginan ka gayed hu Dios. ³¹Mabedes ka asem daw magbatà ka hu maama, daw sa ingaran nu duun iyan si Jesus. ³²Mabantug gayed daw ngaranan haena ha Batà hu Dios sa Magbabayà hu alan. Ipagharì hu Dios iling hu gin-apuan din ha si David ³³daw sa pagharì din duun hu mga kaliwatan hi Jacob hurà din gayed katapusan.”

³⁴Tuminubag si Maria hu “In-inuwen man hayana sa hurà a pa man makakilala hu maama?”

³⁵Ba inikagiyan hu balinsuguen hu “Mabedes ka pinaagi hu Balaan ha Ispiritu daw sa gahem hu Dios ha Magbabayà hu alan iyan mag-ulin ikaw. Iyan haini hinengdan ha sa batà nu asem ngaranan ha balaan ha Batà hu Dios. ³⁶Bisan sa idang nu ha si Elisabet ha laas en daw harì agpamatà ba haenem en iman ha bulan sa tigkabedes din. ³⁷Ta hurà gayed harì mahimu hu Dios.”

³⁸Nakaikagi si Maria ha “Suluguen a hu Dios aman sa inikagi nu matuman gayed.” Dayun uminawà su balinsuguen hu Dios diyà ta kandin.

Sa Pagdiyà Hi Maria Ki Elisabet

³⁹Duun taena ha panahun uminagpas si Maria duminuun hu buntud ha sakup ta Judea. ⁴⁰Su makauma diyà ta balay hay Zacarias inumaw din si Elisabet. ⁴¹Su mapaliman hi Elisabet sa lageng hi Maria sagunà kuminayug-kayug sa batà diyà ta getek hi Elisabet. Inulinan si Elisabet hu Balaan ha Ispiritu ⁴²dayun minikagi ha “Hurà en gayed bahi ha mailing ikaw ta pigpanalangingan ka hu Dios daw mapanalangingan daan sa batà nu asem. ⁴³Pigpanalangingan a daan hu Dios ta sa inay hu Ginuu ku duminini gayed ta kanak. ⁴⁴Su mapaliman ku gan sa lageng nu sagunà kuminayug-kayug sa batà dini ta getek ku tumenged hu kalipay din. ⁴⁵Pigpanalangingan ka gayed ta tinuuwan nu ha matuman sa impadayag hu Dios diyan ta ikaw.”

Sa Pagdayè Hi Maria

⁴⁶Minikagi si Maria ha tagyanaen

“Dayeen ku gayed sa Dios ⁴⁷ha Manluluwas ku daw iyan tigkabayà-bayà ku ⁴⁸ta bisan pa ku tungkay ubus sa kahimtang ku iman ba hurà a kandin kalipati. Sugud iman makaikagi sa kaet-etawan ha iyan a bahi ha pigpanalangingan hu Dios ⁴⁹ta mga belenganen sa binuhat din kanak. Balaan gayed sa ngaran din. ⁵⁰Amin din kahid-u hu alan ha tagtahud kandin sugud dà hu nauna ha etaw bisan iman. ⁵¹Impadayag hu Dios sa pagkagamhanan din ta sinamuk din sa henà-henà hu galbuwen ha etaw. ⁵²Impaus-us din daan sa bantugan ha harì ba saena ha ubus sa kahimtang din impatangkaw din. ⁵³Sa tagkinahanglan inilahan din ba sa sapian hurà din en ilahi. ⁵⁴⁻⁵⁵Binuligan din sa mga kaliwatan hi Israel ta nahenhenan din sa insaad din duun hu mga kaliwatan hi Abraham ha agkahid-uan din sidan hu hurà din katapusan. Inikagi din en haini duun hu mga gin-apuan taw.”

⁵⁶Si Maria migtimà diyà ki Elisabet duun hu tatulu ha bulan daw human ulì.

Sa Kabataa Hi Juan Ha Bautista

⁵⁷Su magbatà en si Elisabet maama sa batà din. ⁵⁸Sa kahid-u hu Dios diyà ki Elisabet napaliman hu mga kadumahan daw mga silingan din aman nakalagkes sidan hu kalipay din.

⁵⁹Su mauma en sa ikawalu ha aldaw pigpasirkunsidahan dan su batà. Sa agkabayaan ngaay hu mga etaw ha ingaran taena ha batà iyan si Zacarias ta iyan haena ngaran hi Amay din, ⁶⁰ba si Elisabet hurà kabayà ta sa ingaran din duun iyan si Juan.

⁶¹Ba tinubag dan ha “Hurà nu man kadumahan ha iyan hayana ngaran din.”

⁶²Dayun migsingyas sidan diyà ki Zacarias ku inu sa kandin ha ingaran taena ha batà. ⁶³Aman migsingyas daan haena ha ilahan hu agsulatan din, dayun insulat din ha “Iyan ngaran taena si Juan.” Nangabeleng gayed sa alan ha mga etaw. ⁶⁴Sagunà dayun nakaikagi si Zacarias aman dinayè dan gayed sa Dios. ⁶⁵Nangabeleng gayed su mga silingan din daw saini ha tultulanen nakalekep duun hu kaet-etawan duun hu mga buntud ha sakup ta Judea. ⁶⁶Sa alan ha nakapaliman taena mighenhenaay ku inu sa mapayanan-an taena ha batà ta ginaheman gayed haena hu Dios.

Sa Tagnà Hi Zacarias

⁶⁷Si Zacarias inulinan hu Balaan ha Ispiritu dayun minikagi ha tagyanaen

⁶⁸“Dayeen gayed sa Dios ha Magbabayà taw sikuy sa mga kaliwatan hi Israel ta duminini ta kanuy hu paglibri kanuy. ⁶⁹Agsuguen din dini ta kanuy sa Manluluwas ha kaliwat hi David sa suluguen din ⁷⁰ta iyan haena inikagi kanuy hu Dios pinaagi hu mga propita din. ⁷¹Agbuligan kuy kandin ta daw hari kuy madaeg hu mga kuntra taw. ⁷²Agkahid-uan din sa mga gin-apuan taw daw hari haena agkalipat hu kasabutan dan. ⁷³Sa impanumpà hu Dios diyà ki Abraham ha gin-apuan taw iyan ⁷⁴sa sikuy sa mga kaliwatan din libriyen kuy kandin ta daw hari kuy madaeg hu mga kuntra taw daw hari kuy daan mahaldek hu pag-alagad kandin ⁷⁵tumenged ta mahimpit daw matareng kuy duun hu atubangan din iman ha bubuhay kuy pa.”

Dayun inikagiyan hi Zacarias su batà din hu

⁷⁶“Ngaranen ka gayed asem ha propita hu Dios ha Magbabayà hu alan ta iyan ka igpauna di hu Ginuu hu pagpangandam hu ag-agiyan din. ⁷⁷Ikagiyan nu sa kaet-etawan ha pinaagi hu pagpasaylu hu mga salà dan maluwas sidan ⁷⁸⁻⁷⁹tumenged ta maluluy-en sa Dios. Saena makailaw hu henà-henà hu mga etaw ha duun tagtimà hu

kasukileman hu kamatayen daw iyan daan haena panulù duun hu kalinaw.”

⁸⁰Uminadagi daw matatau gayed su batà hi Zacarias. Su makagulang en haena duun migtimà hu pinakabulung-bulung ha lugar hangtud ha mauma sa panahun ha matudluan din en sa mga duma din ha kaliwatan hi Israel.

Sa Kabataa Ki Jesus
(*Lucas 2:1-7; Mateo 1:18-25*)

2 ¹Duun taena ha panahun ha iyan si Cesar Augusto Harì ta Roma migsugù haena ha listahen sa mga ngaran hu alan ha mga ginsakupan din. ²Iyan haini una ha pagpanlista daw iyan si Cirenio gubernador diyà ta Siria. ³Aman sa alan ha mga etaw duminuun hu banuwa hu mga gin-apuan dan hu pagpalista.

⁴Si Jose sa diyà napuun ta Nazaret ha sakup ta Galilea duminiyà daan ta Betlehem ha sakup ta Judea ta sa Betlehem iyan banuwa ha duun imbatà si David sa gin-apuan din. ⁵Dinuma din si Maria sa tag-asawahen din ha tagkabedes en. ⁶Su diyà en sidan ta Betlehem iyan en daan haena panahun ha magbatà si Maria. ⁷Aman migbatà haena hu maama ha iyan kamagulangan ha batà din. Binungkusan din haena hu manggad daw iugsak duun hu balahugà hu mananap ta hurà en sidan makaseled duun hu balay ha hulabungà.

Sa Magbalantay Hu Karniro Daw Sa Mga Balinsuguen Hu Dios

⁸Amin mga magbalantay hu mga karniro ha tagbantay su daleman duun hu panabtabà ha ubay diyà ta Betlehem. ⁹Nakahiwal diyà ta kandan sa balinsuguen hu Dios daw nailawan sidan hu anlag hu Dios aman nangahaldekan gayed sidan. ¹⁰Ba inikagiyan sidan taena ha balinsuguen hu Dios hu “Harì kaw agkangahaldek ta duminini a hu pagsangyaw inyu hu maayad ha tultulanen ha makapalipay hu kaet-etawan. ¹¹Diyà iman ta Betlehem sa banuwa hi David imbatà en sa Manluluwas hu kaet-etawan ha iyan si Cristo ha Ginuu. ¹²Sa timaan ha iyan en haini ta maahà nuy su batà ha binungkusan hu manggad daw in-ugsak duun hu balahugà hu mananap.”

¹³Tigkan daan nakahiwal sa madakel ha mga balinsuguen ha tagdayè hu Dios ha tagyanaen

¹⁴“Dayeen gayed sa Dios diyà ta langit daw magmalinawen sa mga etaw ha pakapalipay hu Dios dini ta kalibutan.”

¹⁵Su lumikù en diyà ta langit sa mga balinsuguen su mga magbalantay hu mga karniro miglalang-lalang hu kagi dan “Dumiyà kuy ta Betlehem ta daw maahà taw haena sa impadayag kanuy hu Dios.”

¹⁶Aman uminagpas sidan hu paghipanaw daw naahà dan si Maria daw si Jose daw su batà ha in-ugsak duun hu balahugà. ¹⁷Su maahà dan

haena inikagi dan dayun sa intultul kandan hu balinsuguen mahitenged taena ha batà. ¹⁸Nangabeleng sa mga etaw ha nakapaliman taena ha inikagi hu mga magbalantay hu karniro. ¹⁹Ba si Maria taghenhenaay gayed taena ha naul-ulahan. ²⁰Naman-uli su mga magbalantay hu karniro ha tagdayè hu Dios ta sa inikagi kandan hu balinsuguen natuman gayed.

Sa Pagsirkunsida Ki Jesus

²¹Su makauma sa ikawalu ha aldaw pigpasirkunsidahan su batà dayun pigngaranan haena hu Jesus ta iyan haena ngaran ha in-ila hu balinsuguen hu Dios su hurà pa kabedes si Maria.

Sa Paghalad Ki Jesus Duun Hu Dios

²²Su mauma sa panahun ha si Jose daw si Maria tagtuman hu tulumanen hu paglimpyu sumalà hu Kasuguan hi Moises inuwit dan si Jesus diyà ta Jerusalem daw ihalad duun hu Dios, ²³ta nakasulat en duun hu Kasuguan hu Dios ha tagyanaen “Ku maama sa kamagulangan ha batà kinahanglan gayed ha ihalad duun hu Dios.” ²⁴Amin daan inhalad hi Jose daw hi Maria ta nakasulat en duun hu Kasuguan hu Dios ha tagyanaen “Kinahanglan ha amin daruwa ha limuken daw ku salapati ba sa ihalad.”

²⁵Amin etaw diyà ta Jerusalem ha tagngaranan ki Simeon saena matareng daw masinimbahen daw tag-angatà hu paglibriya hu mga kaliwatan hi Israel. Inulinan haena hu Balaan ha Ispiritu ²⁶aman impadayag kandin ha daw en haena patay ku maahà din en sa Mesiyas ha sinugù hu Dios. ²⁷Su uwiten hi Maria daw hi Jose si Jesus diyà ta Timplo hu pagtuman hu tulumanen dan didiyà en daan si Simeon ta impadiyà haena hu Balaan ha Ispiritu. ²⁸Su maahà en hi Simeon su batà sinapnay din haena daw dayea sa Dios ²⁹ha tagyanaen

“Dios ha Magbabayà hu alan, tinuman nu gayed sa insaad nu kanak. Iman malinawen en sa henà-henà ku aman timuen ad ikaw, ³⁰ta naahà kud en sa impadini nu ha Manluluwas ³¹ha pig-andam nu ta daw malibri sa alan ha kaet-etawan. ³²Iyan haini makailaw hu henà-henà hu kenà mga Judio ta daw matulen dan sa kamatuuran, daw pinaagi kandin sikay sa mga kaliwatan hi Israel madayè daan hu kaet-etawan.”

³³Si Jose daw si Maria nabeleng taena ha inikagi hi Simeon mahitenged ku batà dan. ³⁴Dayun inampuan sidan hi Simeon daw ikagiya si Maria hu “Saini ha batà nu pinili hu Dios daw iyan haini hinengdan ha sa kaliwatan hi Israel amin duun maluwas daw sa duma masilutan daan. Amin mga timaan ha saini sinugù hu Dios ba tameyesen hu madakel ha mga etaw ³⁵ta pinaagi kandin madayag sa mga madaet ha henà-

henà dan. Maglugul ka gayed mahitenged kandin ta saini kuntrahe hu kaet-etawan.”

³⁶⁻³⁷Amin daan bahi ha pakasaysay hu igpaikagi hu Dios ha tagngaranan ki Ana sa batà hi Panuel ha kaliwat hi Aser. Saena pitu dà ha tuig nabalu en na iman laas en ta kawaluwan en daw haepat sa tuig din. Aldaw daw ku daleman diyà dà haena tagtimaay ta Timplo hu pagsimba daw amin daan panahun ha agsalang hu pagkaen ta daw hari maelangan sa pag-ampù din. ³⁸Su diyà pa say Jose duminiyà si Ana ta kandan. Pigpasalamatàn din sa Dios mahitenged taena ha batà dayun impadayag din duun hu mga etaw ha nakauma en sa makalibri hu mga kaliwatan hi Israel ha tagsalape dan.

³⁹Su matuman en hi Jose daw hi Maria sa alan sumalà hu Kasuguan hu Dios, uminulì sidan duun hu banuwa dan ta Nazaret ha sakup ta Galilea. ⁴⁰Uminadagi daw mabis-ay si Jesus, matatau daan tungkay daw pigpanalanginan hu Dios.

Sa Pagpan-ahà Ki Jesus Hu Mga Laas Din

⁴¹Kada tuig agdiyà sa mga laas hi Jesus ta Jerusalem hu pagsaulug taena ha Aldaw hu Paglabay. ⁴²Su sampulù en daw daruwa sa tuig hi Jesus alan sidan duminiyà ta Jerusalem sumalà hu naanadan dan. ⁴³Su maiwas en sa pagsaulug naman-uli su mga laas hi Jesus ba hurà dan katun-i ha si Jesus migpatabun diyà ta Jerusalem. ⁴⁴Tumenged ta madakel sidan sa taghipanaw abi dan ha nakaduma en si Jesus kandan. Ba su nangkaaldaw en sa kahipanaw dan pinan-ahà dan si Jesus duun hu mga kadumahan daw mga amigu dan. ⁴⁵Ba hurà dan gayed katulen aman luminikù sidan diyà ta Jerusalem hu pagpan-ahà kandin. ⁴⁶Su ikatulu en ha aldaw human dan naahà si Jesus ha tagpinuuwà diyà ta Timplo duma hu mga manunudlù ta tagpalilimanà daw tagpangingsaay kandan. ⁴⁷Sa alan ha nakapaliman kandin nangabeleng gayed hu pagsabut hi Jesus daw hu pagpanubag din. ⁴⁸Su maahà en haena hi Jose daw hi Maria nangabeleng gayed sidan. Aman inikagiyan hi Maria hu “Imbà nu buhata haini dini ta kanay ta sikay ki Jose nasamukan gayed hu pagpan-ahaay ikaw?”

⁴⁹Ba tuminubag si Jesus hu “Imbà a inyu tagpan-ahaaya? Hurà nuy ba diay katun-i ha kinahanglan ha dini a gayed taini ha balay hu Amay ku?” ⁵⁰Ba hurà dan kasabut sa kahulugan taena ha inikagi hi Jesus.

⁵¹Dayun duminuma si Jesus diyà ta Nazaret daw migmatinumanen gayed kandan, ba taghenhenaayen gayed haena hi Maria. ⁵²Mig-iseg gayed sa katatau hi Jesus daw uminadagi daan ha nakapalipay hu Dios daw hu mga etaw.

Sa Pagpanunultul Hi Juan Ha Bautista

(Lucas 3:1-18; Mateo 3:1-12; Marcos 1:1-8; Juan 1:19-28)

3 ¹Su sampulù en daw lalima ha tuig sa pagkahari hi Tiberio Cesar diyà ta Roma, si Poncio Pilato iyan daan gobernador diyà ta Judea

daw si Herodes iyan harì diyà ta Galilea. Sa suled din ha si Felipe iyan daan harì diyà ta Iturea daw ta Triconitis, daw si Lisantias iyan harì diyà ta Abilene. ²Duun taena ha panahun si Anas daw si Caifas iyan mga tungkay labaw ha sinaligan hu paghalad.

Su duun si Juan ha batà hi Zacarias taena ha pinakabulung-bulung ha lugar napaliman din sa lalang hu Dios ³aman huminipanaw payanaen duun hu mga banuwa ubay diyà ta Wahig ta Jordan. Iyan haini intultul din sa “Maghinulsul kaw ta daw mapasaylu sa mga salà nuy daw magpabautismu kaw.” ⁴Iyan en haena lalang hu Dios ha insulat hi Isaias sa propita ha tagyanaen

“Amin etaw ha magkulahiay duun hu pinakabulung-bulung ha lugar ha magyanaen ‘Andama sa ag-agiyen hu Ginuu daw tul-ida nuy sa dalan. ⁵Tambuni sa alan ha mga dal-ug daw sa mga bubungan pataga nuy. Tul-ida sa balikungan daw sa mga madaet ha dalan pandayai nuy. ⁶Dayun maahà hu kaet-etawan sa Manluluwas ha sinugù hu Dios.’ ”

⁷Su maahà hi Juan sa mga kaet-etawan ha tagpabautismu kandin inikagiyan din sidan hu “Sinyu sa mga bunsalagan, sin-u sa mig-ikagi inyu ha dumini kaw ta kanak? Abi nuy gid ha mapulaguyan nuy sa silut inyu hu Dios. ⁸Ku laus ha mighinulsul kaw en hu mga salà nuy ipaahà nuy haena pinaagi hu maayad ha buhat. Harì kaw magsalig ha mga kaliwatan kaw hi Abraham ta ikagiyan ku inyu ha mahimu hu Dios buhata haini sa mga batu ha kaliwatan daan hi Abraham. ⁹Sa tagpamilay andam en hu pagpilay hu mga kayu. Sa kayu ha madaet sa bunga din agpilayen daw bigsuli.”

¹⁰Ba sa kaet-etawan nanginginsà ki Juan hu “Inu man sa kinahanglan ha buhaten day ta daw mapulaguyan day sa kapauk hu Dios?”

¹¹Tinubag sidan hi Juan hu “Sa daruwa sa pinaksuy din kinahanglan ha iila din sa sabuwa duun hu hurà din daw saena ha amin din pagkaen mag-ila daan.”

¹²Sa mga manunukut hu buhis duminiyà ki Juan ta tagpabautismu daan aman nanginginsà sidan hu “Manunudlù, inu man sa kinahanglan ha buhaten day?”

¹³Inikagiyan din sidan ha “Ku manukut kaw hu buhis harì kaw manlimbung.”

¹⁴Dayun amin daan mga sundalu ha nanginginsà kandin hu “Inu man sa kanay ha buhaten?”

Inikagiyan din daan sidan hu “Harì kaw manalapì pinaagi hu pagpanhulgà daw hu pagbutang-butang daw kinahanglan ha ikalipay nuy en gayed sa suhul nuy.”

¹⁵Su mapaliman haena hu mga etaw pighenhenaay dan dayun si Juan ku iyan en ba su Mesiya ha tagsalapen dan. ¹⁶Ba inikagiyan sidan hi

Juan hu “Diyà a ta wahig agpamautismu inyu ba amin pa makadini ha labaw dì kanak ta bisan sa paghukad hu sapatus din kenà a gayed angayan duun. Sa kandin ha igbautismu iyan sa paulinan kaw kandin hu Balaan ha Ispiritu daw masunug sa madaet diyan ta inyu. ¹⁷Agkailing haena hu taggunas ha sa malinggas iyan din igtagù duun hu bugawan ba sa ukap agbiggulan ha harì en mapedengan.”

¹⁸Amin daan duma ha mga paagi hu pagtudlù hi Juan hu Maayad ha Tultulanen duun hu kaet-etawan.

¹⁹Duun taena ha panahun binaldeng hi Juan si Harì Herodes ta inasawa din si Herodias sa asawa hu suled din daw amin pa duma ha madaet ha buhat hi Herodes. ²⁰Ba kenà haena iyan dà ta impapurisu din pa gayed si Juan.

Sa Pagbautismu Ki Jesus

(Lucas 3:21-22; Mateo 3:13-17; Marcos 1:9-11)

²¹Su tagbautismuwan hi Juan sa mga etaw binautismuwan din daan si Jesus. Su tag-ampù pa si Jesus napuwaan sa langit ²²daw migbulus diyà ta kandin sa Balaan ha Ispiritu ha agkailing hu salapati. Amin lageng ha napuun diyà ta langit ha tagyanaen “Iyan en haini pinalangga ku ha Batà ha tigkabayà-bayà ku.”

Sa Kapuun Hi Jesus

(Lucas 3:23-38; Mateo 1:1-17)

²³Su katluan en sa tuig hi Jesus suminugud haena hu pagtudlù. Sumalà hu paghenà-henà hu mga etaw si Jesus iyan batà hi Jose. Si Jose batà hi Heli. ²⁴Si Heli batà hi Matat. Si Matat batà hi Levi. Si Levi batà hi Melki. Si Melki batà hi Jana. Si Jana batà hi Jose. ²⁵Si Jose batà hi Matatias. Si Matatias batà hi Amos. ²⁶Si Amos batà hi Nahum. Si Nahum batà hi Esli. Si Esli batà hi Nagai. Si Nagai batà hi Maat. Si Maat batà hi Matatias. Si Matatias batà hi Semein. Si Semein batà hi Josec. Si Josec batà hi Joda. ²⁷Si Joda batà hi Joanan. Si Joanan batà hi Resa. Si Resa batà hi Zorobabel. Si Zorobabel batà hi Salatiel. Si Salatiel batà hi Neri. ²⁸Si Neri batà hi Melki. Si Melki batà hi Adi. Si Adi batà hi Cosam. Si Cosam batà hi Elmadam. Si Elmadam batà hi Er. ²⁹Si Er batà hi Josue. Si Josue batà hi Eliezer. Si Eliezer batà hi Jorim. Si Jorim batà hi Matat. Si Matat batà hi Levi. ³⁰Si Levi batà hi Simeon. Si Simeon batà hi Juda. Si Juda batà hi Jose. Si Jose batà hi Jonam. Si Jonam batà hi Eliakim. ³¹Si Eliakim batà hi Melea. Si Melea batà hi Mena. Si Mena batà hi Matata. Si Matata batà hi Natan. Si Natan batà hi David. ³²Si David batà hi Jese. Si Jese batà hi Obed. Si Obed batà hi Boez. Si Boez batà hi Salmon. Si Salmon batà hi Naason. ³³Si Naason batà hi Aminadab. Si Aminadab batà hi Admin. Si Admin batà hi Arni. Si Arni batà hi Esrom. Si Esrom batà hi Fares. Si Fares batà hi Juda.

³⁴Si Juda batà hi Jacob. Si Jacob batà hi Isaac. Si Isaac batà hi Abraham. Si Abraham batà hi Tara. Si Tara batà hi Nahor. ³⁵Si Nahor batà hi Serug. Si Serug batà hi Reu. Si Reu batà hi Peleg. Si Peleg batà hi Eber. Si Eber batà hi Sela. ³⁶Si Sela batà hi Cainan. Si Cainan batà hi Arfacad. Si Arfacad batà hi Sem. Si Sem batà hi Noe. Si Noe batà hi Lamec. ³⁷Si Lamec batà hi Matusela. Si Matusela batà hi Enoc. Si Enoc batà hi Jared. Si Jared batà hi Maleleel. Si Maleleel batà hi Cainan. ³⁸Si Cainan batà hi Enos. Si Enos batà hi Set. Si Set batà hi Adan. Si Adan iyan binuhad hu Dios.

Sa Pagpanulay Ki Jesus

(Lucas 4:1-13; Mateo 4:1-11; Marcos 1:12-13)

4 ¹Uminawà si Jesus diyà ta Jordan ha inulinan en hu Balaan ha Ispiritu daw inuwit haena hu Balaan ha Ispiritu duun hu pinakabulung-bulung ha lugar ²ha duun daan sinulay hi Satanás seled hu kapatán ha aldaw. Duun taena ha panahun suminalang si Jesus hu pagkaen aman su maiwas en haena tungkay gayed nauhul.

³Inikagiyan hi Satanás ha “Ku Batà ka hu Dios ikagiya haini sa mga batu ha mabuhad ha supas.”

⁴Ba tuminubag si Jesus hu “Sa lalang hu Dios nakasulat en ha tagyanaen ‘Kenà iyan dà igkauyag hu etaw sa kalan-enen.’ ”

⁵Dinuma si Jesus hi Satanás duun hu bubungan dayun tigkan din impaahà ki Jesus sa alan ha mga ginharian ta kalibutan ⁶⁻⁷daw inikagiyan din si Jesus ha “Ku simbahan a ikaw sainsi ha agkaahà nu ig-ila ku ikaw ta daw pagharian nu, ta sainsi in-ila kanak ta daw makaila ku hu bisan sin-u ha agpilien ku.”

⁸Ba si Jesus tuminubag hu “Sa lalang hu Dios nakasulat en ha tagyanaen ‘Iyan dà sa Dios ha Magbabayà hu alan angayan ha simbahan daw alagaran.’ ”

⁹Dayun si Jesus dinuma en paman hi Satanás duun hu kinatangawan ha atep taena ha Timplo diyà ta Jerusalem daw ikagiya ha “Ku Batà ka hu Dios sabay ka duun taini ¹⁰ta sa insulat ha lalang hu Dios tagyanaen ‘Suguen hu Dios sa mga balinsuguen hu pagbantay ikaw ¹¹daw tamuken ka kandan ta daw hari ka mabugel.’ ”

¹²Ba tuminubag si Jesus hu “Sa lalang hu Dios nakasulat en ha tagyanaen ‘Hari agsulaya sa Dios ha Magbabayà hu alan.’ ”

¹³Su mapengahan en hi Satanás buhata sa alan ha paagi din hu pagsulay inawaan din si Jesus hu mababà ha panahun.

Sa Puunaan Hu Pagtudlù Hi Jesus

(Lucas 4:14-15; Mateo 4:12-17; Marcos 1:14-15)

¹⁴Luminikù si Jesus diyà ta probincia ta Galilea ha ginaheman hu Balaan ha Ispiritu daw sa tultulanen mahitenged kandin nakalekep duun

hu alan ha mga banuwa diyà. ¹⁵Migtudlù haena duun hu mga simbahan hu mga Judio daw dinayè hu kaet-etawan.

Si Jesus Diyà Ta Nazaret

(Lucas 4:16-30; Mateo 13:53-58; Marcos 6:1-6)

¹⁶Duminiyà si Jesus ta Nazaret ha duun daan mig-adagi. Sumalà hu batasan din ku Sabado ha iyan Aldaw hu Paghimlay duminuun haena hu simbahan hu mga Judio. Dayun huminitindag hu pagbasa hu lalang hu Dios ¹⁷aman in-ila kandin sa balasahen ha insulat hi Isaias sa propita. Binekal din haena duun hu agkabayaan din agbasaha ha tagyanaen

¹⁸“Sa Balaan ha Ispiritu ha sinugù hu Dios uminulin dini ta kanak tumenged ta pinili a kandin ha magsangyaw hu Maayad ha Tultulanen duun hu mga makaluluuy. Impadini a kandin ta daw matultulan ku sa mga purisu ha malibri sidan daw sa mga buta makaindan, mabuligan ku daan sa agdaeg-daegen ¹⁹daw tultulan ku daan sidan ha makauma sa panahun ha luwasen hu Dios sa kaet-etawan.”

²⁰Su makapenga si Jesus magbasa inlikù din su balasahen duun ku mig-ila kandin dayun mininuu hu pagtudlù. Sa mga etaw uminahà diyà ta kandin ²¹aman inikagiyan din sidan hu “Iman taini ha aldaw saini ha lalang hu Dios ha pigbasa ku natuman en.”

²²Sa alan ha nakapaliman kandin migdayè kandin daw nabeleng daan sidan hu maayad ha lalang hi Jesus aman nanginginsà sidan hu “Kenà ba batà dà man hayana hi Jose?”

²³Ba inikagiyan sidan hi Jesus hu “Amin duma inyu ha nakahenà-henà hu ‘Mananambal, unaha bulunga sa ikaw ha dalu. Buhata daan duun taini ha banuwa nu sa napaliman day ha binuhat nu diyà ta Capernaum.’” ²⁴Minikagi pa si Jesus hu “Laus gayed sa ag-ikagiyan ku inyu ha sa propita harì agdawaten duun hu kandin ha banuwa. ²⁵Ikagiyan ku inyu ha su anay ha panahun pa hi Elias sa propita nakauma sa kauhul tumenged ta hurà udan hu tatulu ha tuig daw tengà. Madakel ha mga Judio ha mga balu ha bahi sa miglised, ²⁶ba si Elias hurà ipadiyà hu Dios ta kandan ta duun dà taena ha balu ha bahi ha kenà Judio diyà ta Sarepta ha sakup ta Sidon. ²⁷Daw su anay ha panahun pa hi Eliseo sa propita daan madakel gayed sa mga Judio ha mga sanglahen, ba duun taena iyan dà naulian si Naaman sa kenà Judio ha taga-Siria.”

²⁸Su mapaliman haena hu mga etaw diyà ta simbahan tungkay gayed sidan nangapauk. ²⁹Aman huminitindag sidan daw abuga si Jesus duun taena ha banuwa, dayun ginuyud dan haena duun ku dalama ta agkabayaan dan en ngaay aghuluga. ³⁰Ba si Jesus luminubuk duun ku mga etaw dayun hipanaw.

Sa Etaw Ha Inulinan Hu Busaw

(Lucas 4:31-37; Marcos 1:21-28)

³¹Duminiyà si Jesus ta Capernaum ha sakup ta Galilea daw nanudlù diyà su Aldaw hu Paghimlay. ³²Sa kaet-etawan nangabeleng gayed ta sa pagtudlù hi Jesus amin duun gahem.

³³Diyà ta simbahan amin etaw ha inulinan hu busaw ha tagkulahiay hu kagi din ³⁴“Jesus ha taga-Nazaret, inu sa labet nu kanay? Duminini ka ba hu pagsilut kanay? Agkakilala ku ikaw ha sinugù ka hu Dios.”

³⁵Ba binaldeng haena hi Jesus hu kagi din “Hagteng ka daw awà ka diyan tayan.” Pinaagi hu gahem ku busaw nabantang su etaw duun hu atubangan dan dayun guminuwà su busaw, ba su etaw hurà kabugel.

³⁶Sa alan ha mga etaw diyà nangabeleng gayed daw miglalang-lalang hu kagi dan “Inu gid haini ha katudluan? Ta saini ha etaw amin din gahem ha bisan sa mga busaw agkabugaw din.” ³⁷Sa tultulanen mahitenged ki Jesus nakalekep duun hu alan ha ubayà ha mga banuwa diyà.

Sa Pagbulung Hu Mga Etaw

(Lucas 4:38-41; Mateo 8:14-17; Marcos 1:29-34)

³⁸Uminawà si Jesus diyà ta simbahan daw duminiyà ta balay hi Simon. Agkagenaw sa ugang ha bahi hi Simon daw hinangyù dan si Jesus ha buligan din haena, ³⁹aman inubayan din dayun naulian. Sagunà haena migbangun daw sugbahi say Jesus.

⁴⁰Su madani en agpanukilem pinan-uwit hu mga etaw diyà ki Jesus sa mga etaw ha hurà mag-iling sa dalu dan, dayun dinampà sidan hi Jesus aman alan sidan naulian. ⁴¹Amin daan madakel ha mga busaw ha namangguwà duun hu mga etaw ha tagkulahiay hu kagi dan “Iyan ka gayed Batà hu Dios.” Ba binaldeng sidan hi Jesus ha harì mag-ikagiyà ta nakilala dan en ha si Jesus iyan su Mesiyas.

Sa Pagpanudlù Hi Jesus Duun Hu Mga Simbahan

(Lucas 4:42-44; Marcos 1:35-39)

⁴²Su maselem en huminipanaw si Jesus payanaen duun hu pinakabulung-bulung ha lugar aman pinan-ahà haena hu mga etaw. Su maahà dan en si Jesus pighawidan dan diyà ta kandan. ⁴³Ba inikagiyan din sidan hu “Kinahanglan gayed ha sa Maayad ha Tultulanen mahitenged hu pagharì hu Dios isangyaw ku daan duun hu duma ha mga banuwa ta iyan haini indini ku ta kalibutan.”

⁴⁴Aman nanudlù haena duun hu mga simbahan hu mga Judio diyà ta Judea.

Sa Pag-umaw Hu Tatulu Ha Mamamaling

(Lucas 5:1-11; Mateo 4:18-22; Marcos 1:16-20)

5 ¹Amin aldaw ha diyà si Jesus tagtiyadeg ta kilid taena ha Danaw ta Genesaret ha inamul-amulan hu madakel tungkay ha mga etaw

ha agkabayà agpaliliman hu lalang hu Dios. ²Naahà din diyà ta kilid ta danaw sa daruwa ha barutu ba kuminawas en sa taglulan duun ta aghenawan dan en sa mga baling dan. ³Aman luminulan si Jesus duun taena ha barutu hi Simon daw ikagiya din haena ha iiseg su barutu diyà ta wahig. Dayun mininuu duun daw panudlù hu mga etaw.

⁴Su makapenga si Jesus mag-ikagi sinugù din dayun si Simon hu “Idusù haini sa barutu diyà tayà ha madalem daw ilabya sa baling nuy ta daw makatimù kaw hu sedà.”

⁵Ba si Simon tuminubag ha “Luminam-ag kay en gan hu pagpamaling ba hurà kay gayed makatimù. Ba tumenged ta insugù nu haini buhaten day gayed.”

⁶Su ilabya dan en sa mga baling nakatimù sidan hu madakel tungkay ha sedà aman apit en agkayahà sa mga baling dan. ⁷Kinapayan dan su mga duma dan duun ku sabuwa ha barutu ta daw mabuligan sidan. Dayun su daruwa ha barutu napunù-punù gayed hu mga sedà na apit en daan haena agkalened.

⁸Su maahà hi Simon Pedro su nahitabù luminuhud diyà ta atubangan hi Jesus daw ikagi hu “Awà ka dini ta kanak, Ginuu, ta makasasalà a gayed.”

⁹Naikagi haena hi Simon ta nangabeleng gayed sidan taena ha madakel tungkay ha mga sedà ha natimù dan. ¹⁰Iling daan ha nangabeleng si Santiago daw si Juan sa mga batà hi Zebedeo ha mga duma hi Simon.

Dayun inikagiya hi Jesus si Simon hu “Harì ka agkasamuk ta sugud iman mamamaling kad hu mga etaw.” ¹¹Aman su guyuden dan en su barutu dan diyà ta gaun inawaan dan sa alan daw pamanduma ki Jesus.

Sa Pagbulung Hu Sanglahen

(Lucas 5:12-16; Mateo 8:1-4; Marcos 1:40-45)

¹²Su duun si Jesus hu sabuwa ha banuwa amin diyà etaw ha sanglahen. Su maahà din si Jesus luminuhud dayun diyà ta kandin daw hangyù hu “Ginuu, ku mabayà ka ngaay bulungen a ikaw taini ha mahugaw ha dalu ku.”

¹³Dinampà hi Jesus su sanglahen daw ikagiya hu “Agkabayà a aman maulian kad.” Sagunà haena naulian. ¹⁴Dayun binalaudan hi Jesus hu “Harì ka manunultul hu bisan sin-u ba dumuun ka taena ha sinaligan hu paghalad ta daw masusi din ha naulian kad en. Maghalad ka sumalà hu Kasuguan hi Moises ta daw malimpyuwan ka daw matun-an hu mga etaw ha naulian kad en.”

¹⁵Ba sa tultulanen mahitenged ki Jesus bà dà nasì nakalekep duun hu madiyù ha mga banuwa, aman madakel tungkay ha mga etaw sa nangaamul-amul diyà ta kandin ta daw mapaliman dan sa tigtudlù din daw maulian daan sa mga dalu dan. ¹⁶Ba mahies ag-awà si Jesus duun hu mga etaw ta agduun haena hu pinakabulung-bulung ha lugar hu pag-ampù.

Sa Pagbulung Hu Piglanting Ha Etaw

(Lucas 5:17-26; Mateo 9:1-8; Marcos 2:2-12)

¹⁷Amin aldaw ha su tagpanudlù si Jesus amin daan tagpinuu ha mga Fariseo daw mga manunudlù hu Kasuguan ha napuun duun hu alan ha mga banuwa ha sakup ta Galilea daw ta Judea daw diyà daan ta Jerusalem. Si Jesus ginaheman hu Dios ta daw maulian din sa agkangadaluwan. ¹⁸Amin mga etaw ha nakauma ha taglanting hu minatay en sa dibaluy ha lawa din. Agkabayaan dan ngaay ag-uwita haena diyà ta seled ta balay duun hu atubangan hi Jesus ¹⁹ba tumenged ta madakel tungkay sa mga etaw hurà sidan makaseled. Aman namanahik sidan diyà ta atep daw pusuwi sa tenged hi Jesus dayun hinawil dan daan su agkadaluwan duun hu atubangan hi Jesus sa nalibutan hu madakel tungkay ha mga etaw.

²⁰Su matun-an hi Jesus ha adagi gayed sa pagsalig dan inikagiyan din su agkadaluwan hu “Napasaylu en sa mga salà nu.”

²¹Sa mga manunudlù hu Kasuguan daw sa mga Fariseo nakahenà-henà hu “Sin-u man haini sa tagtameyes hu Dios? Ta iyan dà gayed sa Dios makapasaylu hu salà.”

²²Ba sa mga henà-henà dan natun-an hi Jesus aman inikagiyan din sidan hu “Imbà kaw taghenà-henaay hu iling tayan? ²³Inu diay sa malumu ha ikagiyan duun taini ha agkadaluwan? Iyan ba sa ‘Napasaylu en sa mga salà nu’ daw ku iyan ba sa ‘Bangun kad en daw hipanaw’? ²⁴Ba iman igpaahà ku inyu ha siak sa Suled hu Kaet-etawan amin ku kagahem dini ta kalibutan hu pagpasaylu hu mga salà.” Aman inikagiyan din su etaw ha minatay en sa dibaluy ha lawa din hu “Bangun kad, luluna sa banig nu daw uli kad en.” ²⁵Sagunà haena minangun daw uwita su banig din dayun uli ha tagdayè hu Dios. ²⁶Sa alan ha mga etaw nangabeleng daw dinayè dan daan sa Dios hu kagi dan “Belenganen gayed sa naahà taw iman.”

Sa Pag-umaw Ki Levi

(Lucas 5:27-32; Mateo 9:9-13; Marcos 2:13-17)

²⁷Su maiwas en haena huminipanaw si Jesus, dayun naahà din sa tagpinuu ha tagpanukut hu buhis ha tagngaranan ki Levi. Inikagiyan din haena ha “Dumuma ka kanak.” ²⁸Aman huminitindog si Levi daw inawaan din sa alan dayun duma ki Jesus.

²⁹Miggastu si Levi diyà ta balay din para ki Jesus. Madakel ha mga manunukut hu buhis daw duma pa ha mga etaw sa nakigsalu kandan. ³⁰Ba sa mga Fariseo daw sa mga sakup dan ha manunudlù hu Kasuguan migtamudmud duun hu mga tinun-an hi Jesus ha tagyanaen “Imbà kaw pakigsalu hu mga limbungan ha mga manunukut hu buhis daw hu mga masinupaken?”

³¹Ba tuminubag si Jesus hu “Sa harì agkadaluwan harì daan tagpabulung, ba sa agkadaluwan tagkinahanglan hu mamumulung. ³²Sa pagdini ku kenà para hu mga matareng en ba sa tuyù ku iyan sa mga makasasalà ta daw maghinulsul sidan.”

Sa Pangingsà Mahitenged Hu Pagsalang Hu Pagkaen

(Lucas 5:33-39; Mateo 9:14-17; Marcos 2:18-22)

³³Amin mga etaw ha minikagi diyà ki Jesus hu “Sa mga sumusunud hi Juan ha Bautista daw sa mga sumusunud hu mga Fariseo mahies tagsalang hu pagkaen ta daw harì maelangan sa pag-ampù dan, ba sa ikaw ha mga tinun-an harì gayed tagsalang.”

³⁴Ba tuminubag si Jesus hu “Mabaluy ba diay ku amin kaamulan ha sa mga inimbita harì kumaen ku diyà pa ta kandan sa agpangasawa? Hari gayed haena mabaluy. ³⁵Ba mauma sa panahun ha ipaawà en diyà ta kandan su agpangasawa daw human sidan agsalang hu pagkaen.”

³⁶Amin pa pananglitan ha inikagi hi Jesus kandan ha tagyanaen “Hurà etaw ha agtapikan din hu bag-u ha manggad sa daan en ha pinaksuy, ta ku buhaten din haena mahigbit sa bag-u ha manggad daw nangkalin ha pag-ahaen ku makaamul duun hu daan en. ³⁷Iling daan ha hurà etaw ha itagù din sa bag-u pa ha binu duun hu daan en ha talaguay ha anis, ta ku buhaten din haena bà dà magbutu daw kahudhud su binu. ³⁸Kinahanglan gayed ha sa bag-u pa ha binu duun dà daan itagù hu bag-u pa ha talaguay. ³⁹Sa mga etaw ha naanad en pag-inum hu daan ha binu harì agkabayà ag-inum hu bag-u ta maayad kun sa daan en di hu bag-u pa.”

Sa Tagbayà Hu Aldaw Hu Paghimlay

(Lucas 6:1-5; Mateo 12:1-8; Marcos 2:23-28)

6 ¹Amin aldaw hu Sabado ha nakaagi say Jesus duun hu uma. Su taghipanaw sidan namanimù sa mga tinun-an din hu bunga taena ha mga pamulahen duun daw kinaen dan. ²Ba amin mga Fariseo diyà ha nanginginsà hu “Imbà nuy supaka sa Kasuguan mahitenged hu Aldaw hu Paghimlay?”

³Ba tuminubag si Jesus ha “Hurà nuy ba diay kabasa haena sa binuhat hi David su mangauhul sidan hu mga duma din? ⁴Sumineled haena duun ku Tabernaculo daw kan-a su supas ha inhalad duun hu Dios dayun inilahan din su mga duma din bisan ku para dà ngaay haena hu mga sinaligan hu paghalad.” ⁵Dayun inikagiyan sidan hi Jesus hu “Siak sa Suled hu Kaet-etawan iyan a tagbayà hu Aldaw hu Paghimlay.”

Sa Pagbulung Hu Kimay

(Lucas 6:6-11; Mateo 12:9-14; Marcos 3:1-6)

⁶Duun hu lain en paman ha Sabado sumineled si Jesus duun hu simbahan hu mga Judio daw panudlù diyà. Amin daan etaw diyà ha

kimay sa kawatan ha alima din. ⁷Sa mga manunudlù hu Kasuguan daw sa mga Fariseo tagpan-ahà hu katarengan ta daw makasumbung dan si Jesus aman binantayan dan ku bulungen din ba haena duun hu Aldaw hu Paghimlay. ⁸Ba natun-an hi Jesus sa henà-henà dan aman inikagiyan din su etaw ha nakimay hu “Hitindeg ka duun hu atubangan hu mga etaw.” Aman huminitindeg su kimay.

⁹Dayun ininsaan sidan hi Jesus hu “Inu sa intugut hu Kasuguan ha buhaten taw duun hu Aldaw hu Paghimlay? Iyan ba sa pagbuhat hu maayad daw ku iyan ba sa madaet? Iyan ba sa pagluwas hu etaw daw ku iyan ba sa pagdaet kandin?”

¹⁰Pig-ahà sidan hi Jesus daw ikagiya su kimay ha “Bunhata sa alima nu.” Su bunhaten din haena sagunà naulian. ¹¹Ba su mga Fariseo nangapauk gayed aman miglalang-lalang sidan ku inu sa buhaten dan ki Jesus.

Sa Pagpili Hi Jesus Hu Mga Apostoles

(Lucas 6:12-16; Mateo 10:1-4; Marcos 3:13-19)

¹²Duun taena ha panahun duminuun si Jesus hu buntud daw luminam-ag mag-ampù duun hu Dios. ¹³Su maselem en inamul-amul din sa mga sumusunud din, dayun pinilì din sa sampulù daw daruwa daw pigngaranan din sidan ha mga apostoles. ¹⁴Saena iyan si Simon ha pigngaranan din ki Pedro daw si Andres sa suled din, si Santiago daw si Juan, si Felipe daw si Bartolome, ¹⁵si Mateo daw si Tomas, si Santiago sa batà hi Alfeo daw si Simon ha tagngaranan hu Patriyota, ¹⁶si Judas sa batà hi Santiago daw si Judas Iscariote ha iyan miglimbung ki Jesus.

Sa Pagbulung Hu Madakel Ha Agkadaluan

(Lucas 6:17-19; Mateo 4:23-25)

¹⁷Tuminubang si Jesus daw sa mga sumusunud din payanaen duun hu patag. Diyà daan sa madakel tungkay ha mga sumusunud din daw amin daan mga etaw ha nangapuun diyà ta Jerusalem daw duun hu alan ha mga banuwa ha sakup ta Judea daw hu mga banuwa ha kilid ta dagat ha ubayà ta Tiro daw ta Sidon. ¹⁸Saena ha mga etaw duminiyà ki Jesus hu pagpaliliman kandin daw hu pagpabulung hu mga dalu dan daw amin daan pigpasipalahan hu mga busaw ha naulian. ¹⁹Sa agkangadaluwan agkabayà gayed ag-ibit kandin ta amin din gahem daw nangaulian din sa alan ha mga dalu dan.

Sa Kalipay Iman Daw Sa Kalugul Asem

(Lucas 6:20-26; Mateo 5:1-12)

²⁰Sumininalu si Jesus duun hu mga sumusunud din daw ikagi hu “Sinyu sa makaluluuy iman, malipayen kaw gayed ta agharian kaw hu Dios.

²¹ “Sinyu sa agkangauhul iman, malipayen kaw gayed ta mangabuhì kaw dà.

“Sinyu sa taglugul iman, malipayen kaw dà asem.

²² “Malipayen kaw gayed ku kuntrahen kaw hu mga etaw daw harì kaw en kandan pagsimahen, ku sulaen kaw daan daw tameyesen kaw tumenged kanak siak sa Suled hu Kaet-etawan. ²³ Ikalipay nuy gayed haena ta adagi tungkay sa igbales inyu hu Dios diyà ta langit, ta iyan daan haena binuhat dan duun hu mga propita.

²⁴ “Sinyu sa mga sapian iman, kahid-u nuy gayed ta natimù nuy en sa pakapalipay inyu.

²⁵ “Sinyu sa nangabuhì iman, kahid-u nuy gayed ta mauhul kaw dà asem.

“Sinyu sa tagpatawahà iman, kahid-u nuy gayed ta maglugul kaw dà asem.

²⁶ “Kahid-u nuy gayed sinyu sa tagdayeen iman hu mga etaw ta iyan haena binuhat hu mga gin-apuan dan duun hu biduen ha mga propita.

Sa Katudluan Mahitenged Hu Pagpalanggà

(Lucas 6:27-36; Mateo 5:43-48; 7:12)

²⁷ “Sinyu sa tagpaliliman kanak, ikagiye ku inyu ha palanggaa nuy sa mga kuntra nuy daw buhati hu maayad haena sa tagdumut inyu. ²⁸ Ampui nuy haena sa tagtungayaw daw sa tagpasipala inyu ha mapanalanginan sidan hu Dios. ²⁹ Ku amin etaw ha laparuwen din sa dibaluy ha pipi nuy ipalaparua daan sa dibaluy. Ku amin etaw ha ag-agaw hu pinaksuy nuy iila en daan kandin sa kamasita nuy. ³⁰ Ku amin manayù diyan ta inyu ilahi nuy, daw ku amin tumimù hu mga butang nuy harì nuy en haena bawien diyà ta kandin. ³¹ Ku inu sa agkabayaan nuy ha buhaten diyan ta inyu hu mga duma nuy iyan daan haena buhaten nuy diyà ta kandan.

³² “Ku iyan dà palanggaen nuy sa daan en tagpalanggà inyu hurà taena pulus ta bisan sa mga makasasalà tagbuhaten dan daan haena. ³³ Daw ku iyan dà buhatan nuy hu maayad sa tagbuhat daan hu maayad diyan ta inyu hurà taena pulus ta bisan sa mga makasasalà tagbuhaten dan daan haena. ³⁴ Ku iyan nuy dà daan sambayan sa natun-an nuy en ha makailis dà saena hurà din pulus, ta bisan sa mga makasasalà agsambayan dan daan sa makasasalà ta natun-an dan ha makailis daan haena. ³⁵ Ba ikagiye ku inyu ha palanggaa nuy sa mga kuntra nuy daw buhati sidan hu maayad. Sambayi daan sidan ha harì kaw en magsalap hu ilis. Ku buhaten nuy haena adagi gayed sa bales inyu daw iyan haena timaan ha batà kaw gayed hu Dios ha Magbabayà hu alan, ta sa Dios maluluy-en bisan duun hu mga madaet ha mga etaw daw hu harì tagpasalamat diyà ta kandin. ³⁶ Kahid-uwì nuy sa bisan sin-u iling hu Dios ha Amay nuy ha nahid-u daan hu bisan sin-u.

Sa Paghukum

(Lucas 6:37-42; Mateo 7:1-5)

³⁷“Harì nuy aghukumi sa duma ha mga etaw daw harì kaw daan hukuman hu Dios. Pasayluwa nuy haena sa nakasalà diyan ta inyu daw pasayluwen kaw daan hu Dios. ³⁸Mag-ila kaw daw ilahan kaw daan hu Dios, ta ku inu kadakel sa ig-ila nuy iyan daan haena kadakel hu ig-ila din inyu daw labaw pa iman sa iila din di hu kinahanglanan nuy.”

³⁹Inikagiyan daan sidan hi Jesus taini ha pananglitan ha tagyanaen “Harì gayed mabaluy ha kipitan hu etaw ha buta sa duma din ha buta daan, ta ku buhaten din haena mangahulug gayed sidan duun hu bangbang. ⁴⁰Sa tagpatudlù kenà labaw di hu tagtudlù kandin ba ku makapenga en sa tagtudluan mailing dà daan haena hu migtudlù kandin.

⁴¹“Imbà nuy man tag-ahaaya sa puling hu duma nuy? Hurà nuy ba diay katun-i ha sa inyu ha puling iling kaadagi hu batang? ⁴²Imbà kaw tag-ikagi ha ag-awaen nuy haena sa atiyuay ha puling hu duma nuy ha sa inyu ha puling bà daan su batang? Sinyu sa tagpasibù-sibù, unahen nuy gayed awaen sa puling nuy ha bà su batang na ku makaindan kaw en human nuy dayun awaa sa nakapuling duun hu duma nuy.

Sa Bunga Hu Pamulahen

(Lucas 6:43-45; Mateo 7:16-20; 12:33-35)

⁴³“Sa maayad ha kayu pulus dà gayed maayad sa bunga din, ba sa madaet ha kayu madaet en daan sa bunga din. ⁴⁴Agkakilala taw sa kayu pinaagi hu bunga din ta harì kuy makapanimù hu libas daw hu bugkà duun hu sampinit. ⁴⁵Sa maayad ha etaw maayad daan sa agkaikagi din tumenged ta maayad sa henà-henà din, ba sa madaet ha etaw madaet daan sa agkaikagi din tumenged ta madaet sa henà-henà din. Ta ku inu sa duun hu henà-henà hu etaw iyan daan haena agkaikagi din.

Sa Daruwa Ha Migbalay

(Lucas 6:46-49; Mateo 7:24-27)

⁴⁶“Imbà a inyu tagngarani ha Ginuu nuy ba harì kaw agtuu hu igsugù ku inyu? ⁴⁷Ikagiyan ku inyu ku inu sa agkailingan hu etaw ha tagpaliliman hu lalang ku daw magtuman daan taena. ⁴⁸Agkailing haena hu etaw ha migbalay ha migbangbang hu tungkay madalem dayun impas-ek din su tukud daw siela hu mga batu. Su mamahà naagiyan haena hu wahig ba hurà gayed kakayug su balay ta tungkay nalig-enan. ⁴⁹Ba saena ha tagpaliliman hu lalang ku ba harì tagtuman agkailing hu etaw ha bà dà miglawig. Su mamahà sagunà dà haena napilay daw nakagas.”

Sa Pagbulung Hu Suluguen Hu Kapitan
(*Lucas 7:1-10; Mateo 8:5-13*)

7 ¹Su makapenga si Jesus mag-ikagi duun hu mga etaw duminiyà dayun ta Capernaum. ²Amin diyà kapitan hu sundalu ta Roma na amin din minahal ha suluguen ha apit en gayed agpatay hu dalu. ³Su mapaliman ku kapitan sa mahitenged ki Jesus pinasuguan din haena hu mga magulang ha Judio ta daw mahangyù dan ha bulungen din haena sa suluguen. ⁴Su makauma sidan diyà ki Jesus pinagayukan dan haena hu kagi dan “Saini ha kapitan hu sundalu angayan ha buligan nu ⁵ta palanggà kuy kandin sikuy sa mga Judio daw binuhatan kuy hu simbahan.” ⁶Aman duminuma si Jesus kandan.

Ba su ubay en sidan diyà ta balay amin impasal-aw kandan ku kapitan ta daw maikagiyan si Jesus hu “Ginuu, bay-an kad agdayun ta agkagayhà a ku dumini ka ta balay ku ⁷daw kenà a daan angayan hu pagdiyan ta ikaw. Ba bà nu dà ikagiya ha maulian en haini sa suluguen ku. ⁸Natun-an ku ha mahimu nu haini ta siak suluguen a daan hu agalen ku ha sundalu daw amin daan mga sundalu ha sakup ku. Ku ipahipanaw ku sidan agtuu gayed sidan. Bisan inu sa igsugù ku hu suluguen ku agbuhaten din daan haena.”

⁹Su mapaliman haena hi Jesus nabeleng gayed dayun sumininalu duun hu mga kaet-etawan ha namanduma kandin daw migyanaen “Ikagiyan ku inyu ha hurà ku pa gayed naahà duun hu mga kaliwatan hi Israel ha agkailing taini sa pagtuu din.” ¹⁰Su makalikù en haena sa mga sinugù diyà ta balay naahà dan ha naulian en su suluguen.

Sa Pagkabanhaw Hu Batà

¹¹Hurà kalugay duminuun si Jesus hu banuwa ha tagngaranan ta Nain daw namanduma daan sa mga tinun-an din daw sa madakel ha mga etaw. ¹²Su ubay en sidan ta pultahan ta kutà taena ha banuwa amin dan naahà ha taglanting hu minatay. Saena ha minatay maama ha sabubuwa dà ha batà hu bahi ha balu, daw madakel ha mga etaw duun taena ha banuwa sa namanduma kandin. ¹³Su maahà hi Jesus su bahi ha balu nahid-uwan din aman inikagiyan din hu “Harì ka tag-agalà.”

¹⁴Dayun inubayan din haena sa lungun daw ibiti aman nakataleen su taglanting duun. Minikagi si Jesus hu “Bangun kad.” ¹⁵Migbangun haena sa minatay ha tag-ikagi en, dayun indiyà hi Jesus ki Inay din.

¹⁶Sa alan ha mga etaw nangahaldek daw dinayè dan sa Dios ha tagyanaen “Sa labaw ha propita nakauma dini ta kanuy daw duminini sa Dios hu pagbulig hu mga etaw din.” ¹⁷Saena ha tultulanen mahitenged ki Jesus nakalekep duun hu alan ha mga banuwa diyà ta Judea daw hu ubayà taena.

Si Jesus Daw Si Juan Ha Bautista
(*Lucas 7:18-35; Mateo 11:2-19*)

¹⁸ Tinultulan si Juan ha Bautista hu mga sumusunud din mahitenged hu alan ha binuhat hi Jesus. ¹⁹ Aman inumaw hi Juan sa daruwa ha sumusunud din daw sugua diyà ki Jesus ha insaan dan hu “Iyan kad ba haena su intagnà ha makauma dini ta kalibutan daw ku amin pa ba lain ha pagsalapen day?” ²⁰ Aman su makadiyà en sidan ki Jesus minikagi sidan hu “Impadini kay hi Juan hu pag-insà ku iyan kad ba haena su intagnà ha makauma dini ta kalibutan daw ku amin pa ba lain ha pagsalapen day.”

²¹ Duun taena ha panahun naulian hi Jesus sa madakel ha mga etaw ha amin dan mga dalu daw binugaw din sa mga busaw ha uminulin duun hu mga etaw daw amin daan mga buta ha nakaindan. ²² Aman tinubag sidan hi Jesus hu “Likù kaw diyà ki Juan daw tultuli hu napaliman nuy daw hu naahà nuy ha binuhat ku. Saena iyan sa nakaindan sa mga buta daw nakahipanaw sa mga pigket, nangaulian sa mga sanglahen daw nakapaliman en daan sa mga bengel. Amin en daan nabanhaw ha minatay daw sa Maayad ha Tultulanen insangyaw en daan duun hu mga makaluluuy ha mga etaw. ²³ Malipayen gayed sa etaw ha harì tagduwa-duwa hu pagsalig din kanak.”

²⁴ Su umulì en haena sa mga sumusunud hi Juan inikagiyan hi Jesus sa mga kaet-etawan hu “Inu sa tuyù nuy su dumiyà kaw ki Juan duun taena ha pinakabulung-bulung ha lugar? Duminiyà kaw ba hu pag-ahà hu etaw ha agkailing hu salaysay ha ku agkalamagen agkahuyung dà? ²⁵ Duminiyà kaw ba daan ta daw maahà nuy sa tungkay madagway ha pinaksuy din? Hurà gayed ta sa etaw ha tagpinaksuy hu madagway daw mahayahay sa pagtimà din duun taw dà agkaahà hu mga balay hu harì. ²⁶ Kenà ba iyan man inahà nuy diyà sa propita? Laus gayed ha propita si Juan daw labaw pa haena ²⁷ ta iyan en su sinubay duun hu insulat ha lalang hu Dios ha tagyanaen

‘Igpauna ku dì ikaw ta daw makapangandam hu ag-agiyen nu.’

²⁸ Ikagiyan ku inyu ha duun taini ha kalibutan hurà en labaw dì ki Juan, ba bisan sa kinaminusan ha tagharian hu Dios labaw pa daan dì ki Juan.”

²⁹ Su mapaliman haena hu mga etaw alan sidan bisan sa mga manunukut hu buhis ha nabautismuwan en hi Juan nakakilala ha hustu gayed sa mga paagi hu Dios. ³⁰ Ba sa mga Fariseo daw sa mga manunudlù hu Kasuguan hurà dan dawata sa katuyuan kandan hu Dios aman hurà daan sidan kabautismuwi su anay hi Juan.

³¹ Dayun minikagi si Jesus hu “Inu man sa agpailingan ku inyu?

³² Agkailing kaw hu mga batà ha tag-alù-alù duun hu baligyaanan ha tag-ikagi duun hu mga duma dan hu “Tagkanta kay ba bà su hurà nuy duun

labet. Taglugul kay ba hari kaw tag-agalà hu inyu.’ ³³ Su makauma si Juan ha Bautista sa tagsalang hu pagkaen daw hurà inum hu binu inikagi nuy ha bà dà haena agkalibeg. ³⁴ Siak sa Suled hu Kaet-etawan sa hari tagsalang hu pagkaen daw pag-inum kagi nuy paman ‘Ahà kaw tayana ha agapan daw beleng-beleng, sa mga amigu din mga limbungan ha mga manunukut hu buhis daw mga masinupaken.’ ³⁵ Ba saena ha duminawat hu katudluan ku daw hu ki Juan nakakilala ha hustu gayed sa mga paagi hu Dios.”

Si Jesus Diyà Ta Balay Hi Simon Sa Fariseo

³⁶ Amin Fariseo ha mig-imbata ki Jesus hu pagkaen diyà ta balay din aman duminiyà si Jesus ta kandin daw kaen. ³⁷ Amin bahi duun taena ha banuwa ha makasasalà gayed. Su mapaliman din ha si Jesus tagkaen duun hu balay taena ha Fariseo duminiyà daan haena ha tag-uwit hu pahumut ha intagù duun hu butilya ha alabastro. ³⁸ Luminuhud su bahi ha tag-agalà diyà ki Jesus aman nalemeg sa paa hi Jesus hu mga luhà din. Tinarapuan din sa paa hi Jesus ta buhuk din daw hade ki dayun hudhudi hu pahumut.

³⁹ Su maahà haena ku Fariseo ha mig-imbata ki Jesus nakahenà-henà haena ha “Ku laus pa haini ha propita matun-an din en ngaay ha makasasalà gayed haini sa bahi ha mig-ibit kandin.”

⁴⁰ Ba inikagiyan haena hi Jesus hu “Simon, amin ku ag-ikagiyan ikaw.” Tuminubag si Simon hu “Manunudlù, inu man?”

⁴¹ Minikagi si Jesus hu “Amin daruwa ha etaw ha suminambay hu salapì duun hu sapian ha etaw, sa sabuwa suminambay hu lalima ha gatus daw sa sabuwa kalimahan dà. ⁴² Hurà sidan makailis aman bà din en haena linipati en. Sin-u man kandan sa adagi gayed sa pagpalanggà din ku sapian?”

⁴³ Tuminubag si Simon hu “Iyan gid haena sa adagi sa sambay din ha linipatan.”

Tuminubag daan si Jesus hu “Laus hayan.”

⁴⁴ Dayun uminahà si Jesus duun ku bahi daw ikagiya si Simon hu “Naahà nu ba haini sa bahi? Sumineled a dini ta balay nu ba hurà nu buhata sa sumalà ha naanadan taw. Hurà a ikaw ilahi hu wahig ha ighenaw ku ta paa ku, ba saini ha bahi hinenawan din sa paa ku hu luhà din daw tinarapuan din ta buhuk din. ⁴⁵ Hurà a ikaw tahuri ta hurà ka hade kanak sumalà hu naanadan taw, ba saini ha bahi su pagseled din dini pighadekan din sa paa ku. ⁴⁶ Hurà nu daan lanahi sa ulu ku, ba saini ha bahi inugsakan din hu pahumut sa paa ku. ⁴⁷ Aman ikagiyan ku ikaw ha pinasaylu en sa madakel ha mga salà din ta adagi sa pagpalanggà din kanak. Ba saena ha atiyuay dà sa mga salà din ha napasaylu atiyuay dà daan sa pagpalanggà din.”

⁴⁸Dayun inikagiyan hi Jesus haena sa bahi hu “Pinasaylu en sa mga salà nu.”

⁴⁹Sa duma ha tuminampu duun ku miggastu nakahenà-henà hu “Inu gid haini ha etawa sa pakapasaylu hu salà?”

⁵⁰Ba inikagiyan hi Jesus su bahi hu “Sa ingkaluwas nu iyan sa pagsalig nu kanak aman uli kad ha malinawen.”

Sa Mga Bahi Ha Mig-alima Ki Jesus

8 ¹Su maiwas haena duminuun si Jesus hu migkalain-lain ha banuwa daw migsangyaw hu Maayad ha Tultulanen mahitenged hu pagharì hu Dios. Namanduma kandin sa sampulù daw daruwa ha tinun-an din ²daw amin daan mga bahi ha nangadaluwan daw inulinan hu busaw su anay ha nangaulian en. Iyan haena sidan si Maria sa tagngaranan ki Magdalena ha iyan su ginuwaan hu pitu ha busaw, ³si Juana sa asawa hi Cusa ha iyan sinaligan hi Herodes, si Susana daw amin pa gayed madakel ha mga bahi. Minulig sidan ki Jesus daw hu mga tinun-an din pinaagi hu pag-ila hu mga kinahanglanan dan.

Sa Pananglitan Mahitenged Hu Binhì

(Lucas 8:4-8; Mateo 13:1-9; Marcos 4:1-9)

⁴Su tagkaamul-amul sa madakel ha mga etaw ha nangapuun duun hu migkalain-lain ha banuwa minikagi si Jesus taini ha pananglitan ha tagyanaen ⁵“Amin etaw ha duminiyà ta uma hu pagpamegas. Su isawed din haena sa binhì amin diyà dà nakatanà ta dalan aman nangagik-an daw pinanukà hu mga tagbis. ⁶Amin daan binhì ha duun dà nakatanà hu batuwen. Su tumubù haena sagunà dà nangagangu ta mamada sa bugtà duun. ⁷Amin daan binhì ha duun nakatanà hu sampiniten. Tuminubù daan haena ba naenep dà hu mga sampinit. ⁸Ba amin binhì ha duun nakatanà hu balumbun ha bugtà. Saena tuminubù daan daw namunga gayed hu tignanggatus.”

Dayun minikagi si Jesus hu “Henhenaa nuy gayed sa napaliman nuy ha inikagi ku.”

Sa Katuyuan Hu Mga Pananglitan

(Lucas 8:9-10; Mateo 13:10-17; Marcos 4:10-12)

⁹Nanginginsà sa mga tinun-an hi Jesus ku inu sa kahulugan taena ha pananglitan. ¹⁰Dayun tuminubag haena hu “Sa inlilung su anay mahitenged hu pagharì hu Dios impadayag en inyu. Ba sa duma ha mga etaw inikagiyan ku pinaagi hu mga pananglitan ta daw

‘Bisan ku mag-ahà sidan ba harì makaindan, daw magpaliliman daan sidan ba harì makasabut.’

Sa Kahulugan Hu Pananglitan Mahitenged Hu Binhì
(*Lucas 8:11-15; Mateo 13:18-23; Marcos 4:13-20*)

¹¹“Iyan haini kahulugan taena ha pananglitan mahitenged hu namegas. Saena ha insawed ha binhì iyan sa lalang hu Dios. ¹²Su binhì ha diyà dà nakatanà ta dalan iyan su mga etaw ha nakapaliman hu lalang hu Dios ba sagunà pakauma si Satanas daw agawen din sa napaliman dan ta daw hari sidan makatuu daw hari maluwas. ¹³Su binhì ha duun dà nakatanà hu batuwen iyan su mga etaw ha nakapaliman hu lalang hu Dios daw sagunà duminawat taena ha malipayen ba hari agpanggamut sa pagtuu dan. Tuminnu hu mabàbà dà ha panahun ba ku makauma sa pagsulay ag-endà dà sidan hu pagtuu. ¹⁴Su binhì ha duun nakatanà ku sampiniten iyan su mga etaw ha nakapaliman en hu lalang hu Dios. Ba tumenged hu mga kasamukan dan daw hu kabayà dan ha magsapian sidan daw hu mga kalipayan dini ha kalibutan, sa lalang hu Dios agkalipatan dan dà aman sa bunga dan agkangapudu dà. ¹⁵Ba su binhì ha duun nakatanà hu balumbun ha bugtà iyan su etaw ha nakapaliman hu lalang hu Dios daw duminawat gayed ha migpadayun hu pagtuman taena daw pinaagi hu pagkamainantusen dan mamunga gayed sidan.

Sa Sulù Duun Hu Ugsakà Ha Matangkaw
(*Lucas 8:16-18; Marcos 4:21-25*)

¹⁶“Hurà etaw ha tagtutud hu sulù ha bà din dà agpalangkebi hu bakag daw ku bà din dà ba daan igpadidalem duun hu katri, ba saena iluntud din gayed duun hu ugsakà ha matangkaw ta daw mailawan sa seled taena ha balay.

¹⁷“Sa alan ha iglilung iman makahiwal dà asem ku malugay daw sa hari iman tag-ikagiye mapaliman dà asem ku malugay. ¹⁸Aman panday kaw gayed magpaliliman ta sa etaw ha amin en kandin mailahan hu tungkay pa gayed madakel, ba saena ha hurà din en hu kandin bisan su iyan-iyen din dà agtimuen pa gayed haena diyà ta kandin.”

Sa Kadumahan Hi Jesus
(*Lucas 8:19-21; Mateo 12:46-50; Marcos 3:31-35*)

¹⁹Nakauma sa inay hi Jesus daw sa mga suled din ha maama ta agkabayà pakig-ahà kandin, ba hurà sidan makaubay diyà ta kandin tumenged ta madakel tungkay sa mga etaw. ²⁰Amin etaw ha uminikagi diyà ki Jesus hu “Si Inay nu daw sa mga suled nu diyà tagtiyadeg ta guwà ta agkabayà kun sidan pakig-ahà ikaw.”

²¹Ba si Jesus tuminubag hu “Bisan sin-u sa tagpaliliman hu lalang hu Dios daw tagtuman daan taena iyan en haena inay ku daw mga suled ku.”

Sa Pagbaldeng Hi Jesus Hu Kalamag
(*Lucas 8:22-25; Mateo 8:23-27; Marcos 4:35-41*)

²² Amin aldaw ha inikagiyan hi Jesus sa mga tinun-an din ha “Lumayun kuy duun taini ha danaw.” Aman luminulan sidan hu baru tu daw pamanlayun. ²³ Su taglulan en sidan nakatiduga si Jesus. Dayun namagyu aman nataguan hu wahig su baru tu na apit en sidan agkalened. ²⁴ Aman pinukaw hu mga tinun-an si Jesus hu kagi dan “Ginuu, agkalened kuy en.”

Migbangun si Jesus daw baldenga sa kalamag daw adagi ha mga baled aman sagunà migleneng. ²⁵ Inikagiyan din su mga tinun-an din hu “Hindu en diay sa pagsalig nuy kanak?”

Sa mga tinun-an hi Jesus tungkay gayed nangahaldek daw nangabeleng aman migpainsaay sidan hu “Inu gid haini ha etawa ha bisan sa kalamag daw mga baled agtuu kandin?”

Sa Pagbulung Hu Etaw Ha Inulinan Hu Mga Busaw
(*Lucas 8:26-39; Mateo 8:28-34; Marcos 5:1-20*)

²⁶ Si Jesus daw sa mga tinun-an din duminiyà ta ubay ta Gadara layun ta probincia ta Galilea. ²⁷⁻²⁹ Amin etaw ha taga-Gadara ha inulinan hu mga busaw. Su anay tagbakusaen haena hu kadina daw bantayi, ba bà dà agpamugtua taena dayun inuwit hu busaw duun hu pinakabulung-bulung ha lugar. Nalugay en ha duun dà tagtimà hu panlebigà ha hari en daan tagpinaksuy. Su pagkawas hay Jesus sinal-aw dayun sidan ku etaw ha inulinan hu busaw. Su maahà din si Jesus nakapangulahì haena dayun nakadaghà diyà ta bugtā diyà ta atubangan hi Jesus daw nangulahì ha tagyanaen “Jesus ha Batà hu Dios ha Magbabayà hu alan, inu sa labet nu kanak? Aghangyuen ku ikaw ha hari a ikaw pasipalahan.” Lukas 8:27-29 Naikagi din haena ta inikagiyan hi Jesus ha umawà su busaw.

³⁰ Ininsaan haena hi Jesus hu “Sin-u sa ngaran nu?”

Tuminubag hu “Libu-libuwen” tumenged ta madakel en sa busaw ha uminulin kandin. ³¹ Dayun su mga busaw tagpagayukà diyà ki Jesus ha hari sidan ilambeg duun ku bitu ha tungkay gayed madalem.

³² Ubay diyà ta kandan sa balalayan ha amin duun madakel tungkay ha mga babuy ha tagpanuwalà. Pinagayukan ku mga busaw si Jesus ha ipauli sidan duun ku mga babuy. Tinugutan din en daan sidan ³³ aman guminuwa su mga busaw duun ku etaw daw namanagù duun ku mga babuy. Namamulaguy su mga babuy diyà ta alug daw nangakasabay sidan duun ku danaw dayun nangalemes.

³⁴ Su mga etaw ha tagbantay ku mga babuy nakaahà taena ha naul-ulahan aman namamulaguy sidan payanaen diyà ta banuwa daw duun hu ubayà ha mga lugar daw intultul dan su nahitabù. ³⁵ Dayun namandiyà sa

mga etaw ta ag-ahaen dan su nahitabù. Su makauma sidan diyà ki Jesus naahà dan su etaw ha inulinan hu mga busaw su anay ha tagpinuuwà diyà ta atubangan hi Jesus ha maayad en sa henà-henà din daw migpinaksuy en, aman su mga etaw nangahaldek gayed. ³⁶ Su nakaahà taena nanunultul dayun ku nainu-inu sa kaulii taena ha inulinan hu mga busaw. ³⁷ Ba su mga etaw ha nangapuun duun hu mga banuwa ha ubay ta Gadara huminangyù ki Jesus ha umawà si Jesus diyà ta kandan ta agkahaldekan gayed sidan. Aman luminulan si Jesus hu barutu ta ag-awà diyà.

³⁸ Su aglulan en si Jesus ku barutu huminangyù su naulian ha agduma ngaay. Ba bà dà inikagihi hi Jesus ha ³⁹ “Umuli kad daw itultul sa binuhat hu Dios ikaw.” Aman huminipanaw su naulian daw linekep din su banuwa hu pagpanunultul ku inu kaadagi sa binuhat kandin hi Jesus.

Sa Minatay Ha Batà Daw Sa Bahi Ha Daluwanen
(*Lucas 8:40-56; Mateo 9:18-26; Marcos 5:21-43*)

⁴⁰ Su makalikù si Jesus diyà ta layun madakel ha mga etaw sa tag-angat diyà ha migdawat kandin. ⁴¹ Amin daan punuan duun hu simbahan hu mga Judio ha nakauma ha tagngaranan ki Jairo. Luminuhud haena diyà ta atubangan hi Jesus dayun minagayuk ha dumiyà si Jesus ta balay din ⁴² ta agpatay en su sabubuwa dà ha laga-laga din ha sampulù en daw daruwa sa tuig taena.

Su taghipanaw en si Jesus naamul-amulan hu madakel tungkay ha mga etaw ha agpakalipit kandin. ⁴³ Amin daan bahi diyà ha sampulù en daw daruwa ha tuig sa kahudhud din. Naamin en sa salapi din pagbayad hu tagpamulong ba hurà gayed kaulii. ⁴⁴ Uminubay haena diyà ta talikudan hi Jesus daw ibiti sa sagayadan hu pinaksuy taena dayun sagunà naulian.

⁴⁵ Nanginginsà si Jesus hu “Sin-u sa uminibit hu pinaksuy ku?”

Namalibad sa mga etaw aman minikagi si Pedro hu “Ginuu, madakel man ha mga etaw sa agpakalipit ikaw.”

⁴⁶ Ba tuminubag si Jesus hu “Amin gayed uminibit kanak ta nagedam ku ha amin naulian pinaagi hu gahem ku.”

⁴⁷ Su matun-an ku bahi ha natun-an diay hi Jesus hinugdunan haena hu kahaldek din daw luhud diyà ki Jesus. Duun hu atubangan taena ha mga etaw inikagi din sa hinengdan imbà din ibiti sa pinaksuy hi Jesus daw sa ingkaulii din. ⁴⁸ Dayun inikagiyan hi Jesus hu “Sa ingkaulii nu iyan sa pagsalig nu kanak. Uli ka ha malinawen.”

⁴⁹ Su kamulu pa si Jesus tag-ikagi nakauma sa mga etaw ha napuun ta balay hi Jairo su punuan taena ha simbahan ha tagyanaen “Su laga-laga nu minatay en aman harì nud en agsamuka sa Manunudlù.”

⁵⁰ Ba su mapaliman haena hi Jesus inikagiyan din si Jairo hu “Harì ka agkasamuk ba bà ka dà salig kanak daw maulian su batà nu.”

⁵¹ Su makauma en sidan diyà ta balay hi Jairo iyan dà dinuma hi Jesus diyà ta seled si Pedro daw si Juan, si Santiago daw sa mga laas taena ha batà. ⁵² Sa

alan ha mga etaw diyà tag-agalaay ta taglulugul sidan, ba inikagiyan sidan hi Jesus hu “Hari kaw tag-agalaay ta sainsi ha batà hurà patay ba bà dà tagtiduga.”

⁵³Bà dan dà agkapatawahi si Jesus ta natun-an dan ha minatay en gayed su batà. ⁵⁴Ba inibitan hi Jesus sa alima ku batà daw ikagiya hu “Sikaw sa batà, bangun kad.” ⁵⁵Sagunà haena nakagahinawa daw minangun. Dayun suminugù si Jesus ha ilahan haena hu pagkaen. ⁵⁶Su mga laas ku laga-laga tungkay gayed nangabeleng, ba binalaudan sidan hi Jesus ha hari dan itultul duun hu bisan sin-u haena sa nahitabù.

Sa Mga Panugun Hi Jesus Duun Hu Mga Tinun-an Din

(Lucas 9:1-6; Mateo 10:5-15; Marcos 6:7-13)

9 ¹⁻²Amin panahun ha inamul-amul hi Jesus su sampulù daw daruwa ha tinun-an din dayun sinugù din sidan hu pagpanunultul mahitenged hu paghari hu Dios daw pinagaheman din sidan ta daw maulian dan sa agkangadaluwan daw mabugaw dan sa mga busaw ha uminulin duun hu mga etaw. ³Inikagiyan din sidan ha “Ku humipanaw kaw hari kaw mag-uwit hu bisan inu iling hu sugkud daw hu lutù nuy, hu salapì daw hu ilisan nuy. ⁴Bisan sin-u ha tagibalay sa magpaseled inyu duun kaw en magtimà taman ha umawà kaw duun taena ha banuwa. ⁵Ku makaduun kaw hu banuwa ba hurà en dumawat inyu awai haena, ba pugpuga nuy sa aliyabuk diyan ta paa nuy ta iyan haena timaan ha silutan gayed sidan hu Dios.” ⁶Aman namanhipanaw su mga tinun-an hi Jesus daw pamanduun hu migkalain-lain ha banuwa ha migsangyaw hu Maayad ha Tultulanen daw naulian dan daan sa agkangadaluwan duun hu bisan hindu.

Sa Henà-henà Hi Herodes Mahitenged Ki Jesus

(Lucas 9:7-9; Mateo 14:1-2; Marcos 6:14-16)

⁷Su mapaliman hi Herodes ha hari ta Galilea sa mga nahitabù nalibeg gayed ku sin-u si Jesus, ta sa duma tag-ikagi ha iyan kun haena si Juan ha Bautista ha nabanhaw, ⁸sa duma tag-ikagi ha iyan en kun haena si Elias ha nakahiwal daw sa duma tag-ikagi ha nabanhaw sa sabuwa duun taena ha mga propita su anay. ⁹Ba uminikagi si Herodes hu “Pinapungulan kud en si Juan. Sin-u man gid haini sa tagsubayen hu mga etaw?” Aman agkabayaan din gayed ag-ahaa si Jesus.

Sa Pagpakaen Ku Lalima Ha Libu Ha Mga Etaw

(Lucas 9:10-17; Mateo 14:13-21; Marcos 6:30-44; Juan 6:1-14)

¹⁰Su makalikù en haena sa mga apostoles ha sinugù hi Jesus intultul dan diyà ta kandin sa alan ha nangabuhat dan. Dayun dinuma sidan hi Jesus ha iyan dà sidan payanaen duun ku banuwa ha tagngaranan ta Betsaida. ¹¹Su matun-an haena hu kaet-etawan namanlupug sidan. Nahid-uan sidan hi Jesus aman tinultulan din sidan mahitenged hu paghari hu Dios daw naulian din daan sa agkangadaluwan.

¹² Su panday en agkahapun inikagiyan si Jesus hu mga tinun-an din ha “Sugua nud en sa mga etaw ha mamanduun sidan hu ubayà ha mga banuwa ta daw makapan-ahà sidan hu agkan-en dan daw hu matidugahan dan ta pinakabulung-bulung haini ha lugar.”

¹³ Ba tuminubag si Jesus hu “Iyan kaw en mag-ila kandan hu pagkaen.”

Uminikagi sidan hu “Amin dini pagkaen ba lalima dà ha buuk ha supas daw daruwa dà daan ha buuk ha sedà. Agkabayà ka ba ha mamalit kay pa hu igpakaen taini ha mga etaw?” ¹⁴ Ta lalima ha libu sa kadakelen hu mga maama.

Ba inikagiyan hi Jesus sa mga tinun-an din hu “Ipapinu sa mga etaw hu tigkalimahan.” ¹⁵ Aman binuhat dan su insugù hi Jesus daw namaminuu su mga etaw. ¹⁶ Tinimù hi Jesus su lalima ha supas daw su daruwa ha sedà dayun huminangad diyà ta langit daw ampui haena. Su makapenga en mag-ampù pinangebing din su supas daw su sedà daw sugua su mga tinun-an din ha ipakaen haena hu mga etaw. ¹⁷ Su mangabuhì en sidan pinangamul hu mga tinun-an su nasamà duun, saena sampulù pa daw daruwa ha ambung.

Sa Inikagi Hi Pedro Mahitenged Ki Jesus

(Lucas 9:18-21; Mateo 16:13-20; Marcos 8:27-30)

¹⁸ Amin panahun ha mig-ampù si Jesus ha iyan dà. Sa mga tinun-an din uminubay diyà ta kandin aman ininsaan din sidan hu “Sin-u a man duun hu pag-ikagi hu mga etaw?”

¹⁹ Tuminubag sidan hu “Sa duma tag-ikagi ha iyan ka kun si Juan ha Bautista daw sa duma tag-ikagi daan ha iyan ka kun si Elias, sa duma tag-ikagi ha sabuwa ka duun hu mga propita su anay ha nabanhaw.”

²⁰ Dayun ininsaan sidan hi Jesus hu “Sinyu, sin-u a man duun hu henà-henà nuy?”

Tuminubag si Pedro hu “Iyan ka su Mesiyas ha sinugù hu Dios.”

²¹ Binalaudan hi Jesus su mga tinun-an din ha harì gayed sidan manunultul ha si Jesus iyan en su Mesiyas.

Sa Pag-ikagi Hi Jesus Mahitenged Hu Kamatayen Din

(Lucas 9:22-27; Mateo 16:21-28; Marcos 8:31-9:1)

²² Minikagi daan si Jesus hu “Kinahanglan ha siak sa Suled hu Kaet-etawan mag-antus a hu madakel ha mga pasipala daw pagtameyesen a hu mga magulang daw hu mga labaw ha sinaligan hu paghalad daw hu mga manunudlù hu Kasuguan. Daw kinahanglan daan ha pahimatayan a kandan ba duun hu ikatulu ha aldaw mabanhaw a dà.”

²³ Dayun minikagi si Jesus duun hu kaet-etawan hu “Bisan sin-u sa agkabayà agsunud kanak kinahanglan ha lipatan din gayed sa kandin ha agkabayaan daw aldaw-aldaw antusen din sa alan ha mga malegen bisan duun hu kamatayen ta daw makasunud kanak. ²⁴ Ta bisan

sin-u sa agkanugun hu kinabuhì din matay dà gihapun, ba saena ha tagsunud kanak bisan duun hu kamatayen mailahan hu kinabuhì ha hurà din katapusan. ²⁵Inu man sa pulus hu etaw ku maangkên din sa tibuuk ha kalibutan ba malaag sa kinabuhì din? ²⁶Bisan sin-u haena sa ikagayhà din sa pagsunud kanak daw sa mga lalang ku siak sa Suled hu Kaet-etawan ikagayhà ku daan asem haena ku lumikù a dini ha magpangaluanlag iling hu Dios ha Amay ku daw hu mga balinsuguen din. ²⁷Laus gayed sa ag-ikagiyeen ku inyu ha amin inyu tagtiyadeg dini iman ha harì pa matay na maahà dan en sa pagharì hu Dios.”

Sa Pagkahalin Hi Jesus

(Lucas 9:28-36; Mateo 17:1-8; Marcos 9:2-8)

²⁸Su nangkasimana en sa kaikagiya hi Jesus taena dinuma din si Pedro, si Juan daw si Santiago duun hu bubungan hu pag-ampù. ²⁹Su kamulu pa si Jesus tag-ampù tigkan haena nahalin daw sa pinaksuy din tagpangaluanlag ha ben kaputì en gayed. ³⁰Tigkan daan nakahiwal sa daruwa ha etaw ha iyan si Moises daw si Elias ³¹ha tagpangaluanlag daan daw nakigilalang ki Jesus. Sa piglalangan dan iyan sa kamatayen hi Jesus ha madani en matuman diyà ta Jerusalem. ³²Si Pedro daw sa mga duma din agpandayen agtidugahen ba naahà dan sa pagpangaluanlag hi Jesus daw hu mga duma din. ³³Su ag-awà en su daruwa diyà ki Jesus inikagiyan dayun hi Pedro si Jesus hu “Ginuu, maayad ta dini kay. Buhatan day inyu hu tatulu ha lawig ta daw matukid kaw ki Moises daw ki Elias.” Ba hurà katun-i hi Pedro ku inu sa tag-ikagiyeen din.

³⁴Su tag-ikagi pa si Pedro amin gabun ha nakabungkus kandan aman nangahaldek gayed sidan. ³⁵Dayun amin lageng ha napuun duun ku gabun ha tagyanaen “Iyan en haini Batà ku ha pinilì ku aman magpaliliman kaw kandin.” ³⁶Su maiwas haena sa lageng iyan dà naahà dan si Jesus. Duun taena ha panahun hurà gayed itultul hu mga tinun-an su naahà dan.

Sa Pagbugaw Hu Mabalaw Ha Busaw

(Lucas 9:37-43; Mateo 17:14-18; Marcos 9:14-27)

³⁷Su maisab ha aldaw ha tumubang si Jesus daw sa tatulu ha tinun-an din duun taena ha bubungan sinal-aw sidan hu madakel tungkay ha mga etaw. ³⁸Amin diyà etaw ha nangumaw hu “Ginuu, kahid-uwi sa batà ku ha maama ta sabubuwa dà haini. ³⁹Ku ag-ulinan haini hu busaw agpakakulahì daw agkabidbid ha tagbulà-bulà sa bàbà din. Malagdà dà ag-awà diyà ta kandin sa busaw daw agpakadaet haena kandin. ⁴⁰Hinangyù kud sa mga tinun-an nu ha ipaguwà dan su busaw ba hurà dan gayed kahimu.”

⁴¹Minikagi si Jesus hu “Sinyu ha mga etaw sa harì agtuu daw suminuway duun hu pagkamatareng, nalugay en sa pagduma-dumahà

taw. Inu pa diay kalugay sa pag-angat ku ha tumuu kaw kanak?” Dayun inikagiyan din su amay ha “Uwita dini sa batà nu.”

⁴²Su tagdiyà en su batà tigkan inulinan hu busaw aman nakadaghà diyà ta bugtà daw nabidbid. Ba binaldeng hi Jesus haena sa busaw daw naulian su batà dayun indiyà hi Jesus ki Amay din. ⁴³Nangabeleng sa alan ha mga etaw hu pagkagamhanan hu Dios.

Sa Ikaduwa Ha Pag-ikagi Hi Jesus Mahitenged Hu Kamatayen Din
(*Lucas 9:44-45; Mateo 17:22-23; Marcos 9:30-32*)

Su kamulu pa sa mga etaw agkabeleng hu binuhat hi Jesus inikagiyan din sa mga tinun-an hu ⁴⁴“Palilimani nuy gayed haini sa ag-ikagiyan ku iman inyu ha siak sa Suled hu Kaet-etawan laus ad en itugyan duun hu aghimatay kanak.” ⁴⁵Ba hurà dan katun-i sa kahulugan taena ha inikagi din ta inheles haena kandan ta daw harì dan pa masabut, daw nahaldeke daan sidan hu pagpanginginsà ki Jesus mahitenged taena.

Sa Labaw Duun Hu Mga Tinun-an
(*Lucas 9:46-48; Mateo 18:1-5; Marcos 9:33-37*)

⁴⁶Migsawalà sa mga tinun-an hi Jesus ku sin-u sa labaw kandan. ⁴⁷Ba natun-an hi Jesus sa henà-henà dan aman tinimù din sa sabuwa ha atiyuay ha batà daw ipaabay kandin. ⁴⁸Dayun inikagiyan din sidan hu “Bisan sin-u sa agdawat taini ha batà tumenged kanak agdawat daan kanak, daw saena ha agdawat kanak agdawat daan hu Dios ha migsugù kanak. Ta saena ha kinaminusan diyan ta inyu iyan labaw hu alan.”

Sa Harì Agsupak Ki Jesus
(*Lucas 9:49-50; Marcos 9:38-40*)

⁴⁹Minikagi si Juan hu “Ginuu, amin day naahà ha etaw ha migbugaw daan hu mga busaw pinaagi hu ngaran nu aman binaldeng day haena ta kenà taw man duma.”

⁵⁰Ba tuminubag si Jesus hu “Harì nuy haena agbaldenga ta sa etaw ha harì agsupak kanuy duma taw daan.”

Sa Banuwa Ha Hurà Dawat Ki Jesus

⁵¹Su madani en si Jesus aglikù diyà ta langit nahenhenaan din ha dumiyà ta Jerusalem. ⁵²Amin din impauna duun hu sabuwa ha banuwa diyà ta Samaria ta daw maandam sa kinahanglanan din. ⁵³Ba sa mga etaw duun taena ha banuwa harì agkabayà ha umagi si Jesus diyà ta kandan ta natun-an dan en ha saena Judio ha tagdiyà ta Jerusalem.

⁵⁴Su matun-an haena hu mga tinun-an din ha si Santiago daw si Juan inikagiyan dan si Jesus hu “Ginuu, agkabayà ka ba ha ipabulus day sa hapuy ta daw mangasunug sidan?” ⁵⁵Ba si Jesus sumininalu diyà ta

kandan daw baldenga sidan, ⁵⁶dayun duminuun say Jesus hu lain ha banuwa.

Sa Agpamanduma Ngaay Ki Jesus

(Lucas 9:57-62; Mateo 8:19-22)

⁵⁷Su taghipanaw en si Jesus diyà ta dalan amin etaw ha minikagi diyà ta kandin hu “Agduma a ikaw bisan hindu ka duun agpayanaen.”

⁵⁸Ba tuminubag si Jesus hu “Sa laku amin din tagtimaan daw sa mga tagbis amin dan daan mga dalagpuay, ba siak sa Suled hu Kaet-etawan hurà ku himlayà.”

⁵⁹Amin pa sabuwa ha etaw ha inikagiyan hi Jesus ha “Dumuma ka kanak.”

Ba tuminubag haena hu “Ginuu, harì a pa makaduma ikaw iman ta iglebeng ku pa si Amay ku.”

⁶⁰Inikagiyan haena hi Jesus ha “Su mga etaw ha hurà dan pa kinabuhì iyan en maglebeng hu mga minatay, ba sikaw hipanaw ka daw isangyaw nu sa mahitenged hu pagharì hu Dios.”

⁶¹Amin pa daan etaw ha minikagi hu “Ginuu, agduma a ikaw ba agpanamilit a pa enà duun hu pamilya ku.”

⁶²Si Jesus tuminubag ha “Hurà gayed pulus hu etaw ha tagharian hu Dios ku agkailing taena ha tag-ibit en hu daru ba taglingiay pa diyà ta kahudiyanan.”

Sa Kapituwan Daw Daruwa Ha Sinugù Hi Jesus

10 ¹Su maiwas en haena pinili hi Jesus su kapituwan daw daruwa ha sumusunud din daw sinugù din sidan ha tigdaruwa ha dumuun hu alan ha mga banuwa ha ag-elegan din daan. ²Dayun inikagiyan din sidan hu “Maluag gayed sa legtayen daw napanday en nahinug ba atiyuay dà sa agpamanlegtay duun. Aman humangyù kaw duun hu Dios ha suguen din sa mga mamanlegtay taini ha uma din. ³Hipanaw kaw daw henhenaa nuy ha agkailing kaw hu mga nati hu karniro ha agsuguen ku duun hu mga etaw ha agkailing hu asu ha agpamangagat. ⁴Harì kaw mag-uwit hu salapì daw hu lutù nuy daw hu sapatus nuy. Harì kaw daan tagyawatà tumenged hu mga agkasal-aw nuy dini ta dalan.

⁵“Bisan sin-u ha tagibalay sa magpaseled inyu ikagiya sidan hu ‘Magmalinawen kaw gayed alan.’ ⁶Saena ha dumawat inyu malinawen gayed sa pagtimà dan, ba ku harì kaw kandan dawaten hurà pulus ku umikagi kaw ha malinawen gayed sidan. ⁷Harì kaw taghalin-halin hu tagtimaan nuy ba duun kaw en magtimà hu balay ha maseledan nuy. Bisan inu sa ipakaen dan inyu kan-en nuy ta sa tagtalabahu angayan ha suhulan.

⁸“Bisan hindu kaw duun makapayanaen ha dawaten kaw kandan bisan inu sa ig-ila dan ha makaen kan-en nuy daan. ⁹Maulian nuy sa agkangadaluwan

duun taena ha banuwa daw tultuli sidan ha sa pagharì hu Dios ubay en diyà ta kandan. ¹⁰Ku makaduun kaw hu banuwa ba hurà en dumawat inyu hipanaw kaw duun hu mga dalan dan daw ikagiyi sidan hu ¹¹‘Bisan sa aliyabuk dini ta paa day agpugpugen day ta iyan haini timaan ha saini ha banuwa nuy silutan gayed hu Dios. Ba laus gayed ha sa pagharì hu Dios ubay en.’ ¹²Ikagiyen ku inyu ha asem ku Aldaw hu Paghukum mahagkap dà sa isilut hu Dios taena ha mga etaw diyà ta Sodoma di hu mga etaw iman duun taena ha banuwa.

Sa Kahukumi Hu Harì Agtuu
(*Lucas 10:13-16; Mateo 11:20-24*)

¹³“Sinyu sa taga-Corazin daw taga-Betsaida, kahid-u nuy gayed ta sa mga belenganen ha binuhat ku diyan ta inyu ku naahà pa ngaay hu kenà mga Judio diyà ta Tiro daw ta Sidon maghinulsul gayed sidan daw magbasul hu mga salà dan. ¹⁴Ba asem ku Aldaw hu Paghukum mahagkap dà sa isilut hu Dios taena ha mga etaw diyà ta Tiro daw ta Sidon di hu inyu. ¹⁵Daw sinyu daan sa taga-Capernaum, kagi nuy ha iyan kaw en mga matangkaw ha etaw ba ilambeg kaw asem diyà ta Kamatayan.”

¹⁶Dayun si Jesus minikagi duun hu mga sinugù din hu “Bisan sin-u sa magpaliliman inyu magpaliliman daan kanak. Saena ha harì agdawat inyu harì daan agdawat kanak, daw sa harì agdawat kanak harì daan agdawat hu Dios ha migsugù kanak.”

Sa Paglikù Hu Kapituwan Daw Daruwa

¹⁷Su makalikù haena sa kapituwan daw daruwa malipayen gayed sidan ha tagyanaen “Ginuu, bisan sa mga busaw tuminuu kanay su bugawen day pinaagi hu ngaran nu.”

¹⁸Tuminubag si Jesus hu “Naahà ku ha nahulug si Satanas iling hu kilat. ¹⁹Ginaheman kud inyu ha bisan ku makagiek kaw hu bunsalagan daw banayaw ba harì kaw makagat. Madaeg nuy daan sa gahem hi Satanas daw hurà gayed makapasipala inyu. ²⁰Ba harì nuy iyan ikabayà-bayà ha tuminuu inyu sa mga busaw, ba iyan nuy ikabayà-bayà ta nakasulat en sa ngaran nuy diyà ta langit.”

Sa Pagpangumaw Hi Jesus
(*Lucas 10:21-24; Mateo 11:25-27; 13:16-17*)

²¹Duun taena ha panahun si Jesus nalipay gayed pinaagi hu Balaan ha Ispiritu daw mig-ampù hu “Amay ku ha Magbabayà hu alan diyan ta langit daw dini ta kalibutan, adagi sa pagpasalamat ku ikaw ta sa inililung duun hu mga matatau daw hu nangakatunghà ha mga etaw impadayag nud en duun hu mga etaw ha harì pa agkatuen iling hu mga batà. Aman Amay ku, tagpasalamat a gayed diyan ta ikaw hu kabuhata nu duun tumenged ta iyan haena agkabayà-bayaan nu.”

²²Minikagi si Jesus duun hu mga etaw hu “Insalig en kanak hu Dios ha Amay ku sa alan. Iyan dà haena nakakilala kanak daw iyan a dà daan

nakakilala kandin daw iyan dà daan sa mga etaw ha agkabayaan ku ha makakilala kandin.”

²³Dayun sumininalu si Jesus duun ku mga tinun-an din ha iyan dà sidan daw ikagiyi hu “Malipayen kaw gayed ta naahà nuy sa binuhat ku. ²⁴Ta ikagiyen ku inyu ha madakel ngaay sa mga propita daw mga hari ha agkabayà tungkay ag-ahà hu naahà nuy iman daw agpaliliman ngaay daan hu napaliman nuy iman, ba hurà dan en gayed haena kahimu.”

Sa Pananglitan Hu Maayad Ha Etaw Ha Taga-Samaria

²⁵Amin sabuwa ha manunudlù hu Kasuguan ha duminiyà ki Jesus hu pagsulay kandin aman nanginginsà hu “Manunudlù, inu man sa kinahanglan ha buhaten ku ta daw mailahan a hu kinabuhì ha hurà din katapusan?”

²⁶Tuminubag si Jesus hu “Inu sa ikaw ha kasabuta hu nakasulat duun hu Kasuguan?”

²⁷Minikagi su etaw hu “Palanggaa gayed sa Dios ha Magbabayà nuy daw palanggaa daan sa mga duma nuy iling hu pagpalanggà nuy hu kaugalingen nuy.”

²⁸Dayun minikagi si Jesus hu “Laus hayan aman buhata haini daw amin nu kinabuhì ha hurà din katapusan.”

²⁹Ba saena ha manunudlù hu Kasuguan agkabayà tagpaahà ha matareng hu kandin aman ininsaan din si Jesus hu “Sin-u man sa mga duma ku ha palangaen ku?”

³⁰Tuminubag si Jesus pinaagi hu pananglitan ha tagyanaen “Amin Judio ha napuun diyà ta Jerusalem ha tagdiyà ta Jerico ba tinulis haena. Linebasan dan daw pigbunalaan dayun inawaan dan su apit en agpatay. ³¹Amin sinaligan hu paghalad ha nakaagi duun taena ha dalan, ba su maahà din su tinulis bà dà haena luminidas. ³²Nakauma daan sa kaliwat hi Levi ha magbubulig hu mga sinaligan hu paghalad, ba su maahà din haena iling daan ha bà dà luminidas. ³³Ba amin taga-Samaria ha nakauma duun taena ha tinulis. Su maahà din haena bisan ku kenà Judio hu kandin ba nahid-uwang din su tinulis. ³⁴Aman inubayan din daw bulunga haena hu lana daw binu, dayun impalulan duun ku kabayu din daw uwita duun hu balay ha hulabungà daw alimahi duun. ³⁵Su maisab ha aldaw inikagiyen din haena sa tag-iyà hu balay hu ‘Taini sa salapì. Tanula haini sa etaw. Ku kulang pa haini sa salapì ku ag-isaban ku dà asem ku makalikù a.’”

³⁶Dayun ininsaan hi Jesus su manunudlù hu Kasuguan hu “Hindu man sa laus ha duma taena ha Judio ha tinulis?”

³⁷Tuminubag haena hu “Iyan su nahid-u kandin.” Aman minikagi si Jesus hu “Laus hayan aman buhata nu haini.”

Si Marta Daw Si Maria

³⁸Su taghipanaw si Jesus daw sa mga tinun-an din nakauma sidan duun hu sabuwa ha banuwa. Amin diyà bahi ha tagngaranan ki Marta

ha migdawat kandan diyà ta balay din. ³⁹Amin din daan suled ha iyan si Maria ha mininuu duun hu atubangan hi Jesus daw magpaliliman hu intudlù din. ⁴⁰Ba si Marta agkapulikì hu pagsugba aman inubayan din si Jesus daw ikagiya hu “Ginuu, hari ka ba diay agkahid-u kanak sa iyan a dà tagtalabahu? Ikagiya si Maria ha buligan a kandin.”

⁴¹Ba si Jesus tuminubag hu “Marta, imbà nu agkasamuki sa madakel ha talabahu? ⁴²Sabuwa dà gayed sa mahinengdanen na saini iyan sa pinili hi Maria ha hari en gayed maagaw diyà ta kandin.”

Sa Katudluan Mahitenged Hu Pag-ampù

(Lucas 11:1-13; Mateo 6:9-13; 7:7-11)

11 ¹Amin aldaw ha mig-ampù si Jesus duun hu sabuwa ha lugar. Su makapenga en haena inikagiyan hu sabuwa ha tinun-an din hu “Ginuu, tudlui kay hu pag-ampù iling ki Juan ha Bautista ha tinudluan din sa mga sumusunud din.”

²Aman minikagi si Jesus ha “Ku mag-ampù kaw ilingen nuy taini ‘Amay day, tahuren gayed sa ngaran nu. Harii kay ikaw ³daw aldaw-aldaw ilahi kay hu kalan-enen. ⁴Pasayluwa kay hu mga salà day ta pinasaylu day daan sa nakasalà dini ta kanay, daw ipadiyù kay ikaw hu panulay.’”

⁵Dayun inikagiyan sidan hi Jesus hu “Pananglitan amin mamukaw duun hu amigu din ku liwarà en sa daleman daw ikagi hu ‘Ipasambay a hu tatulu ha buuk ha supas ⁶ta amin ku manahu ha daw pa nakauma na hurà ku igpakaen kandin.’

⁷“Ba tuminubag haena hu ‘Hari a ikaw agsamuka ta nasirahan en sa balay daw tuminiduga en daan sa mga batà ku aman hari ad en makabangun hu pag-ila ikaw.’ ⁸Ikagiyaen ku inyu ha bisan hari en ngaay haena agbangun ba ku sigi dà tagpangumawà su amigu din makabangun gayed haena daw ilahi su agpanayù hu agkinahanglanan din.

⁹“Aman ikagiyaen ku inyu ha panayù kaw duun hu Dios ta ilahan kaw gayed kandin, pan-ahà kaw daw makaahà kaw, pangumaw kaw daw puwaan kaw kandin. ¹⁰Ta bisan sin-u sa agpanayù ag-ilahan daw saena ha agpan-ahà makaahà daw sa agpangumaw agpuwaan.

¹¹“Ku amin inyu agpanayù sa batà nuy hu supas ag-ilahan nuy ba diay hu batu? Daw ku manayù hu sedà bunsalagan ba diay sa ig-ila nuy? ¹²Daw ku manayù hu impis banayaw ba sa ig-ila nuy? ¹³Ku sinyu sa mga etaw ha makasasalà agkatuen kaw tag-ila hu maayad duun hu mga batà nuy, labaw pa gayed sa Amay nuy diyà ta langit ta ku panayuen nuy ha ulinan kaw hu Balaan ha Ispiritu saena ig-ila din gayed.”

Sa Labaw Di Ki Satanas

(Lucas 11:14-23; Mateo 12:22-30; Marcos 3:20-27)

¹⁴Amin panahun ha binugaw hi Jesus sa busaw ha pakapaemaw hu etaw. Su umawà en haena sa busaw nakaikagi dayun su etaw aman nangabeleng

sa kaet-etawan. ¹⁵Ba sa duma minikagi hu “Agkabugaw din sa mga busaw pinaagi hu gahem hi Beelsebul sa agalen hu mga busaw.” ¹⁶Sa duma ha mga etaw agsulayen dan ngaay si Jesus aman hinangyù dan ha ipaahà din kandan sa belenganen ha iyan timaan ha sinugù haena hu Dios. ¹⁷Ba natun-an hi Jesus sa henà-henà dan aman inikagiyan din sidan hu “Sa ginharian ha tagsasabà sa mga etaw duun agkabengkag gayed, daw sa pamilya ha magsasabà mabengkag daan haena. ¹⁸Aman ku sabaen hi Satanás sa mga sakup din sa ginharian din mabengkag gayed. Kagi nuy ha sa gahem ku hu pagbugaw taena ha mga busaw in-ila kanak hi Beelsebul. ¹⁹Ku iyan haena sin-u diay sa mig-ila hu gahem taena ha mga duma nuy ha tagpamugaw daan hu mga busaw? Pinaagi hu mga buhat dan natun-an taw ha sayep sa tag-ikagiyan nuy. ²⁰Saini ha gahem ku duun gayed napuun hu Dios. Iyan haini ikatun-i taw ha iman tagharì en sa Dios dini ta kanuy.

²¹“Ku amin etaw ha mabalaw ha nasangkap hu hinagiban daw bantayan din sa balay din harì gayed maagaw sa mga butang din. ²²Ba ku maumahan haena hu mabis-ay pa dì kandin daw sabaa maagaw sa tagsaligan din ha mga hinagiban daw sa mga butang din bahin-bahinen ku nakaagaw duun.

²³“Bisan sin-u sa kenà ku duma iyan gayed agsupak kanak, daw saena ha harì agbulig kanak iyan ag-abug hu mga etaw.

Sa Busaw Ha Agpan-ahà Hu Ag-ulian Din

(Lucas 11:24-26; Mateo 12:43-45)

²⁴“Ku umawà en sa busaw duun hu etaw ha inulinan din aghipanaw haena ta agpan-ahà hu agtimaan din. Ba ku hari en makaahà agkahenhanaan din ha lumikù dà duun taena ha pigtimaan din su anay. ²⁵Ku maahà din dà haena ha limpyu en ²⁶agpangembang su busaw hu pitu ha duma din ha ayuwà pa madaet dì kandin daw ulinan dan dà paman haena sa etaw. Aman ayuwà pa malegen sa kahimtang taena ha etaw dì su anay.”

Sa Laus Ha Kalipay

²⁷Su tag-ikagi pa si Jesus duun hu mga etaw amin bahi ha minikagi hu “Malipayen gayed haena sa bahi ha iyan migbatà ikaw daw mig-alima ikaw.”

²⁸Ba tuminubag si Jesus ha “Tungkay pa gayed adagi sa kalipay taena ha tagpaliliman hu lalang hu Dios daw tagtuman daan taena.”

Sa Tagpan-ahà Hu Belenganen

(Lucas 11:29-32; Mateo 12:38-42)

²⁹Su tagdakel en sa mga etaw ha duminiyà ki Jesus inikagiyan din sidan hu “Sa mga etaw iman ha madaet sa mga buhat dan daw nakadiyù en duun hu

Dios tagpan-ahà hu mga belenganen. Ba iyan dà makapaahà ku inyu ha timaan sa naul-olahan su anay hi Jonas ha propita, ³⁰ta sa naul-olahan hi Jonas iyan nabuhat ha timaan duun hu mga taga-Ninive. Iling daan ha sa maul-olahan ku asem siak sa Suled hu Kaet-etawan iyan mabuhat ha timaan diyan ta inyu. ³¹Asem ku Aldaw hu Paghukum hukuman kaw hu silut taena ha rayna ta Sheba ta saena madiyù sa hinipanawan din hu pagpaliliman hu katudluanan hi Harì Salomon. Ba iman dini en sa matatau pa di ki Salomon ba hari nuy agdawaten. ³²Daw hukuman kaw daan asem hu silut taena ha mga taga-Ninive ta mighinulsul sidan hu mga salà dan su mapaliman dan sa intultul hi Jonas. Ba iman dini en sa labaw pa di ki Jonas ba hari nuy agtuuwan.

Sa Sulù

(Lucas 11:33-36; Mateo 5:15; 6:22-23)

³³“Hurà etaw ha tagtutud hu sulù ha bà din dà igheles daw agpalangkebi hu bakag, ba saena iluntud din gayed duun hu ugsakà ha matangkaw ta daw mailawan sa seled taena ha balay. ³⁴Sa mata iyan sulù hu lawa nuy. Ku maayad sa mata nuy duun kaw gayed taghipanaw hu mapawà, ba ku peyeng kaw duun kaw taghipanaw hu kasukileman. ³⁵Aman magbantay kaw ha sa maayad diyan ta inyu hari madaeg hu madaet, ³⁶ta ku sa henà-henà nuy pulus gayed maayad sa taghipanawan nuy daan iyan sa kapawaan ta agkailing haena hu sulù ha tag-anlag diyan ta inyu.”

Sa Mga Tagpasibù-sibù Ha Mga Etaw

(Lucas 11:37-54; Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40)

³⁷Su makapenga si Jesus mag-ikagi inimbita hu sabuwa ha Fariseo hu pagkaen diyà ta balay din aman duminuma si Jesus daw pinuu ta agkaen. ³⁸Ba nabeleng gayed su Fariseo ta hurà pangenaw si Jesus ta alima din daw human kaen.

³⁹Dayun minikagi si Jesus hu “Sinyu sa mga Fariseo, agkailing kaw hu baung daw lampay ha hinenawan sa guwà ba mahugaw sa seled, ta tagtuman kaw gayed hu mga tulumanen ba sa henà-henà nuy madaet ta limbungan daw agapan kaw. ⁴⁰Mga buang-buang kaw gayed. Kenà iyan dà agkaahà hu Dios sa lawa nuy ta natun-an din daan sa henà-henà nuy. ⁴¹Sumalà hu mahimu nuy ilahi nuy sa mga makaluluuy ha etaw dayun malimpyu kaw gayed.

⁴²“Kahid-u nuy gayed sinyu sa mga Fariseo, ta ig-ulì nuy duun hu Dios sa ikasampulù hu bisan mga atiyuay ha pamulahen nuy ba iyan nuy agbay-anan sa labaw pa ha iling hu pagkamatareng daw hu pagpalanggà nuy hu Dios. Kinahanglan ha iila nuy sa ikasampulù ba buhaten nuy gayed daan sa duma ha kasuguan.

⁴³“Kahid-u nuy gayed sinyu sa mga Fariseo, ta ku diyà kaw ta simbahan iyan nuy agkabayaan sa madagway ha pinun-ayà daw agkalipay kaw daan ku tahuran kaw hu mga etaw duun hu baligyaanan.

44 “Kahid-u nuy gayed ta iling kaw hu lebeng ha hurà katun-i aman sigi en tagkagik-an hu mga etaw.”

45 Amin manunudlù hu Kasuguan ha uminikagi diyà ki Jesus hu “Manunudlù, pigpagagayhaan kay gayed ikaw taena ha inikagi nu.”

46 Ba tuminubag si Jesus hu “Kahid-u nuy daan sinyu sa mga manunudlù hu Kasuguan, ta mabegat gayed sa mga tulumanen ha igpabuhat nuy hu mga etaw ba sinyu harì nuy man daan agkatuman haena.

47 “Kahid-u nuy gayed ta tagbuhat kaw hu mga madagway ha lebeng para hu mga propita ha pinanhimatayan hu mga gin-apuan nuy. 48 Aman laus diay ha nabayà-bayaan nuy sa binuhat hu mga gin-apuan nuy ta pinanhimatayan dan sa mga propita ba iyan kaw migbuhat hu madagway ha lebeng. 49 Tumenged taena sa Dios mig-ikagi hu ‘Agsuguen ku sa mga propita daw mga apostoles ba himatayan dan sa duma taena daw sa duma pasipalahan dan.’ 50 Aman makapanubag kaw gayed hu Dios tumenged taena ha kamatayen hu alan ha mga propita sugud dà su tanghagaan sa kalibutan 51 sugud ki Abel payanaen en ki Zacarias ha duun dà pighimatayi hu pigtaliwaraan ku Timplo daw ku halaran. Ikagiye ku inyu ha manubag kaw gayed taena.

52 “Kahid-u nuy gayed sinyu sa mga manunudlù hu Kasuguan, ta harì kaw agkabayà ha matun-an nuy sa kamatuuran daw agbaldengen nuy haena sa tagtuen ngaay.”

53 Su umawà en si Jesus duun taena ha balay su mga manunudlù hu Kasuguan daw sa mga Fariseo nakigsawalà gayed kandin daw nanginginsà sidan 54 ta tag-angat sidan ku amin din maikagi ha makasumbung dan.

Sa Angayan Ha Mahaldekan Hu Etaw

(Lucas 12:1-7; Mateo 10:26-31)

12 ¹ Su maamul-amul sa libu-libuwen ha mga etaw ha pakaggik-ayà en sidan uminikagi si Jesus duun hu mga tinun-an din hu “Bantayi nuy ha harì kaw malimbungan hu mga Fariseo ha tagpasibù-sibù. ² Sa alan ha inlilung iman makahiwal dà asem ku malugay daw sa harì iman tag-ikagiye mapaliman dà asem ku malugay. ³ Sa mga lalang ha iyan kaw dà duun tag-ikagi ipanunultul dà asem ku malugay duun hu mga etaw.

⁴ “Mga suled ku, ikagiye ku inyu ha harì nuy agkahaldeki sa iyan din dà agkapatay sa lawa nuy ba hurà din en duma pa ha agkabuhat inyu. ⁵ Ba iyan nuy kahaldeki sa Dios ha makapatay hu lawa nuy daw makapaagbul pa inyu diyà ta Inferno. ⁶ Henhenaa nuy ha bisan sa mga atiyuay ha tagbis harì agkalipatan hu Dios. ⁷ Aman harì kaw agkasamuk ta mahal kaw pa dī hu mga tagbis, ta bisan sa buhuk nuy naiyap en hu Dios.

Sa Ag-angkenen Hi Jesus

(Lucas 12:8-12; Mateo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸“Ikagiye ku inu ha bisan sin-u haena sa ag-angken kanak duun hu mga etaw siak sa Suled hu Kaet-etawan angkenen ku daan duun hu mga balinsuguen hu Dios. ⁹Ba sa tag-ikagi duun hu mga etaw ha hari a kandin agkakilala hari ku daan haena kilalahen duun hu mga balinsuguen hu Dios. ¹⁰Bisan sin-u haena sa magtameyes kanak siak sa Suled hu Kaet-etawan mabaluy pa ha pasayluwen, ba sa magtameyes hu Balaan ha Ispiritu hari gayed mapasaylu.

¹¹“Ku uwiten kaw duun hu mga simbahan ta aghukuman kaw kandan daw ipaatubang kaw kandan duun hu mga punuan, hari kaw agkasamuk ku in-inuwen nuy pagpangatarengan daw ku inu sa ipanubag nuy ¹²ta duun taena ha panahun sa Balaan ha Ispiritu iyan en magtudlu inu.”

Sa Buang-buang Ha Sapihan

¹³Amin sabuwa duun hu naamul-amul ha mga etaw ha minikagi hu “Manunudlu, ikagiyi sa suled ku ha bahinan a kandin hu mga kabilin hu amay day.”

¹⁴Ba tinubag haena hi Jesus ha “Hurà ku labet tayana ta kenà a iyan taghusay inu.” ¹⁵Dayun inikagiyan din su mga etaw hu “Bantayi nuy ha hari kaw maayat ta sa maayad ha pagtimà hari duun agkapuun hu madakel ha mga butang.”

¹⁶Daw inikagiyan sidan hi Jesus taini ha pananglitan ha tagyanaen “Amin sapihan ha etaw ha madakel tungkay sa nalegtay din. ¹⁷Aman mighenà-henaay haena hu ‘Inu gid sa buhaten ku ta hurà kud en ag-ugsakan taini ha nalegtay ku?’

¹⁸“Dayun minikagi haena hu ‘Ay, iyan diay haini buhaten ku. Kagasen ku sa mga bugawan ku daw magbuhat a hu adagi pa di ku nauna ta ag-ugsakan ku taini ha nalegtay ku daw hu mga butang ku. ¹⁹Iman malipayan ad gayed ta saini ha mga butang ku tumanan en hu pila ha tuig aman humimlay ad iman pagtalabahu daw bà a dà paman magkaenà daw mag-inumà dayun buhaten ku sa alan ha ikalipay ku.’

²⁰“Ba saena inikagiyan hu Dios ha ‘Buang-buang ka gayed ta iman ku daleman matay kad en. Hurà nud mapulusan hu mga butang nu na bà dà paman haena panimua hu lain ha mga etaw.’

²¹“Iyan haena agkapayanan-an hu etaw ha bà din dà ag-amul-amula sa mga katigayunan din ta daw magsapihan ba kenà haena sapihan duun hu Dios.”

Sa Mga Kinahanglanan

(Lucas 12:22-31; Mateo 6:25-34)

²²Inikagiyan hi Jesus sa mga sumusunud din hu “Hari kaw masamuk ku inu sa agkan-en nuy daw sa agbistiyan nuy ²³ta mahinengdanen pa sa

kinabuhì nuy dì hu pagkaen daw mahinengdanen daan sa lawa nuy dì hu bisti. ²⁴Henhenaa nuy sa mga tagbis. Harì sidan tagpamula daw hurà dan daan bugawan ba igpakaen sidan hu Dios. Kenà ba mahal kaw pa dì hu mga tagbis? ²⁵Bisan ku agkatungkayan nuy en agkanugunan sa kinabuhì nuy ba saena hari nuy en gayed masumpayan. ²⁶Ku hari nuy man gani agkabaluy haena imbà kaw man tagkasamukà?

²⁷“Henhenaa nuy sa mga bulak ku agkainu-inu sa pagtubù dan. Harì sidan tagpanahì hu pinaksuy dan. Ba ikagiye ku inyu ha bisan si Harì Salomon su anay sa sapian hurà makagbisti hu iling kadagway taini ha mga bulak. ²⁸Ku madagway sa kabuhata hu Dios hu mga sagbet ha laus dà agkangagangu daw bigsuli iyan kaw pa kan hari mailahan hu bisti. Imbà man kaatiyuay tungkay sa pagsalig nuy hu Dios? ²⁹Aman hari kaw gayed masamuk ku inu sa agkan-en daw sa ag-inumen nuy ³⁰ta iyan dà agkasamuk sa mga etaw ha hurà pa makakilala hu Dios. Sa Amay nuy natun-an din ha agkinahanglanen nuy gayed haena. ³¹Ipagharì nuy sa Dios diyen ta inyu dayun iila din gayed inyu sa alan ha agkinahanglanen nuy.

Sa Mga Katigayunan

(Lucas 12:32-34; Mateo 6:19-21)

³²“Sinyu sa sumusunud ku, bisan ku atiyuay kaw dà ba hari kaw agkasamuk ta igkabayà-bayà haini hu Dios ha pagharian kaw kandin. ³³Ipamaligyà nuy sa mga butang nuy daw sa halin taena ipan-ila duun hu mga makaluluuy ta daw amin nuy mga katigayunan diyà ta langit ha hari matakaw daw hari agkadaetan daw hari daan maketket. ³⁴Ta ku hindu duun makaugsak sa katigayunan nuy duun en daan taena sa henà-henà nuy.

Sa Pagsalap Hu Ginuu

³⁵⁻³⁶“Magpangandam kaw iling hu mga suluguen ha tagsalap ha makauli sa agalen dan ha duminuun hu kaamulan ta saena sidan tagsulù daw hari tagtiduga ta daw ku makauma en sa agalen dan sagunà dan dà haena mapuwaan. ³⁷Malipayen gayed su mga suluguen ha tagbantay ku makauma sa agalen dan. Laus gayed sa ag-ikagiye ku inyu ha su agalen iyan magtangel ku mga suluguen din. ³⁸Malipayen gayed su mga suluguen ha tagsalap ku makauma sa agalen dan bisan ku luminam-ag sidan hu pagbantay. ³⁹Ba henhenaa nuy haini ha ku agkatun-an pa ngaay hu tagibalay ku kan-u makauma sa takaw hari gayed haena tumiduga ta daw hari maelegan hu takaw. ⁴⁰Aman kinahanglan gayed ha magpangandam kaw ta siak sa Suled hu Kaet-etawan makauma a dini hu panahun ha hari nuy tagsalapan.”

Sa Mga Suluguen

(Lucas 12:41-48; Mateo 24:45-51)

⁴¹Nanginginsà si Pedro hu “Ginuu, iyan kay dà ba tag-ikagiyan nu hu pananglitan daw ku para ba haini hu alan?”

⁴²Tuminubag si Jesus hu “Sa suluguen ha kasaligan iyan ipagbayà hu agalen din hu pagpakaen taena ha mga duma din ha suluguen duun hu hustu ha panahun. ⁴³Ku makauli sa agalen din malipayen gayed haena sa suluguen ha migtuman hu alan ha insugù kandin. ⁴⁴Laus gayed sa ag-ikagiye ku inyu ha su agalen igsalig din sa alan ha mga butang din duun ku kasaligan ha suluguen. ⁴⁵Ba ku madaet sa suluguen iyan dà henà-henà din ha ‘Malugay pa ag-uli su agalen ku’ aman bà din dà paman agpamunali sa mga duma din ha mga suluguen sa mga maama daw sa mga bahi. Bà dà daan magkaenà daw magpasibelengà. ⁴⁶Ku tigkan makauma su agalen din duun hu panahun ha harì din tagsalapen saena ha suluguen himatayan gayed ku agalen din daw ipaamul haena duun hu mga etaw ha harì agtuu hu Dios.

⁴⁷“Saena ha suluguen ha natun-an din en sa igpabuhat kandin hu agalen din ba hurà din buhata silutan gayed hu madakel ha bunal. ⁴⁸Ba sa suluguen ha nakasalà ta hurà din haena katun-i atiyuay dà ha bunal sa silut din. Sa etaw ha madakel sa insalig kandin madakel daan sa tagsalapen diyà ta kandin.

Sa Kagubut

(Lucas 12:49-53; Mateo 10:34-36)

⁴⁹“Duminini a iling hu hapuy ha makapasamuk hu mga etaw. Maayad ngaay ku saena ha hapuy tagkalegdeg en. ⁵⁰Amin pa mga alantusen ha tagsalapen ku aman taglugul a iman taman ha matuman en haena. ⁵¹Harì nuy aghenhenaa ha sa pagdini ku ta kalibutan makaila inyu hu maayad ha pagdapità, ta ikagiye ku inyu ha sainsi makaila inyu hu kagubut. ⁵²Sugud iman ku amin lalima ha etaw duun hu nangkapamilya saena mabahin ta sa tatulu makigsabà hu daruwa daw su daruwa sumukul daan hu tatulu. ⁵³Sa amay makigsabà hu batà din ha maama daw sa batà din ha maama sumukul daan kandin. Sa inay makigsabà hu batà din ha bahi daw sa batà din ha bahi sumukul daan kandin. Iling hu ugang ha bahi magsabà sidan hu lagambay din.”

Sa Timaan Hu Panahun

(Lucas 12:54-56; Mateo 16:2-3)

⁵⁴Inikagiyan hi Jesus sa kaet-etawan ha “Ku agdaklep pakaikagi kaw dayun hu ‘Ag-udan’ saena laus gayed. ⁵⁵Ba ku hurà en bul-ug gabun ta langit pakaikagi kaw hu ‘Aggulabung’ saena laus daan. ⁵⁶Sinyu sa mga tagpasibù-sibù, natun-an nuy sa mga timaan hu panahun ba imbà nuy harì agkatun-i sa timaan hu agkaula-ula iman?

Sa Husayen

(Lucas 12:57-59; Mateo 5:25-26)

⁵⁷“Imbà kaw harì pakatuen tagbuhat hu maayad? ⁵⁸Ku isumbung kaw hu duma nuy sulaya nuy husaya ku harì kaw pa makauma duun hu

taghusay, ta ku makauma kaw en duun itugyan kaw hu maghuhukum daw ipapurisu kaw gayed kandin. ⁵⁹Ikagiyan ku inyu ha daw kaw en makaguwà diyà ta purisuwan ku mabayaran nuy en sa alan ha mga salà nuy.”

Sa Paghinulsul

13 ¹Duun taena ha panahun amin mga etaw ha nanunultul diyà ki Jesus hu nahitabù duun hu mga taga-Galilea ha pinahimatayan hi Pilato su kamulu pa ngaay sidan taghalad. ²Ba tuminubag si Jesus hu “Abi nuy gid ha adagi gayed sa salà dan dì hu mga kadumahan dan ha taga-Galilea tumenged hu naul-ulan dan. ³Ba saena kenà laus ta ikagiyan ku inyu ha ku harì kaw maghinulsul mangamatay kaw daan iling kandan. ⁴Henhenaa nuy daan su sampulù daw walu ha etaw ha napilayan hu matangkaw ha balay diyà ta Siloe. Abi nuy gid ha makasasalà sidan dì hu duma ha mga etaw ha tagtimà diyà ta Jerusalem. ⁵Ba saena kenà laus ta ikagiyan ku inyu ha ku harì kaw maghinulsul mangamatay kaw daan iling kandan.”

Sa Kayu Ha Igira

⁶Minikagi si Jesus hu sabuwa ha pananglitan ha tagyanaen “Amin etaw ha namula hu kayu ha igira. Su tingpamunga en inelegan din haena daw ahaa ku amin din en bunga ba hurà man diay pamunga. ⁷Aman inikagiyan din sa tag-alima taena ha mga kayu hu ‘Ahaa haini sa impamula ku ha kayu ta ikatulu en iman ha tuig ha hurà pamunga. Maayad pa ha pilayen nud ta bà dà haini pakahanung hu duma ha pamulahan.’

⁸“Ba huminangyù su sinaligan hu ‘Angatan ta enà sa nangkatuig ta aghilamunan ku pa haini daw ag-abunuhan ku pa daan. ⁹Ku mamunga en asem ku sunud ha tuig maayad gayed, ba ku harì en human ku pilaya.’ ”

Sa Pagbulung Hu Nabalukù

¹⁰Amin aldaw hu Sabado ha tagpanudlù si Jesus duun hu sabuwa ha simbahan hu mga Judio. ¹¹Amin daan bahi diyà ha inulinan hu busaw hu sampulù en daw walu ha tuig aman nabalukù en. ¹²Ba su maahà hi Jesus su bahi inikagiyan din haena hu “Maulian kad en hu dalu nu.” ¹³Dayun dinampà din daw sagunà natul-idan aman pigdayè ku bahi sa Dios.

¹⁴Ba sa punuan duun taena ha simbahan napauk gayed ta namulung si Jesus duun hu Aldaw hu Paghimlay, aman inikagiyan din sa mga etaw hu “Haenem ha aldaw sa intugut hu etaw ha magtalabahu. Dumini kaw taini ha mga aldaw hu pagpabulung kenà duun hu Aldaw hu Paghimlay.”

¹⁵Tuminubag si Jesus hu “Sinyu sa mga tagpasibù-sibù, ku amin inyu magtagkes hu baka daw kabayu harì nuy ba haena hukaden daw ipainum

diyà ta wahig duun hu Aldaw hu Paghimlay? ¹⁶Saini ha bahi ha kaliwat hi Abraham binakus hi Satanas seled hu sampulù en daw walu ha tuig, aman hari ba diay mahimu ha hukaden haini duun hu Aldaw hu Paghimlay?”

¹⁷Su maikagi haena hi Jesus nagayhaan su mga pakigkuntra kandin, ba sa duma ha mga etaw nangabayà-bayà taena ha belenganen ha binuhat hi Jesus.

Sa Pananglitan Mahitenged Hu Pag-adagi Hu Tagharian Hu Dios
(*Lucas 13:18-21; Mateo 13:31-33; Marcos 4:30-32*)

¹⁸Minikagi si Jesus hu “Inu sa agpailingan ku hu pag-adagi hu tagharian hu Dios? ¹⁹Agkailing haena hu atiyuay gayed tungkay ha lisu ha impamegas duun hu uma. Tuminubù haena dayun nabuhat ha kayu daw sa mga panga din nabuhat ha salagà hu mga tagbis.”

²⁰Minikagi pa daan si Jesus hu “Inu pa sa agpailingan ku hu tagharian hu Dios? ²¹Agkailing haena hu igpatulin ha iglamud duun hu madakel ha harina dayun su harina agtulin.”

Sa Hari Makalagkes Duun Hu Tagharian Hu Dios
(*Lucas 13:22-30; Mateo 7:13-14, 21-23*)

²²Duminayun si Jesus hu paghipanaw payanaen ta Jerusalem, ba su diyà pa ta dalan huminapit duun hu mga banuwa ta migtudlù. ²³Amin nanginginsà kandin hu “Ginuu, atiyuay dà ba sa mailahan hu kinabuhì ha hurà din katapusan?”

Tinubag haena hi Jesus hu ²⁴“Paniguruwi nuy sa pag-agi duun hu maliget ha pultahan ta ikagiyen ku inyu ha madakel ngaay sa ag-agi duun ba hari pakahimu. ²⁵Amin panahun ha sa tag-ya taena ha balay sirahan din dayun magpangumawà kaw diyà ta guwà hu ‘Ginuu, puwai kay man ikaw.’

“Ba umikagi haena hu ‘Hari ku inyu agkakilala daw hari ku daan agkatun-an ku hindu kaw duun nangapuun.’

²⁶“Dayun tumubag kaw hu ‘Agkakilala kay ikaw ta migsalu kuy daw tinudluan kay ikaw.’

²⁷“Ba ikagiyen kaw kandin hu ‘Hari ku gayed inyu agkakilala daw hari ku daan agkatun-an ku hindu kaw duun nangapuun. Aman awà kaw dini ta kanak sinyu sa alan ha mga madaet sa buhat dan.’

²⁸“Duun taena ku maahà nuy diyà ta seled sa mga gin-apuan nuy ha si Abraham daw si Isaac, si Jacob daw sa mga propita makag-ulahuay kaw daw magkakangget sa mga ngipen nuy hu kalugul ta abugen kaw diyà ta guwà. ²⁹Mangaamul-amul sa mga etaw ha mapuun dini ta tibuuk ha kalibutan ha makigsalu kandan duun taena ha kaamulan duun hu tagharian hu Dios. ³⁰Laus gayed ha madakel iman ha mga etaw sa tagkahudiyen ba iyan diay mauna, daw amin daan etaw ha tagkauna iman ba iyan diay mahudiyen.”

Sa Kahid-u Hi Jesus Hu Mga Taga-Jerusalem
(*Lucas 13:31-35; Mateo 23:37-39*)

³¹Duun taena ha panahun amin mga Fariseo ha duminiyà ki Jesus ha minikagi ha “Umawà ka dini ta aghimatayan ka hi Herodes.”

³²Ba tuminubag si Jesus hu “Ikagiya si Herodes sa mangingilad ha agbulungen ku pa sa mga dalu daw agbugawen ku pa sa mga busaw ha uminulin hu mga etaw ta tatulu pa iman ha aldaw daw human ku haini kapengahi. ³³Aman agdayunen ku pa haini duun hu tatulu ha aldaw ta sa propita diyà dà agpatay ta Jerusalem.

³⁴“Sinyu sa mga taga-Jerusalem ha agpangimatay hu mga propita daw tagbatu daan hu mga etaw ha agsuguen diyan, agtanulen ku ngaay inyu iling hu manuk ha ag-amulen din sa mga piyak din diyà ta pakpak din ba hari kaw man agkabayà. ³⁵Aman awaan hu Dios sa banuwa nuy, daw ikagiyen ku inyu ha hari ad inyu maahà hangtud asem ha makaikagi kaw en hu ‘Panalanganin gayed haini sa pakauma ha sinugù hu Dios.’ ”

Sa Pagbulung Hu Agpangubuk

14 ¹Amin aldaw hu Sabado ha su kumaen si Jesus duun hu balay ku nabantug ha Fariseo pigbantayan dan si Jesus. ²Duminiyà ta kandin sa etaw ha agpangubuk ³aman ininsaan hi Jesus su mga manunudlù hu Kasuguan daw sa mga Fariseo hu “Intugut ba hu Kasuguan ha mamulung kuy hu agkadaluwan ku Aldaw hu Paghimlay?” ⁴Ba hurà gayed sidan magtubag. Aman inibitan hi Jesus su agkadaluwan dayun naulian haena daw impauli din.

⁵Inikagiyan din su mga etaw ha “Ku amin nuy kabayu daw ku baka ba ha mahulug duun hu atabay ku Aldaw hu Paghimlay saena butwaen nuy gayed sagunà di ba?”

⁶Ba hurà en sidan makatubag.

Sa Pagpaubus

⁷Su maahà hi Jesus ha sa mga inimbita agpamili hu madagway ha pinun-ayà inikagiyan din sidan taini ha pananglitan ha tagyanaen ⁸“Ku imbitahen kaw duun hu kaamulan hari kaw duun agpinuu hu madagway ha pinun-ayà ta kan ku amin inimbita ha labaw pa di inyu ⁹daw ipahalin kaw ku mig-imbita inyu duun hu kenà maayad ha pinun-ayà dayun magayhaan kaw gayed. ¹⁰Ba ku imbitahen kaw duun kaw pinuu hu kenà maayad ha pinun-ayà daw angatan nuy ha su mig-imbita inyu umikagi hu ‘Halin kaw duun taini ha madagway ha pinun-ayà’ dayun madayè kaw hu duma ha inimbita duun hu kaamulan. ¹¹Ta bisan sin-u sa tagpalabaw-labaw igpaubus ba saena ha tagpaubus igpatangkaw.”

¹²Dayun inikagiyan hi Jesus su mig-imbita kandin ha “Ku maggastu ka hari nu iyan dà imbitahen sa mga amigu daw sa mga kadumahan

nu daw sa mga silingan nu ha sapian ta maimbita ka daan kandan daw makabales sidan ikaw. ¹³Ba ku maggastu ka iyan nu imbitahen sa makaluluuy daw sa kimay, sa pigket daw sa mga buta, ¹⁴ta ku buhaten nu haena malipayen ka gayed. Bisan ku harì sidan makabales ikaw ba sa Dios iyan magbales ikaw ku banhawen sa mga matareng.”

Sa Pananglitan Mahitenged Hu Kaamulan

(Lucas 14:15-24; Mateo 22:1-10)

¹⁵Su mapaliman haena hu sabuwa ha etaw ha tagpinuu diyà ta ubay hi Jesus inikagiyan din si Jesus hu “Malipayen gayed sa etaw ha makaamul duun taena ha kaamulan duun hu tagharian hu Dios.”

¹⁶Inikagi hi Jesus haini sa pananglitan ha tagyanaen “Amin etaw ha miggastu ha nangimbita hu madakel ha mga etaw. ¹⁷Su mauma en sa kaamulan pinaelegan din su mga inimbita daw ikagiya ha ‘Dumini kaw en ta napengahan en sa lamisa.’

¹⁸“Ba amin dan mga balibalan. Sa sabuwa minikagi hu ‘Bà ad ikaw pasayluwa ta daw a pa nakapalit hu uma aman kinahanglan ha elegan ku pa haena ta ag-ahaen ku.’

¹⁹“Minikagi daan sa sabuwa hu ‘Pasayluwa a ta daw a pa nakapalit hu sampulù ha baka na igsulay ku pa igdaru.’

²⁰“Sa sabuwa minikagi hu ‘Harì a makadiyan ta kalibag-u a pa.’

²¹“Aman uminulì su sinugù daw ikagiya su agalen din. Dayun napauk su nangimbita aman sinugù din dà paman su suluguen din hu kagi din ‘Agpas ka daw imbitaha sa bisan sin-u ha etaw duun hu mga dalan, sa mga makaluluuy daw sa kimay, sa mga buta daw sa pigket.’

²²“Su makalikù su suluguen inikagiyan din su agalen din hu ‘Binuhat kud sa insugù nu ba hurà pa kapunù sa balay.’

²³“Dayun inikagiyan taena ha agalen su suluguen din hu ‘Elegi sa diyà ta kadiyan daw hangyua sidan ha dumini ta daw mapanday mapunù haini sa balay ku. ²⁴Ikagiyan ku inyu ha hurà gayed bisan sabuwa duun ku tinaganahan hu gastu taini ha kaamulan ha makakaen.’ ”

Sa Laus Ha Sumusunud Hi Jesus

(Lucas 14:25-33; Mateo 10:37-38)

²⁵Duminayun si Jesus hu paghipanaw daw madakel tungkay ha mga etaw sa namanduma kandin. Sumininalu si Jesus diyà ta kandan hu kagi din ²⁶“Bisan sin-u sa tungkay din palanggà sa mga laas din daw sa asawa din, sa mga batà din daw sa mga suled din daw bisan sa kaugalingen din dî kanak, harì mabaluy ha sumusunud ku. ²⁷Bisan sin-u haena sa harì agkabayà tag-antus hu alan ha mga malegen bisan duun hu kamatayen tumenged hu pagsunud kanak saena harì gayed mabaluy ha sumusunud ku.

28 “Ku amin agkabayà tagbalay hu adagi ha balay harì din ba unahen haena kwintahen ku tumanan ba sa salapì din hangtud ha mapengahan haena sa balay? 29 Ta ku bà din dà makapas-ek sa tukud ha harì en mapengahan, sa alan ha makaahà taena makapatawa 30 daw mag-ikagi hu ‘Saini ha etaw migbalay ngaay ba hurà din en kapengahi.’

31 “Iling daan hu harì ha pakigsabà hu lain ha hari, hari din ba unahen henhenaen ku makadaeg ba haena sa sampulù ha libu ha mga sundalu din hu kaluwaan ha libu ha sundalu hu pakigsabà kandin? 32 Ku matunan din ha harì gayed makadaeg maayad pa ku pasuguan din haena sa pakigsabà kandin ta daw mahusay sidan. 33 Iling daan taena ha harì gayed mabaluy ha sumusunud ku sa bisan sin-u inyu ku harì nuy awaan sa alan.

Sa Asin Ha Hurà Din Pulus

(Lucas 14:34-35; Mateo 5:13; Marcos 9:50)

34 “Sa asin maayad ba ku maawà en sa kapait din in-inuwen pa paglikù hu nanam taena? 35 Hari en daan haena mabaluy ha abunu ba bà dà paman iglambeg.

“Henhenaa nuy gayed sa napaliman nuy ha inikagi ku.”

Sa Karniro Ha Nalaag

(Lucas 15:1-7; Mateo 18:12-14)

15 1 Amin mga manunukut hu buhis daw mga masinupaken ha nangaamul-amul diyà ki Jesus hu pagpaliliman kandin. 2 Ba sa mga Fariseo daw sa mga manunudlù hu Kasuguan migtamudmud hu kagi dan “Saini ha etawa nakigduma-duma hu mga makasasalà daw nakigsalu kandan.”

3 Dayun inikagiyan sidan hi Jesus taini ha pananglitan ha tagyanaen 4 “Ku amin inyu amin din nanggatus ha mga karniro daw nalaag sa sabuwa duun harì din ba awaan su kasiyaman daw siyam duun hu panabtabà daw pan-ahaa su sabuwa ha nalaag? 5 Ku matulen din en haena tungkay gayed malipay daw sapipiyen din haena. 6 Ku makaulì amulen din sa mga amigu din daw sa mga silingan din daw ikagiya sidan hu ‘Magmalipayen kuy iman ta nalaag sa karniro ku ba naahà ku dà.’ 7 Ikagiyan ku inyu ha iling daan taena kaadagi sa kalipay diyà ta langit ku amin sabuwa ha makasasalà ha maghinulsul dì taena ha kasiyaman daw siyam ha mga tagpasibù-sibù ha matareng en daw taghenà-henà ha harì en tagkinahanglan ha maghinulsul.

Sa Salapì Ha Nalaag

8 “Ku amin bahi ha amin din sampulù ha salapì daw kalaag sa sabuwa harì ba magtutud haena hu sulù daw silhigi sa balay din hu pagpan-ahà

taena ha salapì din ha nalaag? ⁹Ku matulen din haena amulen din sa mga amigu din daw sa mga silingan din daw ikagiya sidan hu ‘Magmalipayen kuy iman ta naahà kud su sabuwa ha salapì ku ha nalaag.’ ¹⁰Ikagiyaen ku inyu ha adagi daan sa kalipay hu mga balinsuguen hu Dios tumenged hu sabuwa ha makasasalà ha maghinulsul.”

Sa Batà Ha Luminaag

¹¹Si Jesus minikagi hu pananglitan ha tagyanaen “Amin etaw ha amin din daruwa ha batà ha maama. ¹²Saena ha manghud huminangyù diyà ki Amay din hu ‘Tila en iman kanak sa bahin ku duun hu mga butang nu.’ Aman binahin din sa mga butang din taena ha daruwa. ¹³Su pila en ha aldaw tinimù ku manghud sa alan ha bahin din daw pahiphipanaw duun hu madiyù ha banuwa dayun gastuwa sa salapì din duun hu maal en ha mga buhat. ¹⁴Su maamin en su salapì din nakauma sa adagi ha kauhul duun taena ha banuwa daw miglised gayed haena sa manghud. ¹⁵Dayun huminangyù hu talabahu duun hu sabuwa ha sakup taena ha lugar na sa impatalabahu kandin iyan sa pagpamahug hu babuy diyà ta unayan. ¹⁶Agkabayà ngaay haena ha makakaen hu bahug ku mga babuy ta hurà mig-ila kandin hu bisan inu ha agkakaen. ¹⁷Aman nahenhenaan din ha ‘Sa mga suluguen hu amay ku hari pakaamin hu pagkaen dan ba siak agpatay ad en hu kauhul. ¹⁸Maayad pa ha umulì a diyà ki Amay daw ikagiyaen ku hu “Amay, nakasalà a gayed duun hu Dios daw diyan ta ikaw. ¹⁹Kenà ad en angayan ha isipen pa ha batà nu ba buhata ad ikaw ha sabuwa duun hu mga suluguen nu.”’ ²⁰Aman uminawà haena diyà daw pauulì diyà ki Amay din. Lucas 15:16

“Su madiyù pa diyà ta balay dan natan-aw en hi Amay din. Saena nahid-uan gayed hi Amay din aman minulalaguy sa suminal-aw ku batà din dayun kinepkepan din haena daw hade ki.

²¹“Ba su batà din minikagi hu ‘Amay, nakasalà a gayed duun hu Dios daw diyan ta ikaw. Kenà ad en angayan ha isipen pa ha batà nu.’

²²“Ba si Amay din nangumaw hu mga suluguen din daw ikagiya sidan hu ‘Agpas kaw daw uwita dini sa madagway ha pinaksuy daw pinaksuyi haini, suupi nuy hu sising daw sapatusi daan. ²³Iyawa nuy su impalambù ha nati hu baka ta taggastu a hu pagsaulug, ²⁴ta saini ha batà ku iling hu minatay en ba iman nabanhaw dà daw nalaag en ba iman nakaulì dà.’ Aman migsaulug sidan.

²⁵“Su tag-uli en haena sa magulang ha batà din ha napuun diyà ta uma nakapaliman hu sunata hu tagsayaw su makaubay en diyà ta balay dan. ²⁶Aman inumaw din sa sabuwa ha suluguen dan daw insai ku imbà agkabibu sidan. ²⁷Tuminubag haena sa suluguen hu ‘Nakaulì su manghud nu aman mig-iyaw si Amay nu hu malambù ha nati hu baka hu pagsaulug ta nabayà-bayà gayed tumenged ta sa suled nu nakaulì ha bubuhay pa daw hurà nahitabù kandin.’

28 “Su mapaliman haena ku magulang ha batà tungkay gayed napauk daw hurà en seled. Aman inelegan hu amay din daw pagayuki ha sumeled en. 29 Ba bà dà tuminubag ki Amay din hu ‘Henhenaa nu ha nalugay en sa pagtalabahu ku dini ta ikaw daw tinuman ku gayed sa alan ha insugù nu. Ba hurà a gayed ikaw ilahi hu bisan nati dà ngaay hu kambing ta daw makagsaulug a duma hu mga amigu ku. 30 Ba su batà nu ha bà dà miggastuwà hu salapì nu duun hu mga madaet ha bahi pag-ulì din iniyawan nu pa hu impalambù ha nati hu baka.’

31 “Ba tuminubag si Amay din hu ‘Sigi ka dà dini ta kanak daw sa alan ha mga butang ku ikaw daan. 32 Angayan ha malipay ki ta saini ha manghud nu iling hu minatay en ba iman nabanhaw dà daw nalaag en ba iman nakaulì dà.’ ”

Sa Limbungan Ha Sinaligan

16 ¹Inikagiyan hi Jesus sa mga sumusunod din taini ha pananglitan ha tagyanaen “Amin etaw ha sapian ha amin din sinaligan hu mga butang din, ba amin migsumbung diyà ta kandin ha pinanggastu ku sinaligan sa salapì ha insalig kandin. ²Aman impaumaw haena daw ikagihi hu ‘Laus ba sa napaliman ku mahitenged ikaw? Iman ipaahà nu kanak sa listahan hu kabuhata nu hu mga insalig ku ikaw ta iman kenà kud en iyan ikaw agsaligan.’

³“Dayun su sinaligan nakahenà-henà hu ‘Inu gid sa buhaten ku ta ag-awaen ad en taini ha agalen ku? Hari a makabaug magdaru daw agkagayhà a daan tagpakilimus. ⁴Ay, iyan diay haini buhaten ku ta daw amin ku matimaan ku hurà kud asem talabahu.’

⁵“Aman inumaw din sa kada sabuwa ha nakautang duun ku agalen din. Dayun ininsaan din su sabuwa hu ‘Pila sa utang nu duun hu agalen ku?’

⁶“Tuminubag haena hu ‘Nanggatus ha lata ha lana.’

“Aman inikagiyan din hu ‘Taini su listahan hu mga utang nu. Agpas ka daw isulat sa kalimahan dà ha lata.’

⁷“Dayun ininsaan din daan su ikaduwa hu ‘Pila sa ikaw ha nutang?’

“Tuminubag daan haena hu ‘Nanggatus ha saku ha trigo.’

“Aman inikagiyan din hu ‘Isulat nu ha kawaluwan dà ha saku sa utang nu.’

⁸“Ba su matun-an haena ku agalen din nakaikagi dayun ha matatau gayed manlimbung su sinaligan din. Ta sa mga etaw ha iyan dan dà taghenhenaen sa mga butang dini ta kalibutan daan en tagpanagana hu kinahanglanan dan asem labaw pa dì hu sumusunod hu Dios. ⁹Ikagiyan ku inyu ha gamita nuy sa mga butang nuy hu pagbulig taena ha taglised ta daw asem ku malugay ha hari nuy en magamit sa mga butang nuy amin gihapun bales inyu diyà ta langit.

¹⁰“Saena ha agkasaligan hu atiyuay ha mga butang agkasaligan daan hu madakel, ba sa agpanlimbung hu atiyuay ha mga butang manlimbung gayed

daan hu mga butang ha madakel. ¹¹Aman ku harì kaw agkasaligan hu mga butang duun taini ha kalibutan harì daan isalig hu Dios inyu sa laus ha katigayunan diyà ta langit. ¹²Daw ku harì kaw masaligan hu pagtanul taena ha mga butang hu lain en ha etaw harì kaw daan ilahan hu mga butang.

¹³“Harì gayed mabaluy ha sa etaw daruwa sa agalen din ta palanggaen din sa sabuwa ba sa sabuwa kuntrahe din, alimahan din sa sabuwa ba sa sabuwa ipatayà din. Sa etaw ha iyan din dà minahal sa katigayunan din harì gayed mahimu ha mahalen din daan sa Dios.”

Mga Lalang Hi Jesus

(Lucas 16:14-18; Mateo 11:12-13; 5:31-32; Marcos 10:11-12)

¹⁴Sa mga Fariseo ha balimbayaan hu salapì bà dà migpatawahà su mapaliman dan haena sa inikagi hi Jesus. ¹⁵Ba inikagiyan sidan hi Jesus hu “Tagpabantug kaw ngaay hu mga etaw ba natun-an hu Dios sa mga henà-henà nuy. Sa tagtuuwan hu mga etaw ha iyan mapuslanan dini ta kalibutan saena agtambagan hu Dios.

¹⁶“Sa Kasuguan daw sa lalang hu Dios pinaagi hu mga propita duun dà nataman hu pagpakauma hi Juan ha Bautista. Sugud taena tigsangyaw sa Maayad ha Tultulanen mahitenged hu pagharì hu Dios daw agepegesen ngaay hu mga etaw ha magharì en haena. ¹⁷Malumu pa ha mahanaw sa langit daw sa kalibutan dì hu Kasuguan ha maalatan hu bisan atiyuay.

¹⁸“Saena ha ag-endaan din sa asawa din daw mangasawa hu lain ha bahi makapanapaw, daw sa umasawa ku bahi ha inendaan makapanapaw daan.

Sa Sapián Daw Si Lazaro

¹⁹“Amin etaw ha sapián tungkay ha migpinaksuy hu tungkay mahal daw aldaw-aldaw hayahay gayed sa pagtimà din. ²⁰Ba diyà ta pultahan taena ha balay din amin duun etaw ha makaluluuy gayed tungkay ha tagngaranan ki Lazaro. Nalekep sa lawa hi Lazaro hu kaluli ²¹daw agkabayà gayed ngaay ha makakaen hu bisan mga mumu dà duun hu lamisa taena ha sapián. Su tagtimaay haena diyà ta guwà inamul-amulan hu mga asu daw dilai sa mga kaluli din.

²²“Hurà kalugay minatay su makaluluuy ba inuwit haena hu mga balinsuguen hu Dios diyà ki Abraham. Dayun minatay daan su sapián daw inlebeg. ²³Diyà ta Kamatayan tag-antus haena hu tungkay masakit. Huminangad haena daw naahà din si Abraham diyà ta kadiyuan daw si Lazaro sa diyà daan ta ubay din. ²⁴Aman nangumaw haena hu ‘Apù ku ha Abraham, kahid-uwi a ikaw daw sugua si Lazaro ha teleben din sa tuldù din duun hu wahig daw ipatulù dini ta bàbà ku ta tag-antus a gayed dini taini ha hapuy.’

²⁵“Ba tuminubag si Abraham hu ‘Apù, henhenaa nu ha su diyà ka pa ta kalibutan hayahay gayed sa pagtimà nu ba si Lazaro mig-antus. Iman

si Lazaro malipayen hu kandin ba sikaw tag-antus ka. ²⁶Daw kenà hayan iyan dà ta amin pa nakaelang kanuy ha hurà taw duun ig-agi.’

²⁷“Su sapian bà dà paman nakaikagi ha ‘Ku iyan diay hayana hangyuen ku ikaw, Apù, ha suguen nu si Lazaro duun hu balay hi Amay ku ²⁸ta amin ku pa lalima ha suled daw patultuli sidan kandin ta daw harì sidan makalupug kanak duun taini ha banuwa hu kasakitan.’

²⁹“Ba uminikagi si Abraham hu ‘Kenà en kinahanglan ta amin en diyà lalang hu Dios ha insulat hi Moises daw hu mga propita. Iyan en haena palilimanan dan.’

³⁰“Ba tuminubag su sapian hu ‘Apù ku ha Abraham, harì sidan magpaliliman taena ba ku amin ngaay mabanhaw daw dumiyà ta kandan maghinulsul gayed sidan.’

³¹“Uminikagi si Abraham ha ‘Ku harì sidan magpaliliman hu lalang hu Dios ha insulat hi Moises daw hu mga propita harì gayed daan sidan tumuu bisan pa ku amin dumiyà ha minatay en ba nabanhaw dà.’ ”

Sa Agkahimu Ha Panulay

(Lucas 17:1-3; Mateo 18:6-7,21-22; Marcos 9:42)

17 ¹Inikagiyan hi Jesus sa mga sumusunud din hu “Sa panulay ha igpakasalà hu etaw iyan en haena bagad dini ta kalibutan, ba kahid-u gayed taena ha iyan agkahimu ha panulay. ²Maayad pa ngaay ku ihiket en sa lieg din duun hu adagi ha batu daw leneda diyà ta dagat di sa mahimu haena ha iyan igpakasalà hu duma ha mga etaw. ³Aman magbantay kaw gayed.

“Ku amin nuy duma ha nakasalà baldenga haena na ku maghinulsul pasayluwa nuy. ⁴Bisan ku kapitu en makasalà duun hu nangkaaldaw ba pasayluwen nuy gihapun ku manayù hu pasaylu.”

Sa Pagtuu

⁵Uminikagi su mga apostoles hu “Ginuu, isabi sa pagtuu day.”

⁶Ba inikagiyan sidan hi Jesus ha “Ku sa pagtuu nuy iling dà kaatiyù hu lisu hu mustasa mahimu en ha suguen nuy hayana sa adagi ha kayu ha humalin diyà ta dagat na makahalin gayed.

Sa Talabahu Hu Suluguen

⁷“Ku amin etaw ha amin din suluguen ha migdaru daw ku tag-alima ba hu karniro harì mabaluy ha ku makauli bà dà haena ipakaen hu agalen din. ⁸Ta saena ikagiyan hu agalen din ha ‘Mag-ilis ka daw sugbahi a. Ku makapenga a kumaen human ka daan kaen.’ ⁹Daw saena kenà en kinahanglan ha dayeen pa hu agalen din ta bà dà haena migtuman hu talabahu din. ¹⁰Iling daan inyu ku mapengahan nuy sa impabuhat hu Dios inyu harì kaw tagpabantug ba henhenaen nuy ha bà kaw dà suluguen hu Dios ha migtuman hu katengdanan nuy.”

Sa Pagbulung Hu Sampulù Ha Sanglahen

¹¹ Su taghipanaw en si Jesus payanaen diyà ta Jerusalem diyà nakaagi ta dulunà ta mga probincia ta Samaria daw ta Galilea. ¹² Su makauma haena duun hu sabuwa ha banuwa sinal-aw hu sampulù ha mga sanglahen, ba migpadiyù dà sidan ¹³ daw nangumaw sidan ha tagyanaen “Jesus ha Ginuu, kahid-uwì kay man ikaw.”

¹⁴ Su maahà sidan hi Jesus inikagiyan din sidan ha “Dumuun kaw taena ha mga sinaligan hu paghalad ta daw maahà kaw kandan.” Su daw pa sidan tagdiyà nangaulian en sidan.

¹⁵ Sa sabuwa kandan su maahà din ha naulian en luminikù dà diyà ki Jesus daw kuminulàhì ha tagdayè hu Dios. ¹⁶ Luminuhud haena duun hu atubangan hi Jesus daw migpasalamat. Saena ha etaw kenà Judio ba taga-Samaria.

¹⁷ Ininsaan haena hi Jesus hu “Dì ba sampulù kaw man sa nangaulian? Hindu en diay su siyam ha mga duma nu? ¹⁸ Imbà iyan ka dà sa kenà Judio nakalikù dini hu pagdayè hu Dios?” ¹⁹ Dayun inikagiyan haena hi Jesus hu “Hipanaw kad ta sa ingkaulì nu iyan sa pagsalig nu kanak.”

Sa Paglikù Hu Suled Hu Kaet-etawan (Lucas 17:20-37; Mateo 24:23-28, 37-41)

²⁰ Amin panahun ha ininsaan hu mga Fariseo si Jesus ku kan-u agkatuman sa pagharì hu Dios duun hu kaet-etawan. Tuminubag si Jesus hu “Sa pagharì hu Dios harì ta agkaahà ²¹ daw harì haena mabaluy ha magyanaen sa mga etaw hu ‘Taini en’ daw ‘Diyà en’ ta sa pagharì hu Dios duun dà hu gahinawa hu etaw.”

²² Dayun inikagiyan hi Jesus sa mga tinun-an din hu “Makauma sa panahun ha agkabayà kaw gayed ku lumikù a dini siak sa Suled hu Kaet-etawan ba harì pa haena matuman. ²³ Amin asem mag-ikagi hu ‘Diyà en’ daw ‘Taini dà’ ba harì kaw agsunud kandan. ²⁴ Ta siak sa Suled hu Kaet-etawan sa paglikù ku agkailing hu kilat ha pakailaw ta tibuuk ha kalibutan daw agkaahà hu alan ha kaet-etawan. ²⁵ Ba sa harì pa haena makauma amin pa madakel ha mga alantusen ku daw pagtameyesen a hu mga etaw.

²⁶ “Sa paglikù ku asem siak sa Suled hu Kaet-etawan mailing hu panahun hi Noe ²⁷ ha sa mga etaw bà dà tagkaenà daw tag-inumà daw namangasawa hangtud en ha sumineled si Noe duun ku arka. Dayun piglenepan sa tibuuk ha kalibutan aman alan sidan nangalemes.

²⁸ “Iling daan hu panahun hi Lot ha sa mga etaw migkaenà daw mig-inumà, namalit daw migbabaligyà, namamula daw migbabalay. ²⁹ Ba su umawà en si Lot diyà ta Sodoma sa alan ha mga etaw nahulugan hu hapuy daw asupri aman nangamatay sidan.

³⁰ “Iling taena sa paglikù ku siak sa Suled hu Kaet-etawan. ³¹ Duun asem taena ha panahun sa mga etaw diyà ta atep ta balay dan harì en

lumugnà hu pagtimù hu mga butang dan, daw sa diyà ta uma harì en daan umulì. ³²Henhenaa nuy sa asawa hi Lot sa lumininglì. ³³Bisan sin-u sa agkanugun hu kinabuhì din matay dà gihapun, ba saena ha tagsunud kanak bisan duun hu kamatayen mailahan hu kinabuhì ha hurà din katapusan. ³⁴Ikagiyeen ku inyu ha duun asem taena ha panahun ku amin daruwa ha taghumbà matimù sa sabuwa ba sa sabuwa makatabun. ³⁵Iling daan hu daruwa ha bahi ha tagpanggaling matimù sa sabuwa ba sa sabuwa makatabun. ³⁶Ku amin daruwa ha maama diyà ta uma sa sabuwa matimù ba sa sabuwa makatabun.”

³⁷Ininsaan dan si Jesus hu “Ginuu, hindu haini agkahitabù?”

Tuminubag si Jesus ha “Ku hindu duun sa mga minatay duun daan tag-amul-amul sa mga wakwak.”

Sa Hangyù Hu Bahi Ha Balu

18 ¹Inikagiyan hi Jesus sa mga tinun-an din taini ha pananglitan ta daw matun-an dan ha kinahanglan gayed ha harì sidan magluya hu pag-ampù. ²“Duun hu sabuwa ha banuwa amin maghuhukum ha hurà din kahaldek hu Dios daw hurà din daan agtahuran ha etaw. ³Amin daan diyà balu ha bahi ha taglikù-likù diyà ta kandin hu paghangyù ha ‘Buligi a ikaw ta amin agsabà kanak.’

⁴“Su anay saena ha maghuhukum hurà gayed magpaliliman. Ba su malugay en nakahenà-henà hu ‘Bisan pa ku harì a agkahaldek hu Dios daw hurà ku daan agtahuran ha etaw ⁵ba tumenged ta saini ha balu ha bahi sigi dà tagsamuk-samuk kanak buligan kud en ta daw harì makaglikù-likù dini.’”

⁶Dayun uminikagi si Jesus hu “Henhenaa nuy sa inikagi taena ha maghuhukum bisan ku kenà haena matareng ha etaw. ⁷Harì ba buligan gayed hu Dios sa mga pinilì din ha sigi dà tag-ampù aldaw daw ku daleman? Magyawatà ba haena hu pagbulig din? ⁸Ikagiyeen ku inyu ha sagunà din dà gayed sidan buligan. Ba asem ku lumikù a dini ta kalibutan siak sa Suled hu Kaet-etawan amin pa ba gid sumalig kanak?”

Sa Pag-ampù Hu Fariseo Daw Hu Manunukut Hu Buhis

⁹Inikagi pa hi Jesus haini ha pananglitan taena ha mga etaw ha tagsalig hu pagkamatareng dan ba agpakaminus hu duma ha mga etaw. ¹⁰“Amin daruwa ha etaw ha duminuun ku Timplo hu pag-ampù, sa sabuwa Fariseo daw sa sabuwa manunukut hu buhis. ¹¹Saena ha Fariseo mig-ampù ha tagyanaen ‘Dios ha Magbabayà hu alan, tagpasalamatan ku ikaw ta harì a agkailing hu duma ha mga etaw ha agpanlimbung daw kenà matareng daw mananapaw, daw kenà a daan iling taini ha manunukut hu buhis. ¹²Kadaruwa a salang hu pagkaen duun hu nangkasimana daw ig-ila ku daan sa ikasampulù hu alan ha agkatimù ku.’

¹³ “Ba su manunukut hu buhis diyà dà tuminiyadeg ta suyuk. Duminunghuy ta agkaguul gayed hu mga salà din daw mig-ampù ha tagyanaen ‘Dios ha Magbabayà hu alan, kahid-uwi a ikaw sa makasasalà.’

¹⁴ “Ikagiyen ku inyu ha saini uminuli ha napasaylu en sa mga salà din dì taena ha Fariseo. Ta bisan sin-u sa tagpalabaw-labaw igpaubus ba saena ha tagpaubus igpatangkaw.”

Si Jesus Daw Sa Atiyuay Ha Mga Batà

(Lucas 18:15-17; Mateo 19:13-15; Marcos 10:13-16)

¹⁵ Amin mga etaw diyà ha mig-uwit hu tungkay pa atiyuay ha mga batà ta daw madampà hi Jesus. Su maahà haena hu mga tinun-an din binaldeng dan sidan. ¹⁶ Ba si Jesus minikagi hu “Ipaubay dini ta kanak sa mga batà daw harì nuy sidan agbaldenga, ta sa mga etaw ha iling taini ha mga batà iyan tagharian hu Dios. ¹⁷ Laus gayed sa ag-ikagiyen ku inyu ha sa harì agkabayà ha pagharian hu Dios iling hu pagtuu taini ha batà saena harì pagharian hu Dios.”

Sa Sapihan Ha Punuan

(Lucas 18:18-30; Mateo 19:16-30; Marcos 10:17-31)

¹⁸ Amin punuan hu mga Judio ha nanginginsà ki Jesus hu “Maayad ha Manunudlù, inu man sa kinahanglan ha buhaten ku ta daw mailahan a hu kinabuhì ha hurà din katapusan?”

¹⁹ Tuminubag si Jesus hu “Imbà a ikaw umawa ha maayad? Hurà gayed maayad ba iyan dà sa Dios. ²⁰ Natun-an nud sa Kasuguan hu Dios ha tagyanaen ‘Harì ka manapaw daw harì ka mangimatay, harì ka daan manakaw daw harì ka magbutang-butang daw tahura daan sa mga laas nu.’ ”

²¹ Minikagi haena sa etaw hu “Binuhat kud en hayana sugud dà su atiyuay a pa.”

²² Su mapaliman haena hi Jesus inikagiyan din hu “Amin pa gayed sabuwa ha hurà nu kabuhat. Ipamaligyà sa alan ha mga butang nu dayun sa halin taena ipan-ila duun hu mga makaluluuy ta daw magsapian ka diyà ta langit. Ku mapengahan nu haini lumikù ka dini daw sunud ka kanak.”

²³ Su mapaliman ku punuan su inikagi hi Jesus naguul gayed haena ta madakel tungkay sa mga katigayunan din.

²⁴ Uminahà si Jesus diyà ta kandin daw ikagi hu “Malegen tungkay ha maharian hu Dios sa etaw ha sapihan. ²⁵ Malumu pa hu kamilyo sa paglusut duun hu pusu hu dagum dì hu sapihan ha maharian hu Dios.”

²⁶ Su mapaliman haena hu mga etaw nanginginsà sidan hu “Sin-u dà diay sa mailahan hu kinabuhì ha hurà din katapusan?”

²⁷ Tuminubag si Jesus hu “Sa harì agkabaluy hu etaw agkahimu hu Dios.”

²⁸ Minikagi si Pedro diyà ki Jesus hu “Inawaan day sa alan ta daw makasunud kay ikaw.”

²⁹Inikagiyan sidan hi Jesus hu “Laus gayed sa ag-ikagiyan ku inyu ha bisan sin-u sa inawaan din sa balay din, sa asawa din daw sa mga suled din, sa mga laas din daw sa mga batà din tumenged ta tagharian hu Dios, ³⁰bisan iman ha panahun makadawat en gayed hu madakel pa dî taena ha inawaan din daw amin din daan kinabuhì ha hurà din katapusan.”

Sa Ikatulu Ha Pag-ikagi Hi Jesus Mahitenged Hu Kamatayan Din
(*Lucas 18:31-34; Mateo 20:17-19; Marcos 10:32-34*)

³¹Tinabis hi Jesus sa mga tinun-an din daw ikagiya hu “Tagdiya kuy en iman ta Jerusalem daw diya matuman sa alan ha insulat hu mga propita ha maul-ulan ku siak sa Suled hu Kaet-etawan. ³²Itugyan a duun hu kenà mga Judio ha magtameyes kanak. Pagagayhaan a daw ileban a daan kandan, ³³lagkutan a dayun himatayan a kandan. Ba duun hu ikatulu ha aldaw mabanhaw a dà.”

³⁴Hurà gayed kasabut hu mga tinun-an din haena sa inikagi hi Jesus ta sa kahulugan taena nakalilung diya ta kandan aman hurà dan katun-i ku inu sa tagsubayen din.

Sa Pagbulung Hu Buta
(*Lucas 18:35-43; Mateo 20:29-34; Marcos 10:46-52*)

³⁵Su ubay en si Jesus diya ta Jerico amin buta ha tagpinuu diya ta kilid ta dalan ha tagpakilimus. ³⁶Su mapaliman din sa madakel ha mga etaw ha aglabay diya ta kandin nanginginsà haena ku inu sa magulub. ³⁷Inikagiyan dan hu “Ag-agi en dini si Jesus ha taga-Nazaret.”

³⁸Aman nangulahì su buta hu “Jesus ha Kaliwat hi David, kahid-uwi a ikaw.”

³⁹Binaldeng taena ha tag-una ta igpahagteng dan ngaay, ba bà dà nasi kadaging sa pangulahì din ha tagyanaen “Sikaw sa Kaliwat hi David, kahid-uwi a man ikaw.”

⁴⁰Aman tuminaleen en si Jesus daw sugù ha uwiten su buta diya ta kandin. Su makaubay en su buta diya ki Jesus ininsaan din haena hu

⁴¹“Inu man sa agkabayaan nu ha buhaten ku diyan ta ikaw?”

Tuminubag su buta hu “Ginuu, makaindan a ngaay.”

⁴²Minikagi si Jesus diya ta kandin hu “Makaindan kad ta sa ingkaulii nu iyan sa pagsalig nu kanak.” ⁴³Aman sagunà nakaindan daw duma ki Jesus ha tagdayè hu Dios. Su maahà haena hu mga etaw dinayè dan daan sa Dios.

Sa Paghinulsul Hi Zakeos

19 ¹Su taghipanaw si Jesus nakaagi diya ta Jerico. ²Amin sapian diya ha agalen hu mga manunukut hu buhis ha tagngaranan ki Zakeos. ³Agkabayaan din gayed ag-ahaa ku agkainu-inu si Jesus ba hari

din agkahimu ta madakel tungkay sa mga etaw daw mababà haena hu kandin. ⁴Aman minulalaguy diyà ta unahan daw pamanahik duun hu kayu ha sikamoro ta daw maahà din si Jesus ta duun taena ag-agi.

⁵Su makauma si Jesus diyà ta kandin huminangad haena daw ikagiya hu “Zakeos, agpas ka lugnà ta agdiya a iman ta balay nu.” ⁶Aman sagunà si Zakeos luminugnà daw malipayen ha duminawat ki Jesus.

⁷Sa alan ha mga etaw ha nakaahà taena migtamudmud ha tagyanaen “Imbà haini seled duun hu balay hu makasasalà?”

⁸Ba huminitindeg si Zakeos daw uminikagi hu “Ginuu, sa liwarà hu mga katigayunan ku ipan-ila ku iman duun hu mga makaluluuy, daw sa etaw ha nalimbungan ku su anay hu sabuwa ilikù ku haena diyà ta kandin ha haepat en.”

⁹Inikagiyan haena hi Jesus hu “Iman ha aldaw sikaw daw sa pamilya nu maluwas en ta iyan kaw laus ha mga kaliwat hi Abraham. ¹⁰Ta siak sa Suled hu Kaet-etawan Lucas 19:4-5 duminini a ta kalibutan hu pagpan-ahà taena ha nangalaag daw hu pagluwas kandan.”

Sa Tatulu Ha Sinaligan

(Lucas 19:11-27; Mateo 25:14-30)

¹¹Su tagpaliliman pa sa mga etaw inikagiyan sidan hi Jesus taini ha pananglitan ta duun taena ubay en sidan diyà ta Jerusalem daw abi dan ha sagunà en magharì sa Dios. ¹²Minikagi si Jesus hu “Amin harianen ha etaw ha duminuun hu madiyù ha banuwa ta daw mailahan diyà hu gahem hu pagkaharì. ¹³Su hurà pa haena hipanaw inamul-amul din sa sampulù ha sinaligan din daw ilahi hu tigsampilù ha salapì. Inikagiyan din sidan ha ‘Ipatigayun nuy haini taman ha makaulì a.’

¹⁴“Ba amin mga sakup din ha agsabà kandin aman su humipanaw haena pinalupugan dan hu mga sinugù sa tag-ila kandin hu gahem hu pagkaharì ta daw maikagiyan ha harì dan haena agkabayaan sa etaw ku iyan magharì kandan.

¹⁵“Ba bisan pa taena su etaw nailahan gayed hu gahem hu pagkaharì dayun uminulì.

“Su makaulì en haena impaatubang din sa pigpan-ilahan din hu salapì ta daw masusi din ku pila en sa ganansiya.

¹⁶“Su sabuwa uminubay diyà ta kandin daw ikagi ha ‘Su in-ila nu kanak ha sampulù ha salapì nakaganansiya hu nanggatus.’

¹⁷“Inikagiyan din haena hu ‘Maayad gayed tungkay sa binuhat nu. Tumenged ta kasaligan ka hu atiyuay dà ha salapì buhaten ku ikaw ha pangulu hu sampulù ha banuwa.’

¹⁸“Uminubay daan su ikaduwa ha kagi din ‘Su in-ila nu kanak ha sampulù ha salapì nakaganansiya hu kalimahan.’

¹⁹“Inikagiyan taena ha harì hu ‘Iyan ka daan pangulu hu lalima ha banuwa.’

20 “Dayun uminubay daan diyà ta kandin su sabuwa ha kagi din ‘Taini dà su salapì nu ta bà ku dà binungkusi hu panyù daw iheles. 21 Nahaldek a ikaw tumenged ta manlulupig ka ha etaw ta agtimuen nu sa kenà ikaw daw aglegtayen nu daan sa kenà ikaw ha insawed.’

22 “Inikagiyan din haena ha ‘Buang-buang ka gayed ha sinaligan. Iman sa lalang nu iyan maghukum ikaw hu silut ta natun-an nud man diay ha manlulupig a ha etaw ta agtimuen ku sa kenà kanak daw aglegtayen ku daan sa kenà kanak ha insawed. 23 Imbà nu man hurà ibangku hayana sa salapì ku ta daw maisaban ku lumikù a?’

24 “Dayun inikagiyan din haena sa tagtiyadeg diyà ta ubay din hu ‘Timua nu hayana sa salapì diyàn ta kandin daw iila duun taena ha nakatimù hu nanggatus.’

25 “Ba uminikagi sidan hu ‘Madakel en man sa kandin ha salapì.’

26 “Tuminubag haena hu ‘Ikagiyan ku inyu ha sa etaw ha amin en kandin mailahan hu tungkay pa gayed madakel, ba saena ha hurà din en hu kandin bisan su iyan-iyen din dà timuen pa gayed haena diyà ta kandin. 27 Ba sa mga sakup ku ha migsabà kanak daw harì agkabayà ha iyan a maghari kandan uwita dini ta atubangan ku daw panhimatayi.’ ”

Sa Pagdiyà Hi Jesus Ta Jerusalem

(Lucas 19:28-40; Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Juan 12:12-19)

28 Su makapenga si Jesus mag-ikagi duminayun hu paghipanaw payanaen ta Jerusalem. 29 Su ubay en diyà ta Betpage daw ta Betania diyà ta Buntud ta Olibo sinugù hi Jesus sa daruwa ha tinun-an din 30 ha tagyanaen “Umuna kaw en diyà tayà ha banuwa. Ku makauma kaw diyà maahà nuy sa intagkes ha nati hu asno ha harì pa gayed agkalulanan. Hukada nuy daw tuyuka dini. 31 Ku amin manginginsà inyu hu ‘Imbà nuy hayana agtimua?’ ikagiya nuy ha ‘Agkinahanglanen haini hu Ginuu.’ ”

32 Dayun huminipanaw haena sa sinugù daw natuman gayed sa alan ha inikagi hi Jesus. 33 Su taghukaden dan en sa hiket taena ha nati hu asno nanginginsà su tag-iya hu “Imbà nuy aghukada sa hiket tayan ha nati hu asno?”

34 Ba tuminubag sidan hu “Agkinahanglanen haini hu Ginuu.”

35 Tinuyuk dan su nati hu asno diyà ki Jesus daw binalhenan dan haena hu mga bisti dan dayun impalulan dan si Jesus duun. 36 Su tagdiyà en si Jesus ta Jerusalem binukladan hu mga etaw hu mga bisti dan sa dalan ha ag-agiyen hi Jesus.

37 Su tagtubang en say Jesus diyà ta Buntud ta Olibo sa mga etaw ha sumusunud din nangalipay, aman nangulahì sidan hu pagdayè hu Dios tumenged hu mga belenganen ha naahà dan ha binuhat hi Jesus hu kagi dan

38 “Panalanginan gayed sa Harì ha nakauma ha sinugù hu Dios.

Malinawen iman sa pagdapità hu Dios daw hu mga etaw aman dayeen gayed sa Dios diyà ta langit.”

³⁹Amin diyà duma ha mga Fariseo ha minikagi diyà ki Jesus hu
“Manunudlù, baldenga hayan sa mga sumusunud nu.”

⁴⁰Ba tinubag sidan hi Jesus hu “Ikagiyan ku inyu ha ku harì mag-ikagi
sa mga etaw iyan en haini sa mga batu magdayè kanak.”

Sa Kahid-u Hi Jesus Hu Mga Taga-Jerusalem

⁴¹Su matan-aw hi Jesus sa banuwa ta Jerusalem inagalaan din haena ⁴²ha tagyanaen “Maayad ngaay ku matun-an nuy sa paagi ha magmalinawen kaw ba iman nakalilung haena inyu. ⁴³Makauma sa panahun ha libutan kaw hu mga kuntra nuy daw hurà en inyu makapulaguy. ⁴⁴Panhimatayan kaw kandan daw sa mga batà nuy daw pandaeten dan sa alan ha mga balay nuy tumenged ta hurà nuy kakilala sa Ginuu ha migdini hu pagluwas inyu.”

Sa Pagseled Hi Jesus Ta Timplo

(Lucas 19:45-48; Mateo 21:12-17; Marcos 11:15-19; Juan 2:13-22)

⁴⁵Sumineled si Jesus diyà ta Timplo daw pan-abuga sa mga tagbabaligyà diyà. ⁴⁶Inikagiyan din sidan hu “Nakasulat en sa lalang hu Dios ha tagyanaen ‘Sa Timplo ku iyan alampuanan.’ Ba saini binuhat nuy ha kampo hu mga tulisan.”

⁴⁷Si Jesus aldaw-aldaw migtudlù duun hu Timplo. Ba sa mga labaw ha sinaligan hu paghalad daw sa mga manunudlù hu Kasuguan daw sa duma ha mga punuan nan-ahà hu paagi ha mapatay dan si Jesus, ⁴⁸ba harì dan pa haena agkahimu ta sa mga etaw agkabayà-bayà gayed tagpaliliman hu pagtudlù din.

Sa Katenged Hi Jesus

(Lucas 20:1-8; Mateo 21:23-27; Marcos 11:27-33)

20 ¹Amin aldaw ha su tagpanudlù si Jesus diyà ta Timplo mahitenged hu Maayad ha Tultulanen sa mga labaw ha sinaligan hu paghalad daw sa mga manunudlù hu Kasuguan duma hu mga magulang duminiyà ta kandin ²daw pangingsà hu “Inu sa katenged nu daw sin-u sa mig-ila ikaw hu kagahem hu pagbuhat taena?”

³Ba tinubag sidan hi Jesus hu “Ag-insaan ku daan inyu. ⁴Sin-u man sa mig-ila ki Juan ha Bautista hu kagahem hu pagbautismu? Iyan ba sa Dios daw ku etaw dà ba?”

⁵Miglalang-lalang sidan ha “Ku kagi taw iman ha iyan sa Dios insaan kuy kandin ku imbà hurà taw tuuwi si Juan. ⁶Ba ku ikagiyan taw daan ha etaw dà batuwen kuy taini ha mga etaw ta tuminuu gayed sidan ha propita si Juan.” ⁷Aman iyan dà tubag dan diyà ki Jesus sa “Hanaw ta ku hindu napuun sa kagahem din.”

⁸Minikagi si Jesus ha “Ku iyan hayana harì ku daan inyu ag-ikagiyan ku sin-u sa mig-ila kanak hu kagahem hu pagbuhat taena.”

Sa Pananglitan Mahitenged Hu Mga Tag-alima Hu Parasan
(*Lucas 20:9-18; Mateo 21:33-46; Marcos 12:1-12*)

⁹Inikagiyan hi Jesus sa mga etaw taini ha pananglitan ha tagyanaen “Amin etaw ha amin din uma ha pinamulahan hu paras dayun pinaalimahan din hu mga sinaligan daw pahiphipanaw duun hu madiyù ha banuwa hu nalugay ha panahun. ¹⁰Su bungahan en su paras sinugù din sa sabuwa ha suluguen duun ku mga sinaligan din ha tag-alima hu parasan ta daw matimù taena sa kandin ha bahin. Ba su sinugù din bà dà binunali ku mga sinaligan daw ipauli ha hurà din uwiten. ¹¹Aman sinugù din dà paman sa lain ha suluguen ba bà dan dà daan haena binunali daw pagagayhai dayun ipauli ha hurà din uwiten. ¹²Impalupug ku tag-ia ku uma sa ikatulu ha suluguen ba bà dan dà daan haena binugel daw abuga diyà ta guwà.

¹³“Dayun su tag-ia ku parasan nakahenà-henà hu ‘Inu gid sa buhaten ku? Ay, iyan en diay haini. Suguen ku sa pinalanggà ku ha batà ta tahanan dan gayed haini.’

¹⁴“Ba su maahà haena ku mga sinaligan miglalang-lalang sidan hu kagi dan ‘Iyan en haini batà hu tag-ia. Himatayan taw ta daw maangen taw en haini sa parasan.’ ¹⁵Aman inabug dan diyà ta guwà daw himatayi.

“Inu man sa buhaten taena ha tag-ia duun ku mga sinaligan din? ¹⁶Elegan din gayed sidan daw panhimatayi daan dayun su parasan paalimahan din hu lain ha mga sinaligan.”

Su mapaliman haena hu mga etaw minikagi sidan hu “Harì ngaay hayana mahitabù.”

¹⁷Ba uminahà si Jesus diyà ta kandan daw nanginginsà ha “Ku iyan hayan inu diay sa kahulugan hu insulat ha lalang hu Dios ha tagyanaen ‘Sa batu ha bà dà inlambeg ta abi hu mga tagbalay ha hurà din pulus iyan man diay mahinengdanen ta iyan pakapalig-en hu balay.’

¹⁸Saena ha makadaghà duun taini ha batu magebà gayed, daw saena daan ha mahulugan taini ha batu mabekbek gayed.”

Sa Pagbayad Hu Buhis Diyà Ki Harì Cesar
(*Lucas 20:19-26; Mateo 22:15-22; Marcos 12:13-17*)

¹⁹Sa mga manunudlù hu Kasuguan daw sa mga labaw ha sinaligan hu paghalad nan-ahà hu paagi ha madakep dan en gayed si Jesus ta natun-an dan ha iyan sidan tagsubayen ku pananglitan din, ba nahaldek daan sidan hu mga etaw.

²⁰Binantayan dan haena daw amin daan sinaligan ha iyan maniid hu pagpanginginsà ki Jesus ta tag-angat sidan ha amin din maikagi ha ikasumbung dan kandin ta daw makatugyan dan en si Jesus duun hu gobernador. ²¹Aman inikagiyan ku tagpaniid si Jesus hu “Manunudlù, natun-an day ha laus sa alan ha tag-ikagiyan nu. Hurà nu daan igpalabi

daw iyan nu dà tigtudlù sa kamatuuran mahitenged hu Dios. ²²Aman ikagiya kay ikaw ku igtugut ba hu Kasuguan taw ha magbayad kuy hu buhis diyà ki Cesar.”

²³Ba natun-an hi Jesus ha bà dan dà aglimbungì aman inikagiyan din sidan hu ²⁴“Ipaahà kanak sa salapì ha igbayad nuy hu buhis. Sin-u ha weleng daw ngaran sa nakaugsak duun taini ha salapì?”

Tuminubag sidan hu “Iyan si Cesar sa Harì ta Roma.”

²⁵Dayun inikagiyan sidan hi Jesus ha “Ku kandin diay haini kinahanglan ha iila nuy diyà ki Cesar sa buhis daw iila nuy daan duun hu Dios sa kandin ha bahin.”

²⁶Saena ha tagpaniid ki Jesus hurà gayed makaahà hu katarengan ha makasumbung dan tumenged hu inikagi din duun hu kaet-etawan. Nangabeleng sidan hu mga tubag hi Jesus aman bà dà sidan nakaghagteng.

Sa Katudluanan Mahitenged Hu Pagkabanhaw
(*Lucas 20:27-40; Mateo 22:23-33; Marcos 12:18-27*)

²⁷Amin mga Saduceo ha duminiyà ki Jesus. Saini ha mga etawa harì agtuu ha mabanhaw sa etaw ²⁸aman inikagiyan dan si Jesus hu “Manunudlù, sa Kasuguan hi Moises tagyanaen ‘Ku matay sa maama ba hurà pa sidan pamatà ki Asawa din kinahanglan ha sa suled taena ha maama asawahen din su bahi ha nabalù ta daw ku magbatà sidan kaliwat pa haena ku suled din ha minatay.’ ²⁹Su anay amin dini pitu ha migsusuled ha pulus maama. Sa kamagulangan kandan nangasawa ba hurà pa sidan pamatà na minatay en. ³⁰⁻³¹Aman inasawa ku manghud din su bahi ha nabalù ba saena ha maama hurà en daan sidan pamatà na minatay en daan hangtud ha su migsusuled alan nakaasawa ku bahi ba alan daan minatay. ³²Dayun minatay daan su bahi. ³³Ku mabanhaw asem sa nangamatay sin-u man sa laus ha asawa ku bahi sa pulus en man nakaasawa kandin su pitu ha migsusuled?”

³⁴Ba inikagiyan sidan hi Jesus hu “Sa mga etaw iman taini ha panahun tagpangasawa daw tagpaasawa, ³⁵ba saena ha ag-isipen hu Dios ha angayan ha mabanhaw asem daw magtimà diyà ta langit harì en tag-aasawa ³⁶ta mailing en sidan hu mga balinsuguen hu Dios daw mga batà en daan sidan hu Dios ha nabanhaw aman harì en sidan matay. ³⁷Mahitenged hu pagkabanhaw taena ha mga minatay bisan ganì si Moises migsulat hu inikagi kandin hu Dios duun ku tagkalegdeg ha sampinit ha tagyanaen ‘Iyan a Dios ha tagsimbahen hi Abraham daw hi Isaac daw hi Jacob.’ ³⁸Kenà haena Dios hu mga minatay ba Dios hu mga bubuhay ta duun hu Dios bubuhay sa alan.”

³⁹Amin mga manunudlù hu Kasuguan ha minikagi hu “Manunudlù, maayad gayed sa tubag nu.” ⁴⁰Inikagi dan haena ta hurà en kandan nakaamel hu pagpanginginsà kandin.

Sa Mesiyaas Ha Kaliwat Hi David

(Lucas 20:41-44; Mateo 22:41-46; Marcos 12:35-37)

⁴¹Ininsaan hi Jesus su mga manunudlù hu Kasuguan hu “Imbà agkaikagi hu mga etaw ha su Mesiyaas iyan kaliwat hi David? ⁴²Ta si David migsulat duun hu mga Salmo ha tagyanaan

‘Inikagiyan hu Dios sa Ginuu ku ha “Dini ka pinuu ta kawatan ku ⁴³hangtud ha madaeg ku sa mga kuntra nu.” ’

⁴⁴Ku inikagi hi David ha Ginuu din su Mesiyaas, imbà kabuhat din dà paman haena ha kaliwat?”

Sa Mga Tagpasibù-sibù Ha Mga Etaw

(Lucas 20:45-47; Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40)

⁴⁵Su tagpaliliman pa sa mga etaw inikagiyan hi Jesus sa mga tinunan din hu ⁴⁶“Magbantay kaw taena ha mga manunudlù hu Kasuguan. Tagpaaluhà sidan pinaagi hu mga pinaksuy dan ha magayad daw agkalipay sidan ku tahuran hu mga etaw duun hu baligyaanan. Ku diyà sidan ta simbahan iyan dan agkabayaan sa madagway ha pinun-ayà, daw ku duun sidan hu taggastu agkabayaan dan daan ha iyan sidan una igpakaen. ⁴⁷Aglupigan dan daan sa mga balu ha bahi daw ag-agawen dan sa mga katigayunan taena, dayun agtambunan dan sa madaet ha mga buhat dan pinaagi hu pag-ampù ha malugayad. Tumenged taini adagi gayed sa silut kandan.”

Sa Halad Hu Balu Ha Bahi

(Lucas 21:1-4; Marcos 12:41-44)

21 ¹Su diyà si Jesus ta Timplo naahà din sa mga sapian ha mighulug hu halad dan ha salapì duun hu talaguay diyà. ²Amin daan naahà din ha balu ha bahi ha makaluluuy saena mighulug hu halad din ba daruwa dà ha sintabos. ³Minikagi si Jesus hu “Laus gayed sa ag-ikagiyan ku inyu ha sa in-ila taini ha balu ha bahi labaw pa di hu inhalad taena ha duma. ⁴Ta sa inhalad dan subra dà hu mga katigayunan dan ba saini ha balu bisan ku tungkay makaluluuy ba in-ila din sa iyan-iyen dà ha salapì din.”

Sa Pakauma Ha Pasipala

(Lucas 21:5-24; Mateo 24:1-28; Marcos 13:1-23)

⁵Amin mga duma hi Jesus ha migdayè hu mga dayan-dayan ku Timplo ta binuhat haena pinaagi hu mga mahalen ha batu daw duma pa ha mga dayan-dayan ha inhalad hu mga etaw duun hu Dios. Ba inikagiyan sidan hi Jesus hu ⁶“Makauma gayed sa panahun ha sa agkaahà nuy iman duun taini mangadaet ta sa imbalay taini ha mga batu hurà gayed duun sabuwa ha harì matempag.”

⁷Ininsaan dan haena hu “Manunudlù, kan-u haena agkatuman daw inu sa mga timaan ha madani en haena matuman?”

⁸Tuminubag si Jesus hu “Magbantay kaw ta daw harì kaw malimbungan hu bisan sin-u ta madakel asem sa makadini ha mag-ikagi hu ‘Iyan a su Mesiyas’ daw mag-ikagi daan ha ‘Ubay en sa katapusan hu panahun.’ Ba harì kaw gayed agsunud kandan. ⁹Ku mapaliman nuy asem sa mga gira daw sa mga kagubut harì kaw agkahaldek. Kinahanglan ha mahitabù haena ba kenà pa iyan katapusan hu panahun.”

¹⁰Dayun minikagi si Jesus diyà ta kandan hu “Magsasabà sa mga nasud daw sa mga ginharian. ¹¹Maglinug hu mabis-ay daw makauma daan sa kauhul daw sa mga dalu ha pakapatay duun hu migkalain-lain ha lugar, daw amin daan maahà diyà ta langit ha pinakahalhaldek ha mga timaan.

¹²“Ba sa harì pa haena mahitabù dakepen kaw daw pasipalahan kaw. Itugyan kaw daan kandan duun hu maghukum inyu duun hu mga simbahan daw mapurisu kaw. Ipaatubang kaw daan duun hu mga harì daw hu mga gubernador tumenged hu pagtuu nuy kanak. ¹³Ba iyan haena paagi ha matultul a inyu diyà ta kandan. ¹⁴Harì kaw agkasamuk ku in-inuwen nuy pagpangatarengan ¹⁵ta agtudluan ku asem inyu hu ipanubag nuy daw ag-ilahan ku inyu hu katatau ta daw harì kaw madaeg hu mga kuntra nuy. ¹⁶Bisan sa mga laas nuy daw sa mga suled nuy, sa mga kadumahan nuy daw sa mga amigu nuy itugyan kaw kandan daw sa duma daan inyu himatayan dan. ¹⁷Kuntrahen kaw hu kaet-etawan tumenged kanak. ¹⁸Bisan pa ku mahitabù haena ba hurà gayed maalat ha bisan nangkalegas ha buhuk diyan ta ulu nuy. ¹⁹Ku harì kaw umendà hu pagtuu nuy mailahan kaw hu kinabuhì ha hurà din katapusan.

²⁰“Ku maahà nuy asem ha sa Jerusalem paglibutan en hu mga sundalu matun-an nuy dayun ha laus en haena madaetan. ²¹Duun asem taena ha panahun sa mga etaw diyà ta Judea mamamulaguy duun hu bubungan, sa mga etaw dini ta Jerusalem gumuwà duun taini daw saena ha duun hu ubayà ha mga banuwa harì sumeled dini ta Jerusalem. ²²Ta iyan en haini panahun ha silutan hu Dios sa mga kaet-etawan ta daw matuman sa insulat ha lalang din. ²³Pinakahaluhid-u gayed sa mga agkangabedes daw saena ha amin din pa igpasusu duun taena ha panahun. Malegen gayed sa alantusen ta sa silut hu Dios makauma duun hu alan ha kaet-etawan. ²⁴Sa duma mangamatay pinaagi hu magalang daw sa duma mabihag duun hu mga madiyù ha nasud. Sa Jerusalem takunaan hu kenà mga Judio taman ha mauma sa panahun ha matuman sa tagnà mahitenged kandan.

Sa Paglikù Hi Jesus

(Lucas 21:25-33; Mateo 24:29-44; Marcos 13:24-37)

²⁵“Amin asem mga timaan ha belenganen duun hu aldaw daw hu bulan daw hu mga bituen. Mangahaldek gayed sa kaet-etawan dini ta kalibutan

ta mapaliman dan sa dagulus ta dagat daw hu mga baled. ²⁶Sa mga etaw luyahan gayed hu kahaldek dan ku inu sa mahitabù ta kalibutan ta mahuyung sa kalangitan. ²⁷Duun asem taena siak sa Suled hu Kaet-etawan maahà a ha magbulus diyà tayà ha gabunan ha magpangaluanlag daw maahà daan sa pagkagamhanan ku. ²⁸Ku magsugud en asem haena harì kaw agkahaldek ta ubay en sa paglibri inyu hu Dios.”

²⁹Dayun inikagiyan sidan hi Jesus taini ha pananglitan ha tagyanaen “Ahaa nuy sa mga kayu iling hu igira. ³⁰Ku lumabung en haena agkatun-an nuy ha madani en sa gulabung. ³¹Iling daan taena ku maahà nuy asem ha matuman en sa alan ha inikagi ku inyu matun-an nuy ha ubay en sa pagharì hu Dios.

³²“Laus gayed sa ag-ikagiyan ku inyu ha harì pa alan matay sa mga etaw maamin en haena matuman. ³³Mahanaw pa sa langit daw sa kalibutan ba sa mga lalang ku harì gayed mahanaw.

³⁴“Magbantay kaw gayed ha harì kaw bà dà kasamuk hu pagtimà nuy duun taini ha kalibutan daw harì kaw bà dà magpasibelengà ta tigkan makauma sa Aldaw hu Paghukum iling hu lit-ag. ³⁵Saena makauma gayed duun hu alan ha kaet-etawan ha tagtimà dini ta kalibutan. ³⁶Aman magbantay kaw gayed daw sigi kaw dà mag-ampù ta daw harì kaw luyahan ku makauma en sa mga hitabù daw harì kaw magayhaan duun hu atubangan ku siak sa Suled hu Kaet-etawan.”

³⁷Aldaw-aldaw nanudlù si Jesus duun ku Timplo. Ku daleman agdiyà ta Buntud ta Olibo hu pagtiduga ³⁸daw agselem dà sa mga etaw agdiyà ta Timplo hu pagpaliliman kandin.

Sa Paglalang-lalang Hu Kadakepa Ki Jesus

(Lucas 22:1-6; Mateo 26:1-5,14-16; Marcos 14:1-2,10-11; Juan 11:45-53)

22 ¹Su ubay en sa panahun ha agsaulugen sa Pagkaen hu Supas ha Hurà duun Igpatulín daw Aldaw daan hu Paglabay ²sa mga labaw ha sinaligan hu paghalad daw sa mga manunudlù hu Kasuguan nan-ahà hu paagi ha mapatay dan si Jesus ta agkahaldek sidan hu mga etaw. ³Dayun si Judas ha tagngaranan daan ki Iscariote ha sabuwa duun ku sampulù daw daruwa ha mga tinun-an hi Jesus inulinan hi Satanas. ⁴Aman duminuun hu mga labaw ha sinaligan hu paghalad daw hu mga kapitan hu bantay taena ha Timplo daw nakiglalang ku in-inuwen din paglimbung ki Jesus. ⁵Nangabayà-bayà gayed sidan daw migsasabut ha ag-ilahan dan si Judas hu salapì. ⁶Uminuyun daan si Judas dayun nan-ahà hu paagi ha makatugyan din si Jesus diyà ta kandan ha harì matun-an hu mga etaw.

Sa Pagsaulug Hi Jesus Duma Hu Mga Tinun-an Din

(Lucas 22:7-13; Mateo 26:17-25; Marcos 14:12-21; Juan 13:21-30)

⁷Nakauma sa panahun ha agsaulugen sa Pagkaen hu Supas ha Hurà Duun Igpatulín ha iyan daan panahun hu paghalad hu nati ha karniro

hu pagsaulug taena ha Aldaw hu Paglabay. ⁸Aman si Pedro daw si Juan sinugù hi Jesus hu kagi din “Dumiyà kaw daw andama sa igpanihapun taw hu pagsaulug hu Aldaw hu Paglabay.”

⁹Nanginginsà sidan ki Jesus hu “Hindu sa agkabayaan nu ha elegan day hu pagpangandam taena?”

¹⁰Tuminubag si Jesus ha “Dumiyà kaw ta banuwa daw ku masal-aw nuy sa etaw ha tag-uwit hu bangà ha tinaguan hu wahig, lumupug kaw kandin duun hu balay ha agseledan din. ¹¹Dayun ikagiya sa tagibalay hu ‘Sa Manunudlù agpanginginsà ku hindu duun tag-amul-amul hu pagpakigsalu hu mga tinun-an din ta tagsaulug.’ ¹²Ipaahà din dayun inyu sa maluag ha kwarto diyà ta latun taena ha balay din ha inandaman en hu mga galamiten hu pagkaen na duun kaw taena pangandam.”

¹³Duminiyà haena sa mga tinun-an daw natuman gayed sa alan ha inikagi hi Jesus. Aman nangandam sidan hu pagkaen taena ha pagsaulug.

Sa Panihapun Hu Ginuu

(Lucas 22:14-23; Mateo 26:26-30; Marcos 14:22-26; 1 Corinto 11:23-25)

¹⁴Su mapengahan en haena mininuu si Jesus daw sa mga tinun-an din hu pagkaen. ¹⁵Dayun inikagiyan sidan hi Jesus hu “Agkabayà a gayed pakigsalu inyu taini ha pagsaulug sa harì a pa mag-antus ¹⁶ta ikagiyan ku inyu ha daw ad en asem isab agkaen taini ku buhaten dà duun hu tagharian hu Dios.”

¹⁷Tuminimù si Jesus hu tasa daw ampui dayun inikagiyan din sidan hu “Bahina nuy haini ¹⁸ta ikagiyan ku inyu ha daw ad en asem isab ag-inum hu binu ku magharì en sa Dios.”

¹⁹Tinimù din su supas daw ampui, dayun pinangebing din haena daw ipan-ila kandan ha tagyanaen “Iyan en haini lawa ku ha ighalad para inyu. Kan-a nuy haini daw sigi nuy dà pagbuhaten hu paghenà-henà kanak.”

²⁰Su makapenga sidan kumaen in-ila din kandan su tasa daw ikagi hu “Iyan en haini langesa ku ha igpamalas hu mga salà nuy ha iyan timaan hu bag-u ha kasabutan hu Dios daw hu kaet-etawan.

²¹“Sa etaw ha maglimbung kanak dini en iman ta kanuy. ²²Siak sa Suled hu Kaet-etawan matay a gayed sumalà hu katuyuan hu Dios ba kahid-u gayed hu etaw ha maglimbung kanak.”

²³Dayun migpainsaay sidan ku sin-u kandan sa maglimbung kandin.

Sa Labaw

²⁴Migsawalà su mga tinun-an hi Jesus ku sin-u kandan sa labaw.

²⁵Ba inikagiyan sidan hi Jesus hu “Natun-an nuy en ha sa mga hari hu kenà mga Judio iyan tagbayà hu mga sakup dan, daw sa mga pangulu

agkabayà ku dayeen ha iyan nakabulig hu mga sakup dan. ²⁶Ba saena hari mahimu diyan ta inyu ta kinahanglan ha sa labaw inyu iyan sa iling hu kinamanghuran daw sa agkabayà ha mabuhat ha agalen iyan sa iling hu suluguen hu alan. ²⁷Sin-u man sa labaw? Iyan ba sa bà dà agpinuu daw kaen daw ku iyan ba sa tagtangel? Iyan gayed sa agpinuu daw kaen. Ba siak iling a hu suluguen nuy. ²⁸Iyan kaw gayed mga duma ku duun hu alan ha mga alantusen. ²⁹Aman iling ha sinaligan a hu Dios ha Amay ku hu paghari agsaligan ku daan inyu hu paghari. ³⁰Ku maghari a asem makigsalu kaw kanak daw paharian ku inyu sa sampulù daw daruwa ha kaliwatan hi Israel.”

Sa Pag-ikagi Hi Jesus Mahitenged Hu Paglimud Hi Pedro

(Lucas 22:31-34; Mateo 26:31-35; Marcos 14:27-31; Juan 13:36-38)

³¹Si Simon Pedro inikagiyan hi Jesus hu “Magpaliliman ka, Simon. Tinugutan en hu Dios si Satanás ha sulayen kaw kandin ta daw maahà ku iling dà ba hu ukap sa pagtuu nuy. ³²Ba inampuan ku ikaw, Pedro, ha sa pagsalig nu hari maawà. Ku maglig-en en sa pagtuu nu ipalig-en daan sa pagtuu hu mga duma nu.”

³³Dayun tuminubag si Pedro hu “Ginuu, andam ad en hu pagduma ikaw diyà ta purisuwan daw bisan pa duun hu kamatayen.”

³⁴Ba tinubag hi Jesus hu “Pedro, ikagiyan ku ikaw ha kanina ku hari pa managauk sa manuk katatulu kad en makaikagi ha hari a ikaw agkakilala.”

Sa Panugun Duun Hu Mga Tinun-an

³⁵Ininsaan hi Jesus sa mga tinun-an din ha “Su suguen ku inyu su anay kaw humipanaw ha hari kaw mag-uwit hu salapi, hu lutù daw hu mga ilisan nuy na miglised kaw ba?”

Tuminubag sidan ha “Hurà.”

³⁶Inikagiyan sidan hi Jesus hu “Iman ha panahun ku amin nuy salapi daw ilisan uwita nuy haena, daw ku hurà nuy ispada ibaligyà sa duma ha bisti nuy daw palit kaw hu ispada. ³⁷Ta ikagiyan ku inyu ha matuman gayed sa insulat ha lalang hu Dios ha tagyanaen ‘Ag-isipen haena ha masinupaken daan.’ Sa alan ha intagnà mahitenged kanak tagkatuman en.”

³⁸Uminikagi su mga tinun-an din hu “Ginuu, taini en su daruwa ha ispada.”

Tuminubag daan si Jesus ha “Hustu en hayen.”

Sa Pag-ampù Hi Jesus Diyà Ta Buntud Ta Olibo

(Lucas 22:39-46; Mateo 26:36-46; Marcos 14:32-42)

³⁹Duminiyà si Jesus ta Buntud ta Olibo ta iyan din haena naanadan daw luminupug kandin sa mga tinun-an din. ⁴⁰Su makauma sidan diyà minikagi si Jesus hu “Mag-ampù kaw ta daw hari kaw madaeg hu panulay.”

⁴¹Dayun si Jesus migpadiyù-diyù ta kandan daw luhud ha mig-ampù hu kagi din ⁴²“Amay ku, ku mabayà ka harì a ikaw ipaagi duun taini ha mga alantusen. Ba iyan sa ikaw ha pagbayà matuman kenà iyan sa kanak.” ⁴³Nakauma diyà ta kandin sa balinsuguen hu Dios ha napuun ta langit ha iyan migpabis-ay kandin. ⁴⁴Miglugul gayed si Jesus aman ayuwà pa naniguru hu pag-ampù ha namanulù diyà ta bugtà sa ating din ha iling hu langesa. ⁴⁵Su makapenga mag-ampù linikuan din sa mga tinun-an din ba naahà din ha tagtidugahà en sidan tumenged hu kalugul dan. ⁴⁶Inikagiyan din sidan hu “Imbà kaw tagtidugahà? Bangun kaw daw mag-ampù ta daw hari kaw madaeg hu panulay.”

Sa Kadakepa Ki Jesus

(Lucas 22:47-53; Mateo 26:47-56; Marcos 14:43-50; Juan 18:3-11)

⁴⁷Su kamulu pa si Jesus tag-ikagi nakauma en sa mga etaw ha sa tag-una duun iyan si Judas sa sabuwa duun taena ha sampulù daw daruwa ha tinun-an hi Jesus. Inubayan din dayun si Jesus hu paghadek kandin, ⁴⁸ba inikagiyan hi Jesus ha “Judas, pinaagi ba diay hu paghadek sa paglimbung nu hu Suled hu Kaet-etawan?”

⁴⁹Su matun-an hu mga tinun-an din ku inu sa maula-ula uminikagi sidan hu “Ginuu, sumukul kay ba kandan pinaagi taini ha ispada day?” ⁵⁰Dayun sa sabuwa kandan tuminigbas hu suluguen ku tungkay labaw ha sinaligan hu paghalad aman nalapung sa kawatan ha talinga din.

⁵¹Ba si Jesus minikagi hu “Endai en hayan.” Dinampà din dayun sa talinga taena ha suluguen aman naulian.

⁵²Inikagiyan hi Jesus su mga labaw ha sinaligan hu paghalad daw su mga kapitan hu mga bantay taena ha Timplo daw su mga magulang hu “Pangulu a ba hu mga tulisan imbà kaw tag-uuwit hu mga ispada daw mga bunal hu pagdakep kanak?” ⁵³Aldaw-aldaw diyà a ta Timplo daw nanudlù ba hurà a inyu dakepa. Ba iyan en iman haini natugun ha panahun ha maahà sa gahem hi Satanas.”

Sa Paglimud Hi Pedro

(Lucas 22:54-62; Mateo 26:57-58,69-75; Marcos 14:53-54,66-72; Juan 18:12-18,25-27)

⁵⁴Dinakep dan si Jesus daw uwita duun hu balay ku tungkay labaw ha sinaligan hu paghalad. Si Pedro taglupug kandan ba madiyù dà. ⁵⁵Su magtim-un sa mga etaw diyà ta taliwarà ta lama taena ha balay ta aghidadang sidan uminamul kandan si Pedro. ⁵⁶Amin suluguen ha bahi ha nakaahà ki Pedro sa taghidadang. Pigtengtengan din dayun minikagi hu “Taini sa duma tayà ha dinakep.”

⁵⁷Ba miglimud si Pedro hu kagi din “Harì ku agkakilala ku sin-u hayana.”

⁵⁸Hurà kalugay naahà si Pedro hu lain ha etaw dayun minikagi ha “Duma ka daan kandin.”

Ba si Pedro tuminubag hu “Kenà a.”

⁵⁹Su maiwas sa nangkauras amin en paman lain ha etaw ha tagyanaen “Duma gayed haini tayaa ta taga-Galilea man daan.”

⁶⁰Si Pedro tuminubag gihapun hu “Harì ku agkatun-an ku inu sa tagsubayen nu.” Ba su kamulu pa tag-ikagi tuminagauk en sa manuk.

⁶¹Luminingi si Jesus daw ahà diyà ki Pedro. Dayun nahenhenaan hi Pedro sa inikagi hi Jesus kandin ha “Ku harì pa kanina managauk sa manuk katatulu kad en makaikagi ha harì a ikaw agkakilala.” ⁶²Aman guminuwa si Pedro daw mag-agalaay.

Sa Pagpasipala Ki Jesus

(Lucas 22:63-65; Mateo 26:67-68; Marcos 14:65)

⁶³Saena ha mga etaw ha tagbantay ki Jesus migtameyes daw migbunal daan kandin. ⁶⁴Binedbed dan sa mata din daw ikagiyi hu “Tagnai ku sin-u kanay sa migsumbag ikaw.” ⁶⁵Madakel pa gayed sa mga madaet ha pinan-ikagi dan ki Jesus ta daw magayhaan haena.

Sa Pagbistiga Ki Jesus Hu Mga Punuan

(Lucas 22:66-71; Mateo 26:59-66; Marcos 14:55-64; Juan 18:19-24)

⁶⁶Su maselem en sa alan ha mga labaw ha punuan hu mga Judio ha iyan sa mga magulang, sa mga labaw ha sinaligan hu paghalad daw sa mga manunudlù hu Kasuguan mig-amul-amul dayun impaatubang diyà ta kandan si Jesus. ⁶⁷Ininsaan dan haena hu “Ikagiyi kay ku iyan kad ba su Mesiyas.”

Tuminubag si Jesus hu “Bisan ku ikagiyan ku inyu ba harì kaw gayed tumuu kanak ⁶⁸daw ku manginginsà a diyan ta inyu harì kaw daan makatubag. ⁶⁹Ba harì malugay siak sa Suled hu Kaet-etawan minuu a duun hu kawatan taena ha gamhanan ha Dios.”

⁷⁰Nanginginsà sidan hu “Iyan kad en ba Batà hu Dios?”

Tuminubag si Jesus hu “Iyan ad en su inikagi nuy.”

⁷¹Dayun minikagi sidan hu “Napaliman taw en sa inikagi din aman hurà en kinahanglan ha amin pa manistigus.”

Sa Pagbistiga Ki Jesus Hi Pilato

(Lucas 23:1-5; Mateo 27:1-2,11-14; Marcos 15:1-5; Juan 18:28-38)

23 ¹Inuwit si Jesus hu alan ha mga labaw ha punuan diyà ki Pilato. ²Insumbung dan haena hu kagi dan “Binistiga day en haini sa etaw aman natun-an day ha migtudlù hu pagsupak hu gubernu ta harì din agtugutan sa mga etaw ha magbayad hu buhis diyà ki Cesar daw kagi din pa daan ha iyan en su Mesiyas ha Harì.”

³Aman ininsaan haena hi Pilato hu “Iyan ka ba Harì hu mga Judio?”

Tuminubag si Jesus hu “Iyan ad en su inikagi nu.”

⁴Inikagiyan dayun hi Pilato sa mga labaw ha sinaligan hu paghalad daw sa kaet-etawan ha “Hurà ku naahà ha salà taini ha etaw.”

⁵Ba bà dà sidan nasì nangatarengan ha tagyanaen “Iyan haini migsinamuk duun hu mga etaw pinaagi hu pagtudlù din kandan sugud ta Galilea dayun duun hu mga banuwa ta Judea daw bisan iman dini ta Jerusalem.”

Sa Pagbistiga Ki Jesus Hi Herodes

⁶Su mapaliman haena hi Pilato nanginginsà ku taga-Galilea si Jesus. ⁷Su matun-an din ha si Jesus sakup diay hi Herodes impauwit din diyà ki Herodes ta diyà daan ta Jerusalem taena ha panahun.

⁸Su maahà hi Herodes si Jesus nalipay gayed ta nalugay en ha agkabayaan din haena ag-ahaa. Napaliman din sa binuhat hi Jesus aman agkabayà daan ag-ahà hu belenganen. ⁹Siniguru din haena bistigaha ba hurà en gayed magtubag si Jesus. ¹⁰Saena ha mga labaw ha sinaligan hu paghalad daw sa manunudlù hu Kasuguan tagtiyadeg diyà ha tagsumbung kandin ha agkangapauk daan. ¹¹Dayun si Herodes daw sa mga sundalu din migtameyes en daan ki Jesus daw pinagagayhaan dan. Pininaksuyan dan hu bisti hu harì daw ipalikù diyà ki Pilato. ¹²Duun taena ha aldaw nakag-amigu en si Herodes daw si Pilato ta su anay migkuntra sidan.

Sa Paghukum Ki Jesus Hu Kamatayen

(Lucas 23:13-25; Mateo 27:15-26; Marcos 15:6-15; Juan 18:39–19:16)

¹³Inamul-amul hi Pilato sa mga labaw ha sinaligan hu paghalad daw sa duma ha mga punuan daw sa kaet-etawan ¹⁴daw inikagiyan din sidan hu “Inuwit nuy haini sa etaw dini ta kanak ha kagi nuy ha agdasigen din sa mga etaw hu pagsupak hu gubernu. Binistiga ku haini duun hu atubangan nuy ba hurà ku naahà ha salà din, ¹⁵daw inlikù dà haini hi Herodes dini ta kanak ta hurà din daan naahà ha salà din ha angayan ha hukuman hu kamatayen. ¹⁶Aman agpalagkutan ku iman daw ipaguwà.”

¹⁷Inikagi haena hi Pilato ta sa naanadan ku agsaulugen sa Aldaw hu Paglabay iyan sa amin din aglibriyen ha sabuwa ha purisu.

¹⁸Ba nangulahì sa mga etaw hu kagi dan “Pahimatayi hayana ha etaw daw iyan ipaguwà si Barabas.” ¹⁹Si Barabas napurisu ta sabuwa haena duun hu migbuhat hu kagubut diyà ta banuwa dayun nakapatay.

²⁰Iyan ngaay aglibriyen hi Pilato si Jesus aman ininsaan din dà sa mga etaw ku inu sa kandan ha agkabayaan. ²¹Ba bà dà sidan nasì migkulahiay ha tagyanaen “Ilansang hayana duun hu krus.”

²²Dayun ininsaan din sidan hu ikatulu ha “Imbà nuy igpalansang hayana? Inu diay sa nabuhat din ha madaet? Ta hurà ku gayed naahà ha salà din ha angayan ha silutan hu kamatayen. Aman bà ku dà hayana agpalagkuti daw ipaguwà.”

²³ Ba bà dà nasi migkulahiay sa mga etaw ha ilansang gayed si Jesus duun hu krus hangtud ha nakaghagteng si Pilato. ²⁴ Aman in-ila din kandan sa pinanayù dan. ²⁵ Impaguwà hi Pilato si Barabas sa napurisu ta migbuhat hu kagubut diyà ta banuwa daw nakapatay, dayun si Jesus intugyan din duun hu mga etaw.

Sa Paglansanga Ki Jesus Duun Hu Krus

(Lucas 23:26-43; Mateo 27:32-44; Marcos 15:21-32; Juan 19:17-27)

²⁶ Su tag-uwiten dan en si Jesus diyà ta guwà taena ha banuwa nasal-aw dan sa etaw ha taga-Cirene ha tagngaranan ki Simon, dayun pineges dan ha tiangen din su krus daw lupug ki Jesus. ²⁷ Madakel ha mga etaw sa namanduma kandan daw amin daan mga bahi ha tag-agalà hu paglugul tumenged kandin. ²⁸ Ba si Jesus luminingi diyà ta kandan daw minikagi hu “Sinyu sa mga bahi diyan ta Jerusalem, hari a inyu ag-agalai ba iyan nuy agalaan sa inyu ha kaugalingen daw sa mga batà nuy. ²⁹ Ta makauma sa adagi ha kasamuk ha makaikagi kaw hu ‘Maayad pa haena sa bahi ha hurà din batà ha tag-alimahan.’ ³⁰ Duun asem taena ha panahun ikagiyan hu mga etaw sa mga bubungan hu ‘Kalunawi kay en.’ ³¹ Ku binuhat dan haini dini ta kanak ha hurà ku salà iyan kaw pa kan hari dan buhatan taini.”

³² Amin daan daruwa ha masinupaken ha inuwit dan ta daw mahimatayan duma ki Jesus. ³³ Su makauma sidan duun hu lugar ha tagngaranan hu Tul-an hu Ulu hu Etaw inlansang dan si Jesus duun hu krus duma hu daruwa ha masinupaken, sa sabuwa diyà dapit ta kawatan din daw sa sabuwa diyà ta gibang din. ³⁴ Dayun mig-ampù si Jesus hu kagi din “Amay ku, pasayluwa sidan ta hurà dan katun-i sa tagbuhaten dan.” Binahin taena ha mga sundalu sa pinaksuy hi Jesus pinaagi hu ripa.

³⁵ Madakel ha mga etaw sa tag-ahà ki Jesus ba sa mga punuan migtameyes kandin hu kagi dan “Aglibriyen din man gid sa duma ha mga etaw aman ahaen taw ku malibri din ba sa kaugalingen din ta iyan en man gid su Mesiyas sa Harì ha pinilì hu Dios.”

³⁶ Su mga sundalu migtameyes daan kandin. Impainum dan haena hu sukà ³⁷ daw ikagiya ha “Ku Harì ka man hu mga Judio libriya sa kaugalingen nu.”

³⁸ Sa sampaw ta ulu hi Jesus sinulatan hu “Iyan haini Harì hu mga Judio.”

³⁹ Su sabuwa duun taena ha masinupaken ha inlansang duma kandin migtameyes daan ha tagyanaen “Kenà ka ba iyan su Mesiyas? Aman libriya en sa kaugalingen nu daw sikay.”

⁴⁰ Ba binaldeng haena ku duma din ha masinupaken hu “Harì ka ba diay agkahaldek hu Dios sa alan kuy man hinukuman hu kamatayen? ⁴¹ Sikit sa daruwa angayan ha silutan ta laus ha nakasalà ki ba hurà gayed salà taini ha duma ta.”

⁴²Dayun inikagiyan din si Jesus hu “Ginuu, henhenaa a ikaw asem ku magharì ka.”

⁴³Tuminubag si Jesus hu “Laus gayed sa ag-ikagiyan ku ikaw ha iman taini ha aldaw makagduma-duma kid en duun hu madagway ha banuwa hu Dios.”

Sa Pagpatay Hi Jesus

(Lucas 23:44-49; Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Juan 19:28-30)

⁴⁴Su maugtu en sa aldaw suminukilem sa tibuuk ha kalibutan hu tatulu ha uras ⁴⁵ta hurà en siga sa aldaw. Su makepal ha manggad ha in-elang diyà ta Timplo naliwarà nayahà. ⁴⁶Nangulahì si Jesus hu “Amay ku, igtugyan ku ikaw sa ispiritu ku.” Su maikagi din haena nabugtuan dayun.

⁴⁷Su maahà ku kapitan hu mga sundalu sa nahitabù dinayè din sa Dios hu kagi din “Laus gayed ha saini ha etaw hurà din salà.”

⁴⁸Sa nangaamul-amul diyà su maahà dan sa naul-ulan naman-ulì sidan ha miglugul. ⁴⁹Sa mga kadumahan hi Jesus daw su mga bahi ha duminuma kandin ha diyà napuun ta Galilea nakaahà daan taini ha mga hitabù, ba diyà dà sidan ta madiyù.

Sa Paglebeng Ki Jesus

(Lucas 23:50-56; Mateo 27:57-61; Marcos 15:42-47; Juan 19:38-42)

⁵⁰⁻⁵¹Amin etaw ha tagngaranan ki Jose ha taga-Arimatea ha sakup ta Judea. Saena matareng gayed ha etaw ha tagsalap hu pagharì hu Dios daw sabuwa daan duun taena ha labaw ha punuan ba hurà hu kandin uyun ha himatayan si Jesus. ⁵²Duminiyà haena ki Pilato daw panayua sa lawa hi Jesus. ⁵³Dayun tinimù din haena daw bungkusi hu maputì ha manggad daw itagù duun hu bag-u din pa binangbangi ha dampiyas. ⁵⁴Hapun haena hu Biernes na ku sumalep sa aldaw agsugud en sa Aldaw hu Paghimlay.

⁵⁵Sa mga bahi ha namanduma ki Jesus ha napuun diyà ta Galilea luminupug ki Jose aman naahà dan sa lebeng daw ku pig-inu-inu sa kalebenga ki Jesus. ⁵⁶Dayun naman-ulì sidan daw nangandam hu mga kalasi hu mga pahunut para hu lawa hi Jesus. Ba duun hu Aldaw hu Paghimlay huminimlay sidan sumalà hu Kasuguan.

Sa Pagkabanhaw Hi Jesus

(Lucas 24:1-12; Mateo 28:1-10; Marcos 16:1-8; Juan 20:1-10)

24 ¹Su kaaldawen en hu Domingo sa mga bahi ha tag-uwit hu pig-andam dan ha mga pahunut duminuun ku piglebengan ki Jesus. ²Su makauma sidan duun ku lebeng naahà dan ha naawà en su batu ha inipel duun. ³Ba su sumeled sidan hurà dan kaahà sa lawa hi Jesus ⁴aman nangalibeg sidan ku inu sa nahitabù. Dayun tigkan nakahiwal diyà ta

kandan sa daruwa ha maama ha tagpinaksuy hu tagpangaluanlag. ⁵Saena ha mga bahi luminuhud ha nakadunghuy ta nangahaldek, ba inikagiyan sidan ku mga maama hu “Imbà nuy duun taini ha lebeng agpan-ahaa sa bubuhay ha etaw? ⁶Saena hurà en dini ta nabanhaw en. Henhenaa nuy haena sa inikagi din inyu su diyà kaw pa ta Galilea ⁷ha kinahanglan ha sa Suled hu Lucas 24:1-2 Kaet-etawan itugyan duun hu mga makasasalà ha etaw daw ilansang duun hu krus ba duun hu ikatulu ha aldaw mabanhaw dà.” ⁸Dayun nahenhenaan dan haena sa mga lalang hi Jesus.

⁹Su lumikù sidan tinultulan dan su sampulù daw sabuwa ha apostoles daw sa duma pa ha mga etaw.

¹⁰Saini ha mga bahi ha nanunultul duun hu mga apostoles iyan si Maria Magdalena daw si Juana, si Maria ha inay hi Santiago daw amin pa duma ha mga bahi. ¹¹Ba hurà tuu su mga apostoles ta bà su kenà laus ha tultul. ¹²Ba si Pedro minulalaguy dayun payanaen duun ku lebeng. Sinil-ip din su lebeng ba iyan din dà naahà su maputì ha manggad ha nakaugsak. Dayun minulì ha nabeleng gayed taena ha nahitabù.

Sa Pagpaahà Hi Jesus Duun Hu Daruwa Ha Etaw
(*Lucas 24:13-35; Marcos 16:12-13*)

¹³Duun taena ha aldaw amin daruwa ha sumusunud hi Jesus ha napuun ta Jerusalem daw tagdiyà ta banuwa ta Emaus, sampulù daw tatulu ha kilometro sa pig-elangan taini. ¹⁴Su taghipanaw sidan tagsubayen dan su nahitabù. ¹⁵Tigkan nakaduma kandan si Jesus ¹⁶ba hurà magpakilala kandan.

¹⁷Ininsaan sidan hi Jesus hu “Inu sa tagsubayen nuy?”

Tuminaleen sidan sa tagmaleleng. ¹⁸Sa sabuwa kandan ha si Cleopas tuminubag hu “Sabubuwa ka dà gid ha nakadini ta Jerusalem ha hurà makatuen hu naul-ulahan iman dini.”

¹⁹Nanginginsà si Jesus hu “Inu man diay sa nahitabù?”

Saena inikagiyan dan hu “Mahitenged ki Jesus ha taga-Nazaret sa sabuwa ha propita daw tinuuwan hu mga etaw tumenged hu belenganen ha binuhad din daw hu mga pagtudlù din ha amin duun gahem. ²⁰Ba itugyan hu mga labaw ha sinaligan hu paghalad daw hu duma ha mga punuan taw ta daw mahukuman hu kamatayen dayun inlansang duun hu krus. ²¹Taghinam kay en ngaay ha iyan en haena maglibri hu mga kaliwatan hi Israel ba iman ikatulu en ha aldaw hu kahitabù taena. ²²Nangabeleng kay daan ta amin day mga duma ha bahi ha duminuun ku lebeng din ganin ha kaaldawen ²³ba hurà dan kaahà sa lawa din. Aman luminikù sidan dini ta kanay daw tultuli kay kandan ha amin mga balinsuguen hu Dios ha nakahiwal diyà ta kandan daw mig-ikagi ha nabanhaw en si Jesus. ²⁴Amin day pa gayed mga duma ha duminuun ku lebeng daw naahà dan ha laus gayed sa inikagi ku mga bahi ta hurà dan kaahà sa lawa hi Jesus.”

²⁵Dayun inikagiyan sidan hi Jesus hu “Mga buang-buang kaw ha mga etaw, imbà kaw hari agtuu taena ha inikagi su anay hu mga propita?

²⁶Kenà ba kinahanglan ha su Mesiyas makaagi hu mga alantusen daw human maghari?” ²⁷Dayun insaysay hi Jesus diyà ta kandan sa mahitenged hu kaugalingen din ha nakasulat duun hu lalang hu Dios pinaagi ki Moises daw hu alan ha mga propita.

²⁸Su makauma sidan duun ku banuwa ha agpayanan-an dan agdayun ngaay si Jesus, ²⁹ba hinawidan dan haena hu kagi dan “Dini ka dà magtimà ta kanay ta agkadaleman en.” Aman diyà dà si Jesus migtimà ta kandan.

³⁰Su agkaen en sidan tinimù din su supas daw ampui dayun pinangebing din haena daw ipan-ila kandan. ³¹Dayun human dan nakilala si Jesus ba tigkan dan dà nahanaw. ³²Migpainsaay sidan hu “Iyan gid diay gan tungkay ta igkabayà-bayà su tagtudluan ki kandin hu insulat ha lalang hu Dios su diyà kuy pa ta dalan.”

³³Sagunà sidan luminikù diyà ta Jerusalem daw elegi su tag-amul-amulan ku mga apostoles daw hu mga duma dan. ³⁴Saena ha mig-amul-amul naman-ikagi hu “Laus gayed ha nabanhaw sa Ginuu ta migpaahà haena diyà ki Simon.” ³⁵Dayun su daruwa ha etaw nanunultul daan hu nahitabù diyà ta dalan daw hu pagkakilala dan ki Jesus su pangebingen din en su supas.

Sa Pagpaahà Hi Jesus Duun Hu Mga Apostoles

(Lucas 24:36-49; Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18;

Juan 20:19-23; Mga Buhat 1:6-8)

³⁶Su kamulu pa tag-ikagi sa mga apostoles migpaahà si Jesus diyà ta taliwarà dan daw ikagi hu “Magmalinawen kaw.”

³⁷Nakignat sidan daw nangahaldek ta abi dan ha kalag haena. ³⁸Ba inikagiyan sidan hi Jesus hu “Imbà kaw agkasamuk daw imbà kaw tagduwa-duwa mahitenged kanak? ³⁹Iyan ad en haini. Ahaa sa alima ku daw sa paa ku. Ibiti a inyu ta sa kalag hurà din lawa ha iling iman kanak.”

⁴⁰Su maikagi din haena impaahà din kandan sa alima din daw sa paa din. ⁴¹Nangabayà-bayà sidan daw nangabeleng ba tagduwa-duwa pa sidan ku iyan en ba gayed haena, aman nanginginsà si Jesus hu “Amin nuy ba agkakaen dini?” ⁴²Inilahan dan haena hu inanag ha sedà ⁴³dayun kinaen din duun hu atubangan dan.

⁴⁴Inikagiyan din sidan hu “Iyan en haini inikagi ku inyu su anay ha tagduma-dumahà kuy sa kinahanglan ha matuman gayed sa alan ha nakasulat mahitenged kanak duun hu Kasuguan hi Moises daw hu mga insulat hu propita daw duun hu mga Salmo.”

⁴⁵Dayun impasabut din kandan sa alan ha insulat ha lalang hu Dios.

⁴⁶Minikagi haena hu “Sa insulat ha lalang hu Dios tagyanaen ‘Su Mesiyas

kinahanglan ha makaagi hu mga alantusen daw matay gayed ba duun hu ikatulu ha aldaw mabanhaw dà.' ⁴⁷Aman agsuguen ku inyu ha isangyaw nuy duun hu kaet-etawan sugud ta Jerusalem payanaen hu alan ha mga nasud ha ku maghinulsul sidan mapasaylu gayed sa mga salà dan. ⁴⁸Iyan kaw iman mga tistigus taena ha katumanan hu mga tagnà. ⁴⁹Ba magtimà kaw pa enà dini ta Jerusalem daw angati nuy sa Balaan ha Ispiritu ha insaad hu Dios ta agsuguen ku haena diyan ta inyu daw gaheman kaw kandin."

Sa Pagligtu Hi Jesus Diyà Ta Langit

(Lucas 24:50-53; Marcos 16:19-20; Mga Buhat 1:9-11)

⁵⁰Su mauma en hi Jesus su mga apostoles din diyà ta Betania imbayaw din sa mga alima din daw panalangini sidan. ⁵¹Su kamulu din pa sidan tagpanalangini nabatun haena payanaen diyà ta langit. ⁵²Dayun suminimba kandin su mga apostoles daw likù diyà ta Jerusalem ha malipayen gayed. ⁵³Aldaw-aldaw agdiyà sidan ta Timplo hu pagdayè hu Dios.